

Constantem decoret
honos

ALADRUTA

Jouluna 1966

№ 72

OERLIKON

20 mm ilmatorjuntakanuuna
malli 10 ILa/5 TG

Lähtönopeus 1100—1200 m/sek

Tulinopeus 1000 l/min

Tuliasemapaino 383 kg

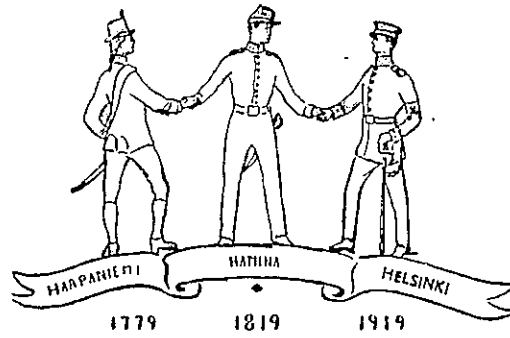
Tykki on varustettu uudella jalkaväen tarpeita vastaavalla lavetilla. Nyt tykillä voidaan ampua pinta-alle sekä pyöriltä että lavetiltä usealta eri korkeudelta 40—76 cm väliltä omalla optisella pinta-ammuntatähtäimellä. Aseen ominaisuudet ilmatorjuntatehtävissä ovat säilyneet entisinä.

VEHO AB

Helsinki — Puh. 64 27 64

KYLKIRAUTA

*Vyötti miekan vyötärölle
Kupeellensa kylkiraudan*

N:o 4/66

JOULUKUU

KYLKIRAUTA TOIVOTTAA LUKIJOILLEEN

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiö

TUKEKAA KADETTIKUNNAN AVUSTUSTOIMINTAA:

- lahjoittamalla Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiölle
- käyttämällä Kadettikunnan adresseja
- käyttämällä Kadettikunnan onnittelu- ja kiitoskortteja.

Adresseja sekä kutsu- ja pöytäkoritteja on saatavana kadettipiirien sihteereiltä ja Kadettikunnan toimistosta Helsingistä os. Fredrikinkatu 16. A. 11.

KYLKIRAUDAN LUKIJOILLE

Puolustusvoimat ovat kuluneena vuonna työskennelleet uutterasti voidakseen täyttää ne velvoitteet, jotka niille valtiokokonaisuuden osana kuuluvat. Vaikka toimintaolosuhteissa tapahtuu jatkuvasti myönteistä kehitystä, monet puutteet poistuvat varsin hitaasti eikä myöskään ole voitu välttyä vaikeuksilta, jotka heikentävät edellytyksiä kohottaa maanpuolustuksemme valmiutta. Sitäkin tärkeämpää on, että kantahenkilökunta sitkeästi pyrkii omalta osaltaan saavuttamaan vallitsevissa oloissa parhaat mahdolliset tulokset.

Tämän päivän upseerikunta on ammattitaitoista, tunnollista ja siveellisiltä ominaisuuksiltaan nuhteetonta. Sekä upseerikunnan itsensä, että koko maanpuolustuksen kannalta on tähdellistä, että pystymme säilyttämään yhteiskunnassa nauttimamme arvostuksen. Toimintaedellytykset puolustusvoimissa tulevat myös sen kautta vähitellen entisestään paranemaan. Ahkeruus, yritteliäisyys ja palvelusalttius palkitsevat monin tavoin itsensä.

Uskoen lujasti, että kadettikasvatuksen korkeimmat hyveet omaksunut upseerikuntamme haluaa ja kykenee työssään voittamaan vaikeudet ja saavuttamaan todella korkeita tuloksia. Voimme luottavin mielin katsoa tulevaisuuteen.

Toivotan Kadettikunnan jäsenistölle perheineen rauhallista joulua ja menestyksellistä uutta vuotta.

Puolustusvoimain komentaja
Kenraaliluutnantti

Urho Keimonen

Cloria in excelsis deo

Sotilaspastori Mikko Lahti

Kunnia Jumalalle korkeuksissa
ja maassa rauha,
ihmisten kesken,
joita kohtaan hänellä on hyvä tahto

Joulua on totuttu pitämään hyvän tahdon juh-
lana. Sen kauniina ilmaisuna lienee osaltaan tapa
muistaa omaisia ja ystäviä lahjoin, kukin ja joulu-
tervehdyksin. Jos kohta onkin käynyt niin, että
lahjojen ylellinen runsaus ja kalleus on ollut niil-
tä viemässä varsinaista luonnetta, lienee väärin
meitä muistamistamme ja kiintymystämme hi-
taasti ilmaisevia suomalaisia miehiä varoitella lah-
jojen ostamisesta. Hyvää tahtoa ei koskaan osoi-
teta liikaa, ei edes jouluna.

Muistan aikanaan saaneeni eräältä varusmieheltä
joulukortin. Syynä sen jatkuvaan muistamiseen ei
toki yksin ole sen erikoinen osoite — Mikko-pas-
tori, Hamina — vaan ennen muuta se, etten osan-
nut sitä lainkaan odottaa. Jälkeenpäin olen tuon
kortin sanomaa monesti ajatellut: pienikin muis-
tamisen osoitus saattaa luoda suunnatonta hyvää
mieltä, mieltä, joka ei jää vain saajan omaisuudek-
si, vaan joka säteilee ympärillä eläviin ihmisiin.
Ei liene siis aiheetonta muistutella itseään ja toi-
sia siitä, että hyvän tahdon osoittaminen on mei-
dän jokaisen oikeus ja velvollisuus.

Ihmisten käsissä kaikki näyttää helposti väärin-
tyvän. Emme edes jouluna tunnu saavuttavan sel-
laista mieltä, joka olisi altis Vapahtajamme kehoi-
tukseen rakastaa vihollisia ja rukoilla vainoojien
puolesta. Vielä kipeämpänä tunnemme ne ristirii-
dat, jotka työtoverien kesken ovat luomassa ilma-
piiriä, missä mikään hyvä ei tunnu viihtyvän. Eh-
kä tuskallisinta sittenkin on silloin, kun joulun yh-
tä hyvin kuin jokaisen muunkin päivän rauhaa on
rikkomassa lähimpien siteitten katkeaminen. Ko-
din juhlahan joulu aina on ollut. Miten kärsitään-
kään siitä, jos vanhemmat ja lapset ovat niin toi-
sistaan vieraantuneet, että kokoontuminen lapsuu-
den kotiin kuuluu vuosien takaisten joulumuisto-
jen joukkoon. Mitä silloin onkaan menetetty, kun
suuren tuvan keskellä olevan joulukuusen ympärille
ei lastenlasten joukko kokoonnukaan leikke-
jänsä leikkimään. Jokainen vain kyyhöttää pienen
asuntonsa ahtaudessa. Tai ajatelkaamme niitä mo-
nia avaiopuolisoja, joita ei enää yhdistä muu kuin
menneen ajan kauniit, mutta saavuttamattomissa
olevat muistot.

Tekisimme väärin useimpia ristiriitojen keskellä
eläviä kohtaan, jos yksiviivaisesti väittäisimme
syyntä olevan yksin heissä ja heidän haluttomuudes-
saan elämän tärkeitten suhteitten hoitamisessa.
Varmasti elämässä on paljon hyvää tahtoa, paljon
pitkälle menevää ponnistelua hyvän tahdon säi-
lyttämiseksi ja sen saavuttamiseksi. Yhtä vähän
olisi kai oikein syyttää kaikista niistä maailmam-
me levottomuuksista, jotka pahasti uhkaavat rau-
haa ja olemassaoloamme, vain hyvän tahdon puu-
tetta. Ei liene oikein leimata kaikkien puhetta rau-
hasta ja sen säilyttämisestä vain pelkäksi silmän
lumeeksi. Meidän lienee myöntäminen, että yhtä
hyvin yksityisten kuin kansojenkin vaiheisiin si-
sältyy paljon selittämätöntä. Irrationaalisten teki-
jöitten unohtaminen elämän tilanteita arvioitaessa
on suuri erehdys.

Ihmisten hyvä tahto ei näytä riittävän.

Vanhan raamatunkäännöksen tutuiksi käyneet
sanat: ... ja ihmisille hyvä tahto, ovat saaneet pa-
remmin alkutekstistä vastaavan käännöksen: joita
kohtaan hänellä on hyvä tahto. Joulun varsinainen
sanoma ei kerrokaan ihmisten hyvästä tahdosta
toisiansa kohtaan. Joulunakin meistä puhutaan vain
kansana, ”joka pimeydessä vaeltaa” ja kuoleman
varjon maassa asuvina. Kun vanhan joululaulun
jokainen säkeistö päättyy sanoihin:

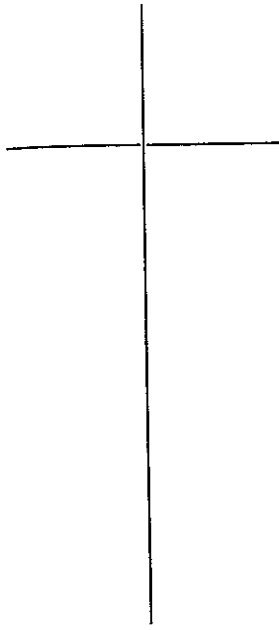
”Enkelparven tie
kohta luokse vie
rakkautta suurinta katsomaan”,

se ilmaisee syvästi joulun sanoman. Jumalalla on
hyvä tahto jokaista ihmistä kohtaan. Joulu ja koko
kristillinen sanoma kertoo vielä enemmän: Juma-
lalla ei ole vain hyvä tahto meitä kohtaan, vaan
hän on osoittanut suurimman rakkauden antaes-
saan Jeesuksen syntyä Beethlehemin seimeen, elää
ihmisen osan, kärsii ihmisen kärsimykset ja lopul-
ta kuolla ihmisten edestä. Kun hindulaisuus puhuu
sielun jatkuvasta vaelluksesta olomuodosta toiseen
entisen elämän vääryyksien sovittamiseksi, meille
viitataan Kristukseen sovittajana. Kun buddhalai-
suus puhuu kärsimyksen johtuvan meissä olevasta
elämänhalusta, ja sen poistamisesta autuuden edel-
lytyksenä, meille viitataan Kristukseen, joka tuli,
”että meillä olisi elämä ja olisi yltäkyllin”.

Jouluna meillä jokaisella on oikeus pysähtyä
seni hmeellisen sanoman eteen, jonka esi-isämme
ovat tavanneet ilmaista sanoilla:

Jouluna Jumala syntyi,
Paras poika pakkasella.

Me saamme virittää mieleemme niin, että voim-
me joululauluihin ja virsiin yhtyä kuin muinoin
lasna ollessamme. Kaikki kauniit muistot nous-
koot mieleen. Kertokoot ne vaikka lumivalkeista
pelloista, puistoista ja juhlasta Jeesuksen, niin-
kuin olemme tottuneet laulamaan. Johtakoon jou-
lu yhä useamman nuorenkin isän joulun kirkko-

IN MEMORIAM

Eversti
Vilho Eelis Tiainen
* 13. 11. 1912
† 13. 10. 1966
Kadetti n:o 1297
18. kurssi

Everstiluutnantti
Mauno Ilmari Ryyänen
* 28. 10. 1913
† 24. 10. 1966
Kadetti n:o 2594
26. kurssi

tielle rakentamaan siten sitä perintöä tuleville polville, jolla meitä ja meidän isiämme on tässä maassa ravittu. Kun poika katsoo isäänsä, näköön hän hänessä myös Jumalaa rakastavan miehen. Sitä sotilalta sopinee toivoa.

Joulun sanoma ei kuitenkaan ole tarkoitettu vain siksi, että me siitä saisimme kauniita muistoja elämäämme. Meidän kristillisyytemme heikkous onkin aina näkynyt siinä, ettei Kristus ole saanut meitä niin valtaansa, että pahuus, vääräys ja vilppi olisivat hävinneet. Yhä edelleen me koemme ristiriitamme kodissa, työpaikalla, maailmassa. Yhä edelleen mies nousee vaimoa vastaan, poika isäänsä, yhteiskuntaluokka toista vastaan, kansa kansaa vastaan.

Enkelien ylistysvirsi alkoi sanoilla: "Kunnia Jumalalle korkeuksissa." Kun elämän ongelmia katselemaan, niiden takaa näyttää usein heijastuvan juuri tuo: kunniaa ei anneta meidän elämäämme kaikkialla sävyttää itsekkeinen oman kunnian tavoittelu, sitä heikommin me huomaamme toisen ihmisen lähimmäisenämme, ystävänämme. Hänestä päin vastoin nähdään tavalla tai toisella kilpailija. Kuinka vaikea meidän onkaan luonnollisesti

suhtautua toisen menestymiseen virkauralla. Me löydämme selityksiä ylen paljon aina hyvistä suhteista lähtien ties mihin. Harvoin vain me pystymme tunnustamaan toisen etevämmyyden, hänen kykynsä ja lahjansa. Näin me itse olemme myrkyttämässä omaa mieltämme. Olemme kuin lapset — siitä huolimatta että heille nauramme tai hymähdämme — jotka eivät niinkään kiinnitä huomiotansa saamiinsa lahjoihin kuin siihen mitä toiset saivat. Kun vertailu sitten osoittaa toisen saaneen enemmän ja parempaa, mikään ei voi mielihahaa poistaa.

Kunnian antaminen Jumalalle merkitsee sitä, että me näemme kaiken, jopa henkilökohtaiset lahjamme ja kykymme, virka-asemamme ja paikkamme yhteiskunnassa Jumalalta saamiemme lahjojen joukossa. Hänelle kuuluu viimekädessä kunnia. Hän viimekädessä tekee kaiken, joskin meidän välityksellämme. Meillä jokaisella on arvomme Jumalan luomina ja lunastamina. "Mutta suuressa talossa ei ole ainoastaan kulta- ja hopea-astioita, vaan myös puu- ja saviastioita, ja toiset ovat jaloa, toiset halpaa käyttöä varten. Jos nyt joku puhdistaa itsensä tämänkaltaisista, tulee hänestä astia jatkua seur. sivulla

Suomalaiset sofurit vierailla faistelukentillä

Majuri N Lappalainen

SUOMALAISET VIROK VAPAUSODASSA V 1918

Venäjän vallankumouksen melskeissä julistautui Viro 24. 2. 1918 itsenäiseksi. Samaan aikaan kuitenkin tunkeutuivat saksalaiset miehitysjoukot maahan, joten itsenäisyydestä ei voitu nauttia vähääkään. Saksan luhistuessa marraskuussa 1918 päättyi heidän valtakautensa Virossa, mutta venäläiset olivat valmiina astumaan heti tilalle yhdessä virolaisten punaisten rykmenttien kanssa. He aloittivat hyökkäyksensä 22. 11. 1918. Virolaiset eivät suinkaan olleet valmiit sotaan. Heiltä puuttuivat joukot, aseet, raha ja suuressa määrin myös taistelutahto. Tärkeimmät keskuspaikat voitiin kuitenkin pitää hallussa, mutta pian todettiin tarvittavan ulkopuolista apua. Niinpä Viron hallitus kääntyi mm 8. 12. Suomen puoleen apua pyytäen.

Suomessa käsitettiin, että Viron joutuminen bolshevikien haltuun aiheuttaisi meillekin silloisessa tilanteessa pelottavan uhkan. Niinpä innostus veljeskansan vapaustaistelua kohtaan levisi nopeasti kautta koko maan. Käytännöllisiä valmisteluja ryhdyttiin aluksi hoitamaan usealla taholla. Ensimmäinen aloitteentekijä oli luutnantti Ernst Branders, joka sai aikaan ns Ensimmäisen Suomalaisen Vapaaajoukon perustamisen. Vähän tämän jälkeen tohtori Lauri Kettunen ryhtyi ajamaan samaa asiaa saaden esitykselleen myös pääministeri Ingmanin tuen. Myöhemmin saatiin nämä

jaloa käyttöä varten, pyhitetty, isännälleen hyödyllinen, kaikkiin hyviin tekeihin valmis." Kunnian antaminen Jumalalle tekee meistä jokaisesta ihmisen jaloon tarkoitukseen. Sitä ei määrääkään tehtävän laatu, palkka tai asema virka-asteikossa. Jokainen, jonka työ tapahtuu lähimmäisen parhaaksi, on jalossa tehtävässä. Ei hänen elämästään varmasti puutu myöskään sanoina julkituotu kunnian antaminen Jumalalle.

Monilla ihmisillä tuntuu olevan sellainen käsitys, että sotilaan tehtävässä kysymys rauhasta ei ole mitenkään esillä. Tuntuu siltä kuin sotilasta pidettäisiin rauhan vihollisena. Varmaa kuitenkin on, että jokainen sodan kauhuista vähänkin tietävä ei

tavallaan kilpailevat ryhmät yhdistetyksi. Avustustoimintaa hoitamaan muodostettiin päätoimikunta, joka sai Suomen hallitukselta varsin laajat valtuudet. Tämän jälkeen olivat yrityksen onnistumiselle olemassa riittävät perusteet.

Värväys

Värväystä varten perustettiin Vanhalle ylioppilastalolle värväyskanslia. Tämän lisäksi osoitettiin tarpeelliseksi perustaa 24 värväystoimistoa muuallekin maahan. Joukkojen perustamisen nopeuttamiseksi muodostettiin suurimmissa alatoimistoissa suoraan joukkueita, jopa pari komppaniaakin, jotka lähetettiin valmiina Helsinkiin. Hallitus oli antanut hyväksymisensä n 2000 miehen värväymiseen. Halukkaita oli kuitenkin paljon enemmän. Niinpä varmuuden vuoksi otettiin luetteloihin n 10000 vapaaehtoisen nimet. Suuresta innostuksesta todisteena mainittakoon, että jopa 11—12-vuotiaita poikia sekä miesten vaatteisiin pukeutuneita naisia pyrki mukaan. Ensimmäiset vapaaehtoiset saapuivat palvelukseen 28. 12. 1918.

Pätevistä upseereista oli suurin puute. Vakinaisessa palveluksessa olevia upseereita ei silloinen yleisesikunta sallinut värvättävän ilmeisesti oman puolustuslaitoksen upseeripuutteen takia. Reservistä saatiin kuitenkin upseerinviratkin pääpiirtein täytettyä. Tosin pataljoonan komentajanakin saattoi olla jääkärikenraali.

Suomalaisen vapaaehtoisjoukon kokoonpano

Silloisen valtionhoitajan kenraali Mannerheimin toivomuksesta annettiin suomalaisten joukkojen ylipäällikkyyks kenraali Martin Wetzterille. Suomalaiset joukot tulivat olemaan Viron armeijaan kuuluvia ja heidän ylipäällikkönsä alaisia, joten suomalaisen ylipäällikön sekä hänen esikuntansa osuus oli alunpitäen erittäin ristiriitainen. Se muuttui vielä vaikeammaksi, kun kenraali Wetzter sai koko etelärintaman komentoonsa, osan suomalaisista joukoista taistellessa Narvan rintamalla. Lisäksi oli ylipäällikön, suomalaisten komentajien ja jopa virolaistenkin välillä ristiriitoja. Nämä

voi olla sodan ihailija. Rauha on meille jokaiselle tärkeä elämän kysymys. Joulun sanomakin puhuu rauhasta, jonka Jumala rakentaa, mutta hän tarvitsee jokaisen meistä ystäväkseen ja työtoverikseen. Siksi meidän on yhä uudelleen ja uudelleen lähteminen sille tielle, jossa itsekkään mielen tilalle tulee kunnian antaminen Jumalalle. Siitä nousee rauha yksityisen ihmisen elämään yhä lailla kuin kansojenkin keskelle.

Olkoon joulumme tunnuksena tuo tuttu, mutta vaikeasti toteutuva

GLORIA IN EXCELSIS DEO

Suomalaisia vapaaehtoisia Ivanlinnan edustalla.

johtivat siihen, että kenraali Wetzer luopui maaliskuun alussa tehtävästään ja hänen esikuntansa hajoitettiin.

Suomen Vapaaehtoisten Joukkojen Esikunta painui alunpitäen varsin suureksi. Siihen kuuluivat: sisäasiainosasto, operatiiviosasto, intendenttuuri, komendanttuuriosasto, kenttälennätin ja saniteettiosasto. Henkilövahvuus oli 83. Esikuntaan liitettiin myöhemmin kenraali Wetzlerin ollessa etelärintaman komentajana Viron 2.Divisioonan esikunta.

Suomen Vapaaehtoisten Joukkojen Esikunnan alaisena toimi Virossa myös suomalainen sotasairaala, etappiosasto ja tiedusteluosasto. Viimeksi mainittu oli parhaiten järjestetty tiedusteluosasto koko Virossa. Se palveli samalla Suomenkin tiedustelupalvelua. Tallinnassa oli myös suuri suomalainen sotilaskoti, jossa oli sekä majoittumis- että ruokailumahdollisuus.

Majuri Martin Ekströmin (yleni Virossa everstiksi) johtaman Ensimmäisen Suomalaisen Vapaa-joukon kokoonpano oli tammikuun alussa: esikunta, neljä komppaniaa, patteri ja puhelinkomppania. Se oli näin ollen vahvennettua pataljoonaa vastaava erilliosasto. Pataljoonan ollessa rintamalla saapui sinne Suomesta lisää täydennystä. Niinpä se jo 24.1. voitiin muodostaa rykmentiksi. Tällöin sen kokoonpano tuli olemaan: esikunta, tiedusteluosasto, räjähdykomennuskunta, I Pataljoona komentajanaan kapteeni Anto Eskola, II Pataljoona komentajanaan majuri Kanerva, neljä konekiväärikomennuskuntaa ja kaksi puolipatteria. I Pataljoonassa oli kolme komppaniaa ja toisessa kaksi. Tammikuun lopussa rykmentti sai lisäksi soittokunnan. Komentajana toimi edelleen eversti Ekström ja esikuntapäällikönä majuri Erik von Haartman. Rykmentin miesvahvuus oli tällöin 70 upseeria, 210 aliupseeria ja 719 miestä.

Toisena valmistunut suomalainen joukko-osasto sai nimekseen Pohjan Poikain Rykmentti. Se

muodostettiin jo alunpitäen rykmenttikokoonpanoon. Komentajana toimi virolaissyntyinen Suomen vapaussodassa kunnostautunut majuri Hans Kalm. Hänkin yleni Virossa everstiksi. Rykmentin kokoonpano oli seuraava: esikunta, tiedonanto-osasto, ratsuosasto, hiihtokomppania, kaksi pataljoonaa ja patteristo. Pataljooniin kuului 3 kiväärikomppaniaa ja konekiväärikomppania. I Pataljoonan komentajana toimi jääkärivänrikki Erkki Hannula ja II Pataljoonan komentajana jääkäri-luutnantti Gustaf Svinhuvud. Patteriston komentajana oli jääkärikapteeni Aarne Snellman. Siihen kuului kolme erilaista patteria ja räjähdykomennuskunta. Tammikuun lopussa rykmentti sai oman soittokunnan. Esikuntapäälliköksi määrättiin luutnantti Elja Rihtniemi. Rykmentin kokonaisvahvuus oli tammikuun lopulla 54 upseeria, 276 aliupseeria ja 1794 miestä.

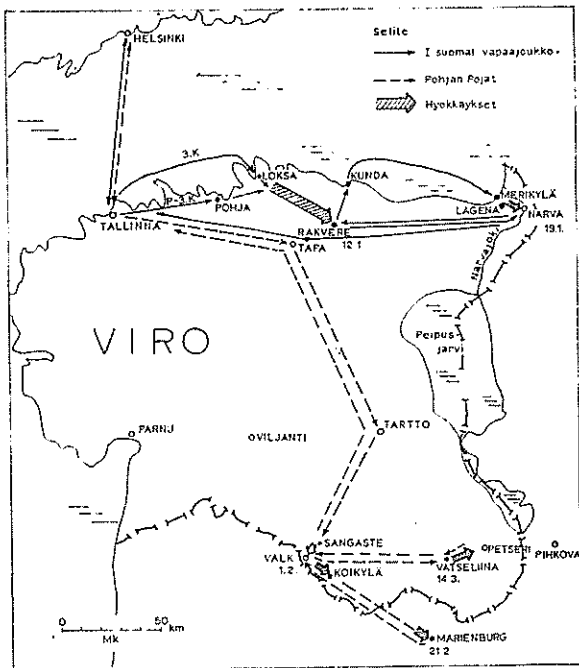
Suomalaisten vapaaehtoisten kokonaismäärä Virossa oli suurimmillaan 3942 henkeä, joista mm upseereita 140, lääkäreitä 8, pappeja 3, sairaanhoitajia ja virkailijoita 66 sekä aliupseereita ja miehistöä 3728. Vapaaehtoisissa oli runsaasti jääkäreitä (mm pääosa upseereista), ylioppilaita ja koululaisia. Henkilöstöä oli joka puolelta Suomea. Pääasiallisesti oli joukko laadullisesti hyvää, mutta kiireisen perustamisen takia oli mukaan päässyt jonkin verran myös heikkoa ainesta.

Henkilökohtainen varustus oli aseistusta lukuun ottamatta pääasiassa Suomesta hankittua. Ekströmin pataljoonalla se oli erittäin heikko, joten sitä jouduttiin Virossa heti täydentämään. Pohjan Pojilla oli verraten hyvät suomalaiset sotilasarusteet. Jalkineista, ruokailuvälineistä jne oli puute. Viro luovutti vapaaehtoisillemme melko hyvän aseistuksen.

Koulutus

Ensimmäinen Suomalainen Vapaajoukko oli kuljetettava niin nopeasti rintamalle, ettei koulutusta juuri ehditty antaa. Tallinnassa opetettiin ennen rintamalle lähtöä sotilaskoulutuksen alkeita. Huomattava osa miehistä oli saanut kyllä käytännön koulutusta edellisenä talvena vapaussodassamme. Koulutuksen puute ilmenikin ehkä eniten lepoaika-ajan aikana esiintyneenä kurittomuutena. Tämän vuoksi aloitettiin Narvan valtauksen jälkeen Rakveressä järjestelmällinen koulutus. Sitä oli päivittäin 4—6 tuntia käsittäen sulkeisjärjestyksen harjoittelua, luentoja, ampumarajoituksia ja taisteluharjoituksiakin. Eversti Ekström määräsi perustettavaksi myös aliupseerikoulun, mutta sen toiminta ei kuitenkaan ehtinyt alkaa.

Pohjan Poikain Rykmentille jäi jonkin verran enemmän aikaa valmisteluihin. Niinpä jo Helsingissä voitiin antaa hieman sotilaskoulutusta. Harjoituksia jatkettiin muutaman päivän ajan rykmentin siirryttyä Tallinnaan, mutta rintamallelähtö keskeytti ne nopeasti. I Pataljoona ehti saada vielä Tapassa viikon verran taistelukoulutusta. Viimei-

Suomalaisten vapaaehtoisjoukkojen taistelualueet Virossa.

sessä yhteisharjoituksessa todettiin koulutustaso, olosuhteet huomioon ottaen, tyydyttäväksi. Mainittakoon, että rykmentin vahvuudesta kolmasosa ei ollut saanut Suomessa vielä sotilaskoulutusta. Taistelukoulutusta pyrittiin antamaan myöhemmin vielä rintamalla sekä Valkissa rykmentin ollessa siellä levossa. Yleisesti ottaen oli suomalaisten koulutus tietenkin melko puutteellinen, mutta parempi kuitenkin kuin virolaisilla joukoilla.

Rintamavaihe

1. Ensimmäinen Suomalainen Vapaajoukko

Virossa oli tilanne kehittynyt nopeasti varsin uhkaavaksi. Punaiset olivat vuoden lopulla jo 30 km päässä Tallinnasta, jonne alkoi levitä antautumismieliala. Pataljoonan 1. Komppania kuljetettiin 30. 12. 1918 kiireisesti Tallinnaan, jossa se sai juhlan vastaanoton. Pataljoonan muut osat saapuivat 8. 1. mennessä.

1. ja 2. Komppania joutuivat 6. 1. itärintamalle, jossa ne valtasivat taistelutta Pohjan kylän. Eräissä tiedustelupartioissa menetettiin samana päivänä ensimmäinen mies kaatuneena. Suomalainen pataljoona oli alistettu 4. Virolaiselle Rykmentille. Seuraavana päivänä hyökkäys jatkui Rakvereä kohti. Molemmat komppanit saavuttivat rajulla etenemisellään sekä vihollisen että virolaisten keskuudessa "hurjapäiden" maineen. Tallinnaan jäänyt 3. Komppania suoritti Porilaisten marssin soidessa yhdessä virolaisten joukkojen kanssa maihinnousun vihollisen selustassa olevaan Loksan kylään. Onnistuneen maihinnousun jälkeen 3. Komppania pääsi pataljoonan pääosien yhteyteen. Ensimmäi-

nen huomattava voitto saavutettiin 12. 1., jolloin 2. Komppania valtasi Rakveren kaupungin. Näihin aikoihin saapui pataljoonan loppuosakin rintamalle.

Jo nämä ensimmäiset taistelut nostivat suomalaisten maineen korkealle. Yleisesti tunnustettiin, että suomalaiset olivat kääntäneet sotaan. Virolaiset sanomalehdet kirjoittivat suomalaisten urtoista tarunomaisia juttuja. Tärkeintä oli kuitenkin se, että suomalaiset nostattivat urheudellaan myös heimoveljiemme taisteluhengen.

Pataljoona sai Rakveressa kolmen päivän levon. Tänä aikana virolaiset valtasivat mm Tarton. Mutta uusi tehtävä odotti jo suomalaisia. Pataljoona siirtyi 15. 1. Kundan satamaan, jossa se kuormattiin uutta maihinnousua varten sotalaivoihin. Niissä oli ennestään virolainen pataljoona, joten suomalaiset joutuivat etsimään itselleen paikat täysistä laivoista. Kaikki pääsivät kuitenkin mukaan! Operaatio oli melko heikosti suunniteltu. Niinpä majuri Ekström teki laivassa uuden suunnitelman, jonka mukaisesti maihinnousu tapahtui Lagenan kartanon alueella Merikylässä Narvan länsipuolella. Nyt ei maihinnousu onnistunutkaan yllättäen. Vihollisen rannikkopatterit avasivat tulen, jolloin kuljetusalusten oli vetäydyttävä avomerelle. Patterit vaiennettiin vähitellen sotalaivojen tulella. Kuljetusalukset pääsivät kilometrin päähän rannasta, jossa aloitettiin purkaminen yhdellä 100 miehen moottoriveneellä. Se pääsi puoli kilometriä eteenpäin. Sen jälkeen oli siirryttävä veneisiin, ja lopuksi oli kahlattava tammikuudessa vedessä kainaloita myöten vihollisen tulen alaisena. Suomalaiset olivat jälleen kärjessä.

Maihinnousun onnistuttua alkoi viipymättä eteneminen kolmessa suunnassa kohti Narvaa. Suomalainen komppania kussakin suunnassa etumaisena. Virolaiset pidettiin pääosin reservinä, jolloin he kylläkin joutuivat torjumaan 3. Komppanian kanssa vihollisen lännestä suorittamat tienavausyritykset Lagenassa. Tämä taistelu oli koitua koko maihinnousuosaston tuhoksi. Vihollisen vuorokauden kestäneistä hyökkäyksistä huolimatta Lagenan onnistuttiin kuitenkin pitämään ja suojaamaan pääjoukkojen selusta. Vihollinen menetti kaatuneina noin 200 miestä.

1., 2. ja 4. Komppania etenivät Lagenan tilanteesta huolimatta kilpaa Narvaa kohti. Parhaiten onnistui 1. Komppania, joka pääsi pimeässä täysin yllättäen tavoitteeseensa. Siellä se 19. 1. klo 17.20 ampui Raatihuoneen torilla kivääreillä yhteislaukauksen valtauksen merkiksi. 2. Komppania saapui kaupunkiin tuntia myöhemmin. Kaupunkia puhdistettiin vihollisesta koko seuraava yö. Vangiksi saatiin mm erään divisioonan ja erään rykmentin komentaja esikuntineen.

Narvan valloitus kohotti entistä enemmän suomalaisten sankarimainetta. Heitä ylistettiin kilvan sanomalehdissä. Viron ylipäällikkö kenraalimajuri Laidoner lähetti pataljoonalle kaksikin sähköttä, joissa hän kiitti ja onnitteli "Narvan sankareita".

Narvan valloittajia raatihuoneen edustalla.

Kaupunkilaiset järjestivät heille kiitosjuhlia. Ylen-nyksiä tapahtui runsaasti. Viholliselle tuntuu Narvan menetyksen olleen katkeraa siitä päätellen, että leningradilaisessa Krasnaja Gasetassa oli 21. 1. 1919 kirjoitus "Narvan häpeätahra", jossa mm mainitaan "Turhanpäiväinen hyökkäys, ja 200 valkokaartilasta karkoitti monituhatlukuisen puna-armeijan Narvasta. Tämä on korvapuusti koko puna-armeijalle..."

Suomalaiset torjuivat Narvassa vielä useita vihollisen vastahyökkäyksiä. Tässä vaiheessa tuli kyseeseen myös hyökkäyksen jatkaminen Narvaan yli, mutta eräät vapaaehtoiset kieltäytyivät siitä sopimukseen vedoten. Näin ollen asia raukesi. Pataljoona siirrettiin Rakvereen ja muodostettiin rykmentiksi. Se joutui vielä 22. 2. takaisin Narvaan torjumaan vihollisen kiivaita vastahyökkäyksiä.

Vapaaehtoiset olivat kyllästyneet tässä vaiheessa jo asemasotaan ja katsoivat tehtävänsä tulleen täytetyksi. He kieltäytyivät kirjoittamasta jälkikäteen palvelussopimusta ja vaativat kotiinpääsyä. Eversti Ekström lupasi lopulta 2. Komppanialle, että se voi lähteä kotiin. Niinpä se jättikin asemansa, matkusti Tallinnaan ja sieltä kotimaahan. Muut komppaniat jäivät vielä Viroon, mutta nekin pyysivät päästä kotimaahan. Ratkaisuksi tuli, että koko rykmentti päästetään 12. 3. Suomeen lomalle. Se irroitettiin rintamalta ja siirrettiin Tallinnaan, josta se 22. 3. lähti kotimaahansa. Rykmenttiä ei yrityksistä huolimatta enää saatu perustetuksi, koska sopimusta siitä ei saatu aikaan Viron kanssa. Ensimmäisen Suomalaisen Vapaajoukon tappiot olivat 23 kaatunutta ja n 40 haavoittunutta.

2. Pohjan Poikain Rykmentti

Pohjan Poikain I Pataljoonan kuljetus Viroon alkoi 12. 1. Tallinnassa oli pääministeri Päts toimittamassa joukon tervetulleeksi. Siellä vietetyn viikon jälkeen pataljoona siirrettiin Tapan asutuskeskukseen, josta viikon kuluttua edelleen Tarttoon. Sinne siirtyivät myös Suomesta 24. 1. mennessä saapuneet rykmentin pääosat. Rykmentti oli 28. 1. valmis taisteluun. Silloin se myös sai kenraali Wetzteriltä käskyn vallata Valkin kaupungin. Rykmentti siirrettiin junakuljetuksin Sangasten

asemalle. Eversti Kalm toimi koko tämän suunnan joukkojen komentajana.

Hyökkäys alkoi 31. 1. aamulla. Vasta iltapäivällä II Pataljoona joutui Emajoen varrella ankkariin taisteluihin lättäläisen tarkka-ampujapataljoonan kanssa, Pysnikin kylä saatiin siitä huolimatta vallatuksi. Ratkaisutaistelut käytiin kuitenkin Luhde Grosshofissa Valkiin johtavan tien suunnassa. Täällä hyökkäsi I Pataljoona virolaisen sissipataljoonan kanssa. Tien suunta oli täysin aukeata. Siellä oli vihollisen painopiste ja hyökkäys tapahtui valoisassa. Taistelu muodostui siten hyvin veriseksi. Koko päivän jatkuneiden hyökkäysten jälkeen Luhde Grosshofissakin vastassa olleet lättäläiset pakenivat. I Pataljoona oli osoittanut taistelukuluntonsa, mutta hinta oli 27 kaatunutta ja 32 haavoittunutta. Taistelu oli kuitenkin ratkaissut Valkin kaupungin kohtalon, sillä seuraavana päivänä pataljoona marssi sinne taistelutta. Kaupungin ympäristön tultua puhdistetuksi lepäsi rykmentti 10 vrk Valkissa.

Valkin valtauksen johdosta sai rykmentti runsaasti onnittelusähkeitä. Mm kenraalimajuri Laidoner lähetti onnittelunsa. Myös useita ylennyksiä suoritettiin. Taistelussa osoitetun pelkuruuden takia oli valitettavasti lähetettävä 11 miestä Suomeen.

Rautasaappaista siviilikenkiin

Niilo Lauttamus

RÄHINÄREMMI

Teos on itsenäinen jatko

Niilo Lauttamuksen viimeisyksyiseen menestyskirjaan 'Rautasaappaat'

"Lauttamus on taas kerran näyttänyt kerlojanlahjansa. Sota-ajan jälkeisiä oloja varuskunnissamme tuntevalle monet kirjan tapahtumat tuntuvat kovin läheisiltä ja eläviltä. Niistä kertoo mies, joka on perehtynyt asioihin, on joutunut niitä henkilökohtaisesti kokemaan ja osaa lisäksi niistä erinomaisella tavalla kertoa." (Savon Sanomat)

3. painos — 13. tuhat.

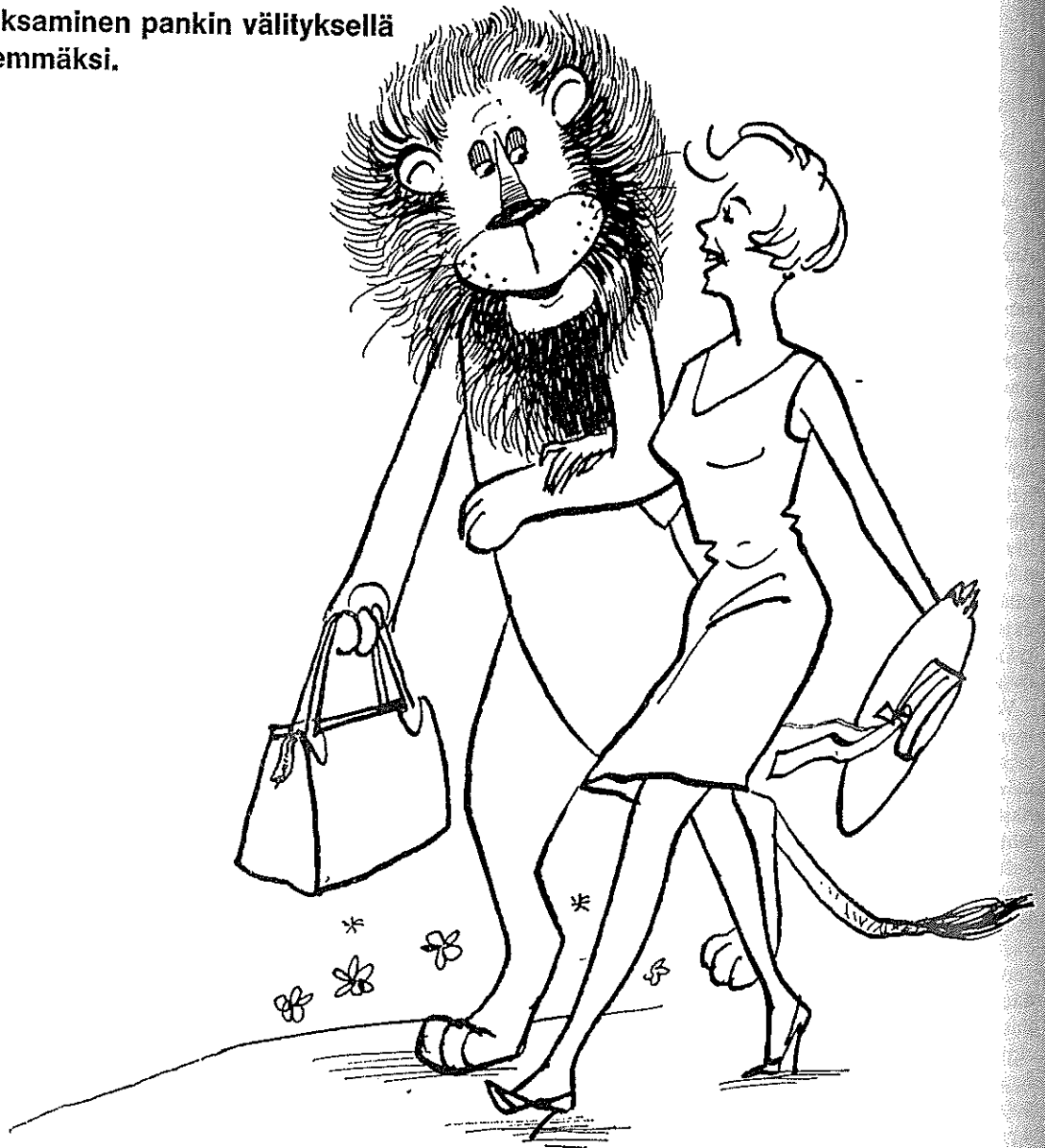
9/12 mk.

Gummerus

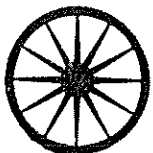

palkkaleijonat lisääntyvät

Palkkojen maksaminen pankin välityksellä
käy yhä yleisemmäksi.

Kun tilipussit pannaan viralta Teidänkin toimipaikassanne,
on tullut aika antaa leijonan huolehtia palkkarahoistanne.
Postisäästöpankin leijonakantisella säästökirjalla
on helppo hoidella raha-asioita.
Myös palkkarahat on mukava nostaa tutusta postista
tuttuun tapaan.

POSTISÄÄSTÖPANKKI

Pohjan pojat etenemässä yli lakeuden.

Levon ja uudelleenjärjestelyn jälkeen rykmentti sai tehtävän jatkaa hyökkäystä Koikylän suuntaan. I Pataljoona aloitti sen 13. 2. Tieto hyökkäyksen jatkumisesta otettiin eläköönhuudoin vastaan. Vihollinen sen sijaan ei hurrannut. Saatuaan tiedon "Kalmin pirujen" tulosta kieltäytyivät Koikylän seuduilla olevat viholliset tietävästi taistelemasta. Koikylä vallattiinkin jo 15. 2. Rykmentti pääsi etenemään melko helposti, koska vihollinen yleensä luopui nopeasti taistelusta.

Seuraava huomattava taistelu käytiin Marienburgissa. Se alkoi 21. 2. jolloin I Pataljoona oli jo 1½ km päässä kaupungista. Parin tunnin taistelun jälkeen oli kaupunki suomalaisilla. Taistelu oli jälleen varsin kiiwas. Sitä todistaa mm se, että vihollinen jätti jälkeensä n 500 kaatunutta. Pohjan Poikien tappiot olivat tämän taisteluvaiheen aikana kaatuneina 39 ja haavoittuneina 40 miestä. Huonon vaatetuksen, erityisesti rikkoutuneiden jalkineiden takia oli sairastuneita 200 miestä. Mainittakoon, että tämän operaation aikana eräät yksiköt marssivat yli 150 km ja yleensä rikkonaisiin jalkinein ja puutteellisesti ravittuina.

Marienburgin kaupunki oli Viron etelärajan ulkopuolella. Niinpä kenraali Wetzter ei olisi sallinutkaan sen valtausta. Eversti Kalm oli siten toiminut omavaltaisesti. Virallisena syynä oli pyrkimys saada Marienburgista runsas sotasaalis, koska rykmentti ei saanut tarvitsemiaan varusteita pääintendentuurilta. Komentajan kunnianhimo lieinee ollut todellisena vaikuttimena. Omavaltainen toiminta vaikutti negatiivisesti rykmentin henkeen, sillä osa miehistä katsoi tehtävän olevan jo sitoumuksen ulkopuolella. Eversti Kalm tiedusteli ennen hyökkäyksen alkua komentajien mielipiteitä. Nämä ilmoittivat, että kaikki komppaniat olivat valmiita lähtemään. Tästä huolimatta 1. Komppania kieltäytyi, joten se vaihdettiin reservinä olevaan 3. Komppaniaan. Rebkestä on sanottava, että se oli sotilaallisesti loistava suoritus, mutta inhimillisesti tuomittava. Tällä toiminnalla oli kylläkin se etu, että vihollinen oli laajalla alueella pakotettu vetäytymään etelään. Sotasaalis jäi vähäiseksi ja sekin aiheutti ikäviä ja osittain tosiakin huhuja Marienburgin ryöstöstä.

Kenraalit Laidoner ja Wetzter lähettivät jälleen rykmentille onnittelusähkeensä. Kenraali Laidoner kirjoitti mm: "Näen, että Pohjan Pojat voittavat joka paikassa, minne he vain kulkunsa ohjaavat."

Rykmentti viipyi vain muutaman päivän Marienburgissa kahakoiden tänä aikana jatkuvasti vihollisen kanssa. Sen jälkeen se siirrettiin Valkiin reserviksi. Lepovaiheen aikana Iaski Pohjan Poikien mieliala nopeasti. Hekin katsoivat tehtävänsä tulleen täytetyksi ja vaativat kotiinpääsyä. Eräs ikävä kieltäytymistapauskin sattui, sillä 3. Komppania ilmoitti, ettei se lähde harjoituksiin rikkonaisin jalkinein.

Ennen kotiinpääsyä oli kuitenkin edessä vielä yksi taistelukausi. Vihollinen oli saanut vallattua Petserin kauppalan, joka suomalaisten oli vallattava takaisin. Sisäisen kurin höltyminen aiheutti jälleen ikäviä välikohtauksia. Osa 4. Komppanian miehistä kieltäytyi lähtemästä. Kieltäytymisiä tapahtui muissakin yksiköissä. Rintamalle kuitenkin lähdettiin. Vihollisella oli runsaasti voimia hyökkäämässä Pihkovan suuntaan, joten tilanne oli odotettua paljon pahempi. Pohjan Poikien I Pataljoona aloitti hyökkäyksensä 14. 3. Vastseliinasta lyöden hajalle pari vihollisrykmenttiä jo seuraavana päivänä, mutta uusia tuli tilalle. Hyökkäys jatkui vielä muutamia päiviä, mutta joukosta oli entinen kunto pois, väsymys, nälkä, rikkonaiset jalkineet ja sisäinen mielialan muokkaus aiheuttivat sen, ettei jaksettu enää. Hyökkäys keskeytettiin ja ryhmitettiin puolustukseen, jonka aikana käytiin jatkuvasti kiivaita taisteluita.

Pohjan Pojat vaihdettiin virolaisiin joukkoihin 28. 3. Sitä ennen osa miehistä ehti jättää asemansa luvatta. Siihen oli syynä se, etteivät vaihtavat joukot saapuneet ajoissa ja Rykmentti oli kaksiviikkoisen taistelukauden takia äärimmilleen väsynyt. Petserin taisteluissa kaatui 23 miestä. Rykmentti kootti irrottamisensa jälkeen Valkissa kotiuttamista varten.

Pohjan Pojat lähtivät 5. ja 8. 4. Tallinnasta kotimatalle. Tunnelma oli suunnilleen: "Mauri on tehnyt tehtävänsä, Mauri saa mennä" eli Viro on vapaa, suomalaisia ei tarvita. Kukaan ei ollut vai-

Pohjan poikain esikunnan upseereita. Istumassa edessä keskellä eversti Kalm. Takana rykmentin lippu.

vautunut saattamaan. Rykmentin esikunta ja pieni osa miehistä jäi Tarttoon, jossa rykmenttiä yritettiin turhaan muodostaa uudelleen. Heistäkin pääosa palasi kesäkuun alussa Suomeen. Eräät jäivät inkeriläiseen pataljoonaan. Yhteensä menetti Pohjan Poikain Rykmentti Viron retkellä 99 miestä kaatuneina. Haavoittuneita oli 214.

Suhteet siviiliväestöön ja virolaisiin joukkoihin

Se innostunut mieliala, jonka vallassa Suomi ryhtyi veljeskansaansa auttamaan, kohdistui konkreettisesti vapaaehtoiisiin. Kotipaikkakunnilla järjestettiin lähtöjuhlia. Tulo Helsinkiin oli yhtä riemukulkua. Lähtiessä oli laivarannassa suuri määrä kaupunkilaisia heitä saattamassa, puheita pidettiin, laulettiin ja kohotettiin eläkönhuutoja. Pohjan Pojille lahjoitettiin lippu, sävellettiin marssi jne. Vapaaehtoiset tunsivat, että he lähtivät kansansa kunnioitettuna edustajina.

Ensimmäinen suomalainen Vapaaajoukko ei saanut Tallinnassa kovinkaan suopeata vastaanottoa väestöltä, vaikkakin virallinen vastaanotto oli juhmallinen. Mm jokainen mies kukitettiin, päällystölle järjestettiin juhlatilaisuuksia jne. Tuntui kuitenkin siltä kuin tallinnalaiset eivät olisi oikein tienneet miten suhtautua auttajiin.

Pohjan Poikiin suhtauduttiin jo aivan toisella lailla. Ensimmäiset vapaaehtoiset olivat tehneet suomalaiset tunnetuiksi. Rykmentin saapuessa Tallinnaan olivat sitä vastassa sankat yleisöjoukot. Soittokunta puhalsi rannalla Porilaisten marssia, pääministeri sekä maapäivien puheenjohtaja puhuivat. Joukot marssivat kukitettuna Pietarin torille, jossa oli odottamassa virolaisia joukkoja. Eversti Laidoner toivotti siellä suomalaiset tervetulleiksi. Illalla oli upseeristolle järjestetty Estonian juhlaillallinen.

Maaseudulla ja pikkukaupungeissa oli suhtautuminen suomalaisiin usein kylmäkiskoista. Osa väestöstä oli mieleltään punaista, osa piti suomalaisia Saksan liittolaisina ja suurin osa oli kai kyllästynyt kaikkeen vieraaseen. Pohjan Poijat saivat kuitenkin erityisesti Tartossa todeta väestön kiitollisen suhtautumisen heihin. Rykmentin marssiessa kaupunkiin olivat katujen vierustat ihmisiä tungokseen asti täynnä. Jokainen mies kukitettiin ja koko kaupunki oli juhlaavaista.

Virolaiset joukot kunnioittivat suomalaisia, joihin luotettiin lähes rajattomasti. Virolaiset ottivat mm nöyrästi käskyjä vastaan suomalaisilta. Varsinaisia hankauksia ei juuri ollut muuta kuin huollon takia. Tallinnassa yrittivät valkoiset venäläiset upseerit vaatia suomalaisia tervehtimään. Tämä ei kuitenkaan sopinut suomalaisten silloiselle menettelytapaalle. Niinpä venäläisiltä revittiinkin oljelaput irti. Tervehtimistä ei enää vaadittu ja järjestys palautui. Ennen kotiinpaluuta sattui Valkissa hankauksia virolaisten joukkojen kanssa, jolloin mm eräs suomalainen pidätettiin ja ammuttiin.

Suomalaiset eivät poistuneet Virosta juhlittuna sankareina kuten olisi saattanut luulla. Syyt tähän lienevät olleet ennen kaikkea poliittista laatua. Virolaiset pelkäsivät saksalaismielisellä baltialaisella aatelistolla olevan salahankkeita yhdessä vaikeiden venäläisten kanssa. Jääkäriupseerit seurasivat saksan kielen taitoisina lähinnä juuri edellä mainittujen kanssa, joten tämä herätti virolaisissa epäluuloja. Tätä samaa asiaa lienevät eräät suomalaiset piirit lietsoneet virolaisille. Kenraali Wetzlerin ruotsinkielinen esikunta ei virolaisia miellyttänyt samasta syystä. Kenraali Wetzlerin ja päätoimikunnan sekä toisaalta eversti Kalmin henkilökohtaiset kireät välit lienevät vaikuttaneet Suomen viralliseenkin suhtautumiseen. Suorasanaa pöyristyttävältä tuntuu tieto, että Suomesta lähetettiin sähkö, jonka mukaan Virossa kaatuneille ei olisi tilaa kotimaan mullassa. Vihollinen käytti heikkoutta hyväkseen. Se levitti huhuja suomalaisten ryöstöistä ja kurittomuuksista ja lietsosi joukoissa toisaalta kieltäytymismielialaa. Näiden seikkojen tuloksena oli ilmeisesti se, että Narvan ja Valkin sankarit poistuivat näyttämöltä hieman katkerina.

Merkitys

Virossa taistelleet suomalaiset vapaaehtoiset olivat loistavalla tavalla osoittaneet suomalaista taistelukuntoa. Eläkönhuutojen kajahdellessa he marssivat rintamalle, etenivät usein laulaen vihollistulella, kestivät vangittuina vihollisen kidutuksen vaieten. Pelko näytti olleen heille tuntematon käsite. Näin he loivat aseveljiensä sekä vihollisen keskuuteen itsestään legendaarisen maineen.

Lepovaiheessa taas kansallinen heikkoutemme, eripuraisuus pääsi vallalle. Riittämätön sotilaskoulutus vaikutti sen, ettei kurikäsité luonut miehiin tarvittavassa määrin sisäistä ryhtiä. Suomalainen oikeudenmukaisuuden henki, sopimuksista ja lupauksista on pidettävä kiinni, aiheutti sen tunteen, että niitä loukatessa kieltäytyminen on sallittua. Järkisytykään eivät silloin vaikuta kaikkiin. Mielialan ollessa matalana on suomalainen joukko valitettavan arka kiihoitukselle. Eripuraisuus vaikutti myös johdon keskuudessa ikävällä tavalla. Johtosuhteet eivät olleet selvät. Liian moni halusi saada vaikutusvaltansa näkyviin. Mikä pahinta, tämäkin koitui miehistön rasitukseksi.

Viron retki oli osoituksena sekä sotilaallisesta kunnosta että sisäisistä heikkouksistamme. Virolaisille sen merkitys oli kuitenkin ratkaiseva. Lienee varmaa, ettei Viro olisi saanut säilyttää itsenäisyyttään edes 20 vuotta ilman suomalaisia vapaaehtoisjoukkoja. Suomi oli muistanut vaikeuksistaan huolimatta veljeskansaansa ja antanut sille viime hetkellä apunsa. Virossa kaatuneet 122 miestä olivat todistuksena siitä, että olemme tarvittaessa valmiit suuriinkin vapaaehtoisin uhrauksiin omista vaikeuksistaamme huolimatta.

Kenraaliluutnantiksi

Koppinen Veikko William
7. 11. 1966
14. Kurssi

Kenraalimajuriksi

Avela Martti Sakari
7. 11. 1966
15. Kurssi

Ylirisku Otto Erkki
20. 10. 1966
22. Kurssi

Upseeriliiton puheenjohtaja

kenraaliluutnantti
Reino Erkki Hirva

60 vuotta
20. 10. 1966

*Kylkirauta kiittää yhteistyöstä ja yhtyy
lukuisiin onnittelijoihin*

Puolustusvoimain osuus-suomalaisessa esimieskasvatusjärjestelmässä

Filosofian maisteri
Erkki K. Palomäki:

Säästöpankkiopiston järjestämällä upseerien taloudellisen kasvatuksen neuvottelupäivillä 20. 9. 1966 pidetty esitelmä.

Taustaa

Yhteiskuntamme eri toiminta-alueilla käytävässä keskustelussa korostetaan — ainakin milloin on kysymys vertailusta menneen ja nykyisen välillä tai kun vaihdetaan mielipiteitä yhteiskuntamme kehittämistä — lähes väsyttävyyteen asti niitä muutoksia, joiden alaisena poliittinen, taloudellinen ja kulttuurielämäkin tänään ovat. Toisaalta halutaan tällöin alleviivata sitä, että meidän on välttämätöntä nähdä näiden muutosten suunta ja ottaa se ratkaisuisamme huomioon. Toisaalta vaaditaan, että ulkonaisten muutosten rinnalla tarvitaan kansalaisten, siis ihmisten, sisäistä muuttumista, jotta yhteiskunnasta todella voitaisiin kehittää nykyajan sekä huomispäivän vaatimuksia vastaava.

On tietenkin totta, että muuttumista on tapahtunut ja että se ehkä on ollut nopeampaa kuin jollakin muina historiamme ajanjaksoina. Keskeisin ongelma lienee kuitenkin siinä, että yhteiskunnassa rinnan ns. teknillisen kehityksen kanssa on tapahtunut ja tapahtumassa melkoisia sosiaalisia rakennemuutoksia ja että nämä vuorostaan aiheuttavat ihmisten yhteiselämään kohdistuvia uusia vaatimuksia.

Erään alueen, jossa muutosten sekä suoranaisten että välillisten vaikutus on ilmeinen, muodostavat ihmisten ja myös ihmisryhmien väliset suhteet ja eritoten esimiesten ja alaisten väliset suhteet. Tuskin liioitellaan, kun todetaan, että sosiaaliset rakennemuutokset ovat olleet omiaan radikaalisti muuttamaan alainen—esimies suhteen laatua ja sävyä samoin kuin sitä tekniikkaakin, jolla tätä suhdetta hoidetaan. Osaksi tämä on seurausta uudistuneesta ajattelutavasta, joka on kypsyttänyt ihmiset yleensäkin pienentämään sosiaalisia etäisyyksiä, osaksi tähän taas on pakottanut se tosiasia, että elintason nousun ja työnjaon monipuolistumisen mukana esimies—alainen parien lukumäärä on räjähdysmäisesti kasvanut ja sen mukana myös keskinäinen riippuvuus tullut merkittävästi enemmän kuin ennen. Myös johtamisen ”tyyli” on kokenut muutoksen: esimiehen auktoriteetti nojaa enemmän persoonaan kuin ulkonaisiin tunnuksiin tai järjestelmään, hänen on tiedettävä enemmän kuin ennen, osattava enemmän kuin ennen ja nimenomaan ajateltava ihmistä enemmän kuin ennen.

Esimieskasvatuksen tarve

Sen koulutuksen ja laajemmin ottaen kasvatuksen tarve, jonka yhteiskunta eri instituutioidensa voimilla antaa esimiestehtäviin sijoituville, on voimakkaasti lisääntymässä. Tämä johtuu erilaisien esimiestehtävien määrällisestä kasvusta, mutta painetta tähän suuntaan on omiaan lisäämään myös se yleinen tiedon ja taidon tason nousu, joka kaikkialla asettaa esimiehenä toimimiselle entistä monipuolisemmat ja nimenomaan tämän työn laatuun kohdistuvat kasvavat vaatimukset. Kehittyvässä yhteiskunnassa esimiestehtäviä on enemmän kuin takapajuisessa, samoin esimiehiltä edellytetään suurempaa pätevyyttä.

Käytännössä tämä kaikki merkitsee, että 1) tarvitaan nykyistä useampia esimieskasvatusta antavia laitoksia, 2) tarvitaan yhä selkeämmin määritettyä tehtäväporrastusta esimieskasvatusta antavien laitosten ja organisaatioiden kesken, 3) tarvitaan esimieskasvatuksen sisällön jäsentämistä ja täsmentämistä, osaksi myös sen uudistamista ja 4) tarvitaan tutkimustyötä. Päivä päivältä monipuolistuva elinkeinoelämä, yhä pitemmälle ulottuva tehtäväjako julkisessa hallinnossa ja laitoksissa ja

PAPERINKERÄYS ON TÄRKEÄÄ TYÖTÄ SUOMALAISEN YHTEISKUNNAN HYVÄKSI

Maamme hyvinvointi ja jatkuva taloudellinen kasvu edellyttää kaikkien raaka-ainereservien järkipäristä käyttöönottoa. Jätepaperi on kartonkiteollisuuden raaka-aine, josta tällä hetkellä noin 1/4 osa palaa tehtaisiin uudelleen jalostettavaksi. Suhtautumalla suopeasti paperinkeräysaatteeseen Tekin autatte puolestanne maamme vaurastumista ja tuette samalla monia aatteellisia järjestöjä ja yhteisöjä toimintakassansa kartuttamisessa.

PAPERIA KERÄÄMÄLLÄ ETEENPÄIN

ennen kaikkea vilkastuva kanssakäyminen ja vuorovaikutus sekä yksityisten ihmisten että ryhmien kesken määräävät toisaalta tämän kasvatuksen käytännön suunnan ja toisaalta sen sisällölliset tavoitteet.

Puolustusvoimat esimieskasvatuksen antajana

On itse asiassa kiintoisaa todeta, että ainoa yhteiskunnan johdossa ja hallinnassa oleva laitos, jonka eräänä keskeisenä tehtävänä on huolehtia esimieskasvatuksesta, on puolustuslaitos. Erityisesti tänään, jolloin esitetään varsin monensuuntaisia mielipiteitä puolustusvoimain tehtävistä ja tarkoituksesta, pidetään kuitenkin jopa rajun kielteisen ja väheksymään pyrkivän arvostelun esittäjän piirissä kuitenkin puolustusvoimille jokseenkin luonnostaan lankeavana tehtävänä esimieskoulutuksen antamista. Nauttivatpa eräät puolustusvoimain opinahjoit, ennen muuta RUK, suoranaista yliarvostusta — tämä sanottuna tietäen, että RUK:n koulutustavoitteet ovat harkiten punnitut ja sen koulutuskapasiteetti laskettu nimenomaan puolustusvoimain tarpeita silmällä pitäen.

Puolustusvoimain esimieskasvatuksen sisältö ja muodot määräytyvät luonnollisesti puolustusvoimille annetusta kokonaisuudesta. On monia, joiden mielestä mitkään muut kuin puolustusvoimain omat näkökohdat eivät saa tähän kasvatukseen sisäl-

töön vaikuttaakaan. Tämän kannan mukaisesti yhteiskunta, sen laitokset ja sen keskuudessa toimivat organisaatiot joutuisivat määrittämään esimieskasvatuksensa tavoitteet ja valitsemaan sen menetelmät ja vaiheet kokonaan riippumatta siitä, mitä puolustusvoimissa opetetaan, ja näin myös tukeutumatta siihen koulutukseen, mitä puolustusvoimissa erityisesti esimiehiksi valmennettaville annetaan. Olipa tämän mielipiteen oikeutus vähäinen tai suuri, joka tapauksessa puolustusvoimat tänään harjoittavat esimieskasvatusta vain omia päämääriään silmällä pitäen, mikä merkitsee, että käytettävissä olevan ajan ja energian puitteissa pyritään kasvattamaan ennen muuta taistelussa selviytyviä johtajia. Samalla tietenkin koulutuksen tavoitteena on valmentaa tällaisten johtajien kanssa toimintakykyinen ja yhteistyöhön pystyvä alaisen joukko. Oltaen edelleen huomioon tavoitteen keskitytään esimieskasvatuksessa nimenomaan sujuvan ja varman toimintarutiinin luomiseen. Näin päättämisen- (ehkä oikeammin tilanteenarvioimis-), käsky- ja kontrollitekniikan hallinta muodostuu pääasiaksi, itse esimiehenä toimimisen perusteiden ja ihmiskäsittelyn hallitseminen sivuasiaksi. Tämä karkealta vaikuttava yleistys ilmituo sen tosiasian, että monesti myös olosuhteista, välineistä ja kouluttajavoimista johtuen puolustusvoimain antama yleinen esimieskasvatus lähinnä on tekniikkaa luovaa ja harjoitettavaa, ei asennetta luovaa ja motivoivaa.

Puolustusvoimain piirissä annettava esimieskasvatus tapahtuu kuitenkin oloissamme kunnioitettavissa mittasuhteissa. Jokaisesta ikäluokasta kulkee n. 9500 miestä läpi RAuK:n koulutus kentän ja saa täten alustavan yleiseen esimiesrutiiniin tarvittavan valmennuksen. Lähinnä teknillisen erityiskoulutuksen saa n. 4300 miestä, heistä kolmannes samalla aliupseerikoulutuksen. Tämän koulutusvaiheen suorittaneista saa lisäksi n. 3000 miestä perusteellisemman esimieskoulutuksen RUK:ssa. Vuosittain "syöttävät" puolustusvoimat näin ollen siviilielämän palvelukseen huomattavasti yli 10000 alustavan esimieskoulutuksen saanutta henkilöä. Tämän yleiseksi luonnehdittavan koulutuksen rinnalla puolustusvoimain ns. oma, siis omaa koulutaja- ja johtohenkilöstöä valmentava koulutus on nimenomaan määrällisesti jokseenkin vaatimatonta (esim. AuK:ssa vuosittain 450, KadK:ssa 150, Kapteenikursseilla 120, Esiupseerikursseilla 50 ja SKK:ssa joka toinen vuosi 40 miestä).

On vaikea sanoa, miten em. alustavan esimieskoulutuksen saaneet jakaantuvat eri elinkeinoryhmien pariin. Nimenomaan upseerikoulutuksen saavien osalta on kuitenkin todettavissa, että valtaosa lästä joukosta sijoittuu tehtäviin, jotka edellyttävät myös "lukeneisuutta", so. akateemisia ja muita tutkintoja. Tällaiset tehtävät vuorostaan jokseenkin poikkeuksetta ovat joko esimiestehtäviä tai niihin rinnastettavia. Kun varsin usein puolustusvoimain piirissä esimieskoulutus jää jopa ainoaksi johtavaan työhön valmentavaksi koulutusvaiheeksi, ymmärtää hyvin sen paineen, joka kohdistuu RUK:n ovia kohti ja toisaalta sen arvostelun, joka osoitetaan RAuK:ssa saatuun esimieskoulutukseen. Viimeksi mainittuhan ei ole yleisesti vetävä eikä erityisen tavoiteltu, koska se ainakin "lukeneiston" mielestä on alemmanasteista ja hyödyttää itsekin vain vähän. Edelleen kannattaa muistaa, että tietty osa pelkästään 8 kk:n yhteiskoulutuksen saaneista myös myöhemmin hakeutuu esimiestehtäviin siviilissä. Ainakin osalle heistä vain käytännön työ ja sen luomat tilanteet saavat toimia ihmiskäsittelyn ja johtamistekniikan opettajina. Näin taas he ehkä arvostelevat samaansa koulutusta sen mukaan, onko se antanut riittävästi näkemystä ihmisten keskeisestä vuorovaikutuksesta ja yhteistoiminnan tekijöistä.

Kysyttäessä, minkä laatuista puolustusvoimain antama yleinen esimieskoulutus tavallisesti asetettavien normien mukaisesti arvioitaessa on, riittänee jo aikaisemmin esillä ollut viittaus tälle koulutukselle puolustusvoimissa annettuun tavoitteeseen: pyritään nimenomaan sellaisten johtajien koulutukseen, jotka pystyvät johtamaan ryhmän, joukkueen ja vahvennetun joukkueen toimintaa menestyksellisesti taistelutilanteissa. Tällöin se, että osataan käskä ja vaatia toimintaa viipymättä, painaa vaa'assa enemmän kuin monipuolinen ihmissuhteiden hallinta, olkoonkin että johtajan on tunnettava alaisensa ennenkuin hän pystyy muokkaamaan heistä todella toimintakykyisen

joukon. Siviilielämässä yhä voimakkaammin esiin nouseva vaatimus demokraattisesta asennekasvatuksesta ja kasvatukselta vuorovaikutukseen on toistaiseksi vain vaimeasti lyönyt itsensä läpi autoritäärisesti johdetussa puolustuslaitoksessa.

Ilmeisesti lyhyeksi todetun koulutusajan puitteissa varta vasten asennekasvatukseen varattu aika koetaan herkästi epätarkoituksenmukaiseksi koulutuksen jarrutukseksi ja keskustelut ihmisuhteista "lässytykseksi" silloin, kun pitäisi tavoitella toiminnallisia ja ehkä myös näyttäviä tuloksia. Tutustuminen RAuK:n opetusohjelmaan johtaa myös jokseenkin nopeasti käsitykseen, että suuri osa koulutukseen varatusta ajasta menee itse asian opettamiseen, jolloin johtamistaito ja johtamiseen kouliintuminen ennättävät kuvaan vasta, kun aika on kulumassa loppuun. Kun RUK:ssa painopiste on puolestaan käytännön johtamisharjoittelussa, taustaa antavan teoreettisen opetuksen supistuessa vain välttämättömimpään, jää tosiasiaksi, että puolustusvoimain oloissamme kunnioitettava koulutuskapasiteetti esimieskasvatuksen osalta tuskin niinkään paljon tietoisien tarkoituksen ansiosta palvelee siviilielämää kuin siksi, että esimieskasvatuksessa puolustusvoimissakin seurataan eräitä yhteisiä ja yleispäteviä periaatteita. Tästä johtuen siviilissä ajoittain systemaattisesti pyritään käyttämään hyväksi tätä ainoata julkista esimieskoulutustamme. Esimerkit kuitenkin tässä jääkööt. Mutta mai-

Turun Asennuspaja

SUUNNITTELEE JA URAKOI:

- maaseutusäkkölaitoksia ja erillisiä muuntopiirejä sekä vanhojen verkostojen peruskorjauksia
- ma- ja merikaapelointeja
- satama-, katu- ja tievalaistuksia
- laivasähköistyksiä
- laivaradiolaitteiden asennuksia ja huoltoa
- sekä urakoi kerrostalojen, kuten sairaaloiden ja koulujen, sekä tehdas- ja asuinrakennusten sähköasennuksia

TURKU - Kristiinankatu 4 - Puh. 20 052

nitsemisen arvoisen ongelman muodostaa vaikeus tavoittaa sellainen koulutuksen ja käytännön harjoittelun vuorotahti, joka tekisi mahdolliseksi tasaveroisesti lisätä tuiki tarpeellista tietotaustaa ja hankkia käytännön johtajakokemusta. Varusmiehiltä varsinaisen esimiehenä olo ja vastuu esim. siitä, että heidän koulutettavikseen annetut nuoremman ikäluokan miehet todella oppivat heille opettavat asiat, jää usein kokematta tai koetaan opettaa silloin, kun jo "siviili häämöttää" ja tuo pinnasta uudet kiinnostuksen kohteet. Sekä sotilasesi-
taant koulutukseen soveltuvain että samalla muutoin yleistä esimieskoulutusta palvelevien oppi- ja kurssikirjojen puute on vielä eräänä sellaisena jarruna, joka vaikeuttaa luontevaan järjestelmään hakeutumista.

Kun tässä on jokseenkin suorasukaisesti alleviivattu sitä, että puolustusvoimain antama yleinen esimieskasvatus verrattain vähäisen asennekasvatusosuutensa vuoksi ei ole synkronissa siviilielämän ja yleensä yhteiskunnan tarpeiden kanssa, on tasapuolisuuden nimessä tuotava kuvaan mukaan joukko muitakin näkökohtia. Aivan ilmeisesti siviilikenttä ei myöskään kaikin osin osaa käyttää hyväksi puolustusvoimain esimieskasvatuspanosta. Osaksi syy on siinä, ettei koulutuksen laatua tunneta. Nimenomaan ERAUK tämän vuoksi kärsii aiheuttomasta aliarvostuksesta. Osaltaan selitys on siinä, ettei puolustusvoimissa saatu koulutus liity tai sen ei uskota voivan liittyä miehen siviilielämän tapahtumiin. Poikkeuksen tekee teknillinen koulutus, jonka hyötynäkökohdat jopa korostetusti tuodaan esiin puolustusvoimainkin taholla.

Lopuksi, ehkäpä painavimmin, syy on myös siinä tosiasia, että varusmieskautensa läpi käyneet ja sen aikana preliminäärinen esimieskoulutuksen saaneet miehet ammatinharjoittajina ovat nuoria ja kokemattomia eivätkä useinkaan hallitse alansa. Saadulle koulutukselle ja esimiehenä olemisen halulle ei siis tarjoudu soveltamiskenttää välittömästi, ellei mies ole ns. valmis.

Millainen esimieskasvatusjärjestelmä tarvitaan?

Maassa, joka maailman kärkestä laskettuna pitää tänään 13:tta sijaa korkean elintason valtioiden joukossa ja joka parhaillaan melkoisella kohulla on uudistamassa koulutusjärjestelmäänsä, ei ole viisasta jättää esimieskasvatuskysymyksiä sattuman vietäviksi. Investointi elävään voimaan on kannattavaa, ja erityisen kannattavaa on investointi johtajistoon. Esimieskasvatuksen kohteiksi olisi saatava yhä useammat yhteiskuntamme jäsenet, ja siksi myös olisi pyrittävä luomaan sellainen kasvatusjärjestelmä, jossa tavoitteiden asettelu tapahtuu kokonaishakuisesti. Eri koulutusvaiheiden ja niissä sovellettavien menetelmien tulisi saada entistä ajankohtaisempaa väriä samalla kun muodot määräytyisivät asetettujen yhteisten tavoitteiden mukaan. Tämä ei kuitenkaan saa merkitä kasvatustyön kentällä syntyneiden itsenäis-

ten osa-alueiden särkemistä, vaan niiden nykyistä kiinteämpää yhteistoimintaa. Tämä koskee aivan erityisesti puolustusvoimain osuutta suomalaisessa esimieskasvatuksessa.

Millainen sitten olisi se järjestelmä, johon kannattaisi pyrkiä? Lähtökohtana on esimieskasvatuksen lisäämisen tarve yleisesti, samalla myös sen tehostamisen tarve. Nämä edellyttävät kouluttajavoimien, -organisaatioiden ja laitosten työpanoksen lisäämistä. Ennen muuta tarvitaan lisää opettajia ja kouluttajia — tuskin uusi tai outo näkökohta puolustusvoimainkaan piirissä — samoin kuitenkin myös sellaisia oppikirjoja, joiden avulla kasvatettaville annetaan, paitsi tietoja, eritoten opastusta esimiehenä onnistumiseen tarvittavan oikean asenteen omaksumiseen. Varsinaisen koulutuksen rinnalla kasvatettavien henkilöiden valinta saa yhä suuremman merkityksen. Tarvitaan sellainen tutkimus- ja tietojen hyväksikäyttöjärjestelmä, joka auttaa jo koulusta lähtien ohjaamaan oikeita henkilöitä esimieskoulutukseen ja -tehtäviin. Yksilön vapauksia loukkaamatta valintajärjestelmän pitää tarjota edellytyksiä omaaville mahdollisuudet erilaisesta sosiaalisesta lähtöympäristöstä riippumatta päästä kouluintumaan esimiestehtäviin.

Lyhyesti hahmoteltuna järjestelmän tulisi olla sellainen, että siinä on koululla, puolustusvoimilla ja työelämällä selkeästi rajatut tehtäväalueensa. Näiden kesken olisi toteutettava myös porrastus. Koulun osana olisi antaa perusta esimieskasvatukselle, puolustusvoimain osana opettaa yleiset esimestoiminnan periaatteet ja niiden alustava soveltaminen, ja työelämän tehtäväksi tulisi antaa esimiehille spesiaali-, jatko- ja täydennyskoulutusta eri alojen tarpeiden ja tehtäväasteiden vaatimusten mukaan.

Osa esimieskasvatuksen ongelmista on jo peräisin koulusta, ja sen tehokkuutta rajoittavat mm. vanhat perinteet. Näiden aiheuttaman sidonnaisuuden voittamiseksi olisi orientoiva esimies- ja alaiskasvatus saatava entistä enemmän yhteiskasvatukseksi ja siten juuri kasvatukseksi luontevaan vuorovaikutukseen. Koulu ei tietenkään voi juuri muuta kuin eri yhteyksissä viitata niihin tehtäviin, joita esimieheksi kasvavat myöhemmin tulevat saamaan, mutta kun koulujärjestelmässämme esiintyy vielä tänäänkin yli kohtuuden ihmisten keskeisiä suhteita haittaavia autoritäärisiä piirteitä, olisi uudistuksen lähdeittävä nimenomaan niistä. Eri oppilaitosten opettajien kasvatustehtävistä olisi muodostettava synkronoitu kokonaisuus — ammatilliset ja korkeakoulut mukaanluettuina — ja sen mukaisesti olisi eritoten ns. yleiskoulussa aste asteelta vahvistettava sen opetuksen painoa, jonka tehtävänä on tutustuttaa oppilaat sosiaalisen vuorovaikutuksen kenttään ja vastuun ongelmiin.

Puolustusvoimain esimieskasvatuksen varsinaisena päämääränä tullaan tietenkin jatkuvasti pitämään sotilasjohtajien kasvattamista, mutta tämä koulutusvaihe olisi silti nykyistä tiiviimmin sidot-

tava yleiseen esimieskasvatusjärjestelmään. Sotilasjohtajiksi kasvattaminen edellyttää näet myös yhteistoimintaa eri kasvattajasektoreitten kesken. Eritoten tulisi ottaa, toisin kuin monesti korostetaan, entistä näkyvämmiin vastuuta yleisestä kansalaiskasvatuksesta. Tällöin olisi voitava lähteä koulun luomalta pohjalta. Kun ihmisten keskinäinen riippuvuus hetki hetkeltä lisääntyy, on yhä välttämättömämpää pyrkiä ratkaisemaan ihmisten ja ihmisryhmien välille syntyvät konfliktit rauhallisen sovittelun tietä. Tiedetään lisäksi, että eritoten suomalaiset suorittavat hyvin vain asiallisiksi ja välttämättömiksi perusteltuja tehtäviä. Kumpikin näkökohta edellyttää, että jo miehistön koulutuksessa monesti on käytettävä samoja aineksia ja menetelmiä kuin johtajien koulutuksessa. Puolustusvoimat kaikki tavoittavana "miesten kouluna" on tässä suhteessa sekä pelottavan vastuullisessa että samalla kadehdittavassa asemassa. Esimieskoulutukseen poimittavien valinta saa samalla entistä keskeisemmän merkityksen.

Tämänpäiväistä järjestelmää olisi erityisesti kehitettävä siten, että nimenomaan reservialiupseerien koulutuksen arvostusta ryhdytään lisäämään, vieläpä viipymättä. Kun aivan erityisesti aliupseerien koulutus on kärsinyt vinoon liukuneesta arvostuksesta ja jopa synnyttänyt kielteisiä asenteita puolustusvoimia ja koko maanpuolustuskysymyksiinkin kohtaan, on korjaukseen pyrittävä ensinnäkin asennekoulutuksella yleensä ja toiseksi toimenpiteillä, jotka käytännössä osoittavat tämän koulutuksen hyödyn sen saaneille. Kun tämä koulutus ilmeisesti yhä useammalle esimiestehtäviin myöhemmin sijoittuvalle miehelle voi merkitä, paitsi ennakoivaa esimiestehtäviin orientoitumista, jopa havainnollista valmennuksen vaihetta, on koulutuksen sisällössä punnukset sovitettava niin, että sotilallisten näkökohtien rinnalla siviiliedutkin tulevat näkyviin. Kaikkineen pitäisi järjestelyn muodostua siis sellaiseksi, että sotilasesimieheksi koulutettavat myös siviilitehtävissä hyötyvät saamastaan valmennuksesta.

Kun puhutaan propagandistisesti puolustusvoimain kasvattajatehtävästä, syyllistytään helposti ylisanoihin niinhyvin kannattajien kuin vastustajien leirissä. Asiallisessa keskustelussa pitäisi kuitenkin voida nähdä se kiistaton tosiasia, että on kysymys funktiosta, jonka on liityttävä ilman erillisiä tekoniveliä yhteiskuntamme muuhun toimintakokonaisuuteen. Esimieskasvatuksen osalta tämä merkitsee, että sotilasjohtajaksikin kouliintuminen edellyttää toisaalta siviilissä rakennettua asenneperustaa ja toisaalta puolustusvoimain koulutusympäristössä opetettuja johtamistaidon perusteita. Mutta ei tässä kyllin: kokonaisjärjestelmä edellyttää siviililaitosten vuorostaan voivan jatkaa siitä, mihin puolustuslaitos on päätenyt. Esimieheksi kypsyminen jatkuu työelämän esimiestehtävissä, ja nimenomaan siten, että tästä voidaan hyötyä toimittaessa myös sotilasesimiehinä, jos tällaisia tehtäviä vielä annetaan. Mikäli ero siviiliin ja soti-

laan välillä on jyrkkä tai peräti ylipääsemätön, ei tätä hyötytavoitetta saavuteta.

Lopuksi

Kestää aikansa, ennenkuin ollaan kypsät kiltelyittä näkemään edellä hahmotellun kokonaisjärjestelmän tarve ja nimenomaan sen edut. Silti kannattaisi jo tänään pyrkiä eri kasvattaja- ja toimintaryhmien väliseen yhteistyöhön järkevän työnjaon ja porrastuksen aikaansaamiseksi. Mikään alemmuudentunne tai ylikorostunut itsestehostuksen tarve ei myöskään saisi estää näkemästä sitä hyötyä, jonka siviilielämän esimieskasvatuskokemukset ja -menetelmät voivat puolustusvoimille jo tänään tarjota. Pienenä, ehkäpä ärsyttävänäkin vihjeenä voidaan lopuksi todeta, että esimieskasvatuksenkin rintamalla olisi ennakkolluottomasti rohjettava kehittää kirje- tai muuta vastaavaa "kauko-ohjattua" opetusta. Jo omasta maastamme saatavissa olevat kokemukset osoittavat näet, että tätä tietä mm. teorian ja käytännön tuiki välttämätön vuorotahti on lähes vaivattomasti toteutettavissa ja että täten myös voidaan saavuttaa huomionarvoinen ajan ja rahan säästö. Kun näyttää siltä, että puolustusvoimia mm. toisiaan seuraavien säästöloimakampanjoiden voimalla ahdistetaan etsimään uusia koulutuksen hengissäpitämiä - mutta myös rationalisointikeinoja, olisi tässä eräs.

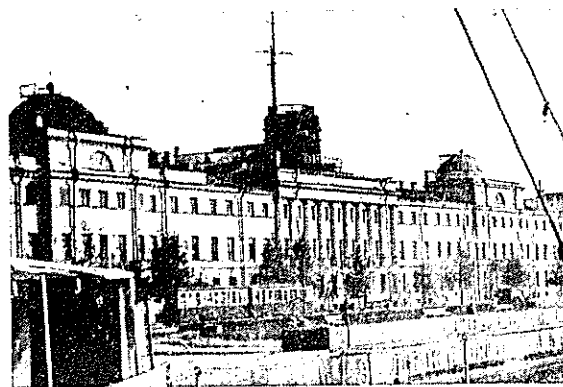
Lyhykäisesti lienee kohdallaan aivan lopuksi vielä tähdentää, että puolustusvoimat edustavat toistaiseksi ainoata virallista koulutusorganisaatiota, jonka antama esimieskasvatus samalla voidaan tulkita ja tulkitaan osaksi yleistä kansalaiskasvatusta. Tämän koulutusorganisaation edustama asiantuntemus, kasvatuskokemus ja koulutuskapasiteetti ovat oloissamme jatkuvasti niin merkittävät, että sille väistämättä kuuluu keskeinen osa myös tulevassa esimieskasvatuksen kokonaisjärjestelmässä. Tänään annettavan kasvatuksen sisältö on kuitenkin pyrittävä uudistamaan siten, että varsinaisista sotilaskasvatuspäämääristä olennaisesti tinkimättä otetaan huomioon myös siviiliympäristön odotukset.

RON BACARDI

Bacardi & Co:n rekisteröimä tavaramerkki

Suomalaiset meri- kadetit venäjän vallan aikana

Valtiotieteen maisteri
komentaja Tapani Mattila

Pietarin merikadettikoulu, nykyinen Frunzen meri-
sotakoulu.

Meriupseerikoulutuksen perinteet Suomessa

Meriupseerikoulutuksen perinteet maassamme ulottuvat kahden vuosisadan takaiseen aikaan. Suomen saaristolaivaston luoja Augustin Ehrensvärd, joka oli jo vuonna 1762 pannut alulle laivoikakoulutuksen Viaporissa, laajensi v. 1770 eskaaderinsa opetustoimintaa koskemaan myös ali-päällystää ja päällystää. Hänen seuraajansa Henrik af Trolle anoi kaksi vuotta myöhemmin hallituk-selta Viaporin opetuslaitoksen saattamista vakinai-selle kannalle, koska opetuksen tehokkuus ja jat-kuvuus voitaisiin siten turvata. Esitys tuli kuiten-kin hylätyksi sillä perusteella, että Viaporissa toi-meenpantua meriupseerikoulutusta ei katsottu voi-tavan rinnastaa Karlskronassa jo v. 1757 toimin-tansa aloittaneen merikadettikoulun opetukseen. Tästä syystä pidettiin parhaimpina antaa saaristo-laivaston tuleville upseereille peruskoulutus Karls-kronassa yhdessä avomerilaivastoon valmistuvien upseerien kanssa.

Uudistetut esitykset Viaporin opetuslaitoksen vakinaistamisesta johtivat tulokseen vasta 8. 4. 1779, jolloin annetulla kuninkaallisella kirjeellä vahvistettiin tähtitieteen professorin sekä muiden Viaporin merisotakoulun opettajien palkkaus. Meriupseerikoulutus Suomessa juontaa näin ollen juurensa yhtä kauas, Ehrensvärdin alulle pane-man opetuslaitoksen osalta vielä kauemmaksikin kuin Yrjö Maunu Sprengtportenin toimesta täällä aloitettu maavoimien upseerien valmistus.

Haminan rauhan jälkeinen tilanne

Maamme liittäminen Venäjään 17. 9. 1809 teh-dyssä Haminan rauhassa loi Suomen sotavoimia ja niiden päällystökoulutusta ajatellen uuden tilan-teen. Oltuaan päättyneen sodan jälkeen aluksi kokonan vailla omia kansallisia joukko-osastojaan Suomi sai vuonna 1812 Napoleonin Venäjälle suun-taaman sotaretken seuraamuksena perustaa kolme jääkäriyrykmenttiä, kukin vahvuudeltaan 1.200 miestä. Omia laivastovoimia ei maahan sitä vas-toin tällöinkään saatu. Ruotsin vallan aikana perus-tettu Haapaniemen sotakoulu jatkoi myös vuodesta

1812 lähtien työskentelyään, kunnes tulipalo kuusi vuotta myöhemmin tuhosi koulurakennuksen. Ope-tuslaitos siirrettiin nyt Haminaan, missä se aloitti v. 1821 toimintansa Suomen kadettikouluna. Vas-taavaa koulua meriupseerin uralle aikoville ei Suomessa ollut, vaan lähin sellainen sijaitsi Pieta-riassa.

Sama kiintymys mereen ja merisotilaan ammat-tiin, mikä oli jo Ruotsin vallan aikana vienyt mon-et suomalaiset valtakunnan laivaston palveluk-seen, eli kuitenkin edelleenkin tämän maan nuo-rukaisten keskuudessa. Muuttuneissa oloissa tar-josi nyt palvelu Venäjän laivastossa alaan innos-tuneille tilaisuuden päästä eteenpäin valitsemal-laan meriupseerin uralla. Suomen kadettikoulusta valmistuneista upseereista eivät myöskään kaikki jääneet palvelemaan omassa maassaan, vaan huo-mattava osa heistä hakeutui venäläisiin joukko-osastoihin. Monien maanmiestemme tie Venäjän armeijaan kulki kuitenkin keisarikunnan omien sotakoulujen kautta. Suomalaisten valmistuminen meriupseerin uralle tapahtui aina vuoteen 1830 asti yksinomaan Venäjän laivastossa ja merikadet-tikoulussa. Mainittuna vuonna perustettu suoma-lainen meriekipaasi vasta avasi heille mahdollisuu-den, tosin varsin rajoitetun, päästä meriupseeriksi omassakin maassaan.

Suomalaisen meriekipaasin upseeritädennys

Suomen kenraalikuvernöörin, jalkaväenkenraali Arseni Zakrevskin kirjeessä keisarille 18. 11. 1828 perusteltiin suomalaisen merisotaväen muodosta-misen tarpeellisuutta mm. seuraavasti:

"Maan väestö osoittaa erityistä mieltymystä me-renkulkua, purjehdusta ja laivanrakennusta sekä kaikkea merimiesammattiin kuuluvaa kohtaan. Sen tähden olisi Teidän Keisarillisen Majesteet-tinne Korkean edun kannalta tärkeätä elvyttää tätä väestön taipumusta ja ohjata sitä oikeaan suuntaan. Tämän perusteella rohkenen kiinnittää Teidän Majesteettinne Armollista huomiota alla-olevaan ehdotukseen.

Keisarikunnan alueen laajeneminen ja sen kaupan kehittyminen vaativat puolestaan valtakunnan laivaston vastaavaa vahventamista. Vaikka keisarikunnan väestössä onkin tähän soveltuvaa ainesta, tulisi kuitenkin siihen osallistumiseen antaa tilaisuus myös suomalaisille, jotka ovat erinomaisia merimiehiä ja jotka jo Ruotsin vallan aikana ennen muuta suorittivat meripalvelusta ja voisivat myöskin nyt upseereineen ja matruuseineen muodostaa meriekipaasien Suomessa olevan venäläisen laivastopäällystön alaisuudessa.”

Kirjelmässä esitettiin lisäksi, että Haminassa toimiva kadettikoulu valmistavine luokkineen organisoitaisiin uudelleen siten, että meriupseerin uralle haluavat kadetit voisivat saada opetusta ”merenkulkuun liittyvissä tieteissä”, minkä ohella heille olisi annettava tilaisuus osallistua kesäisin käytännöllisiin harjoituksiin sotalaivaston aluksilla.

Keisarin suostuttua periaatteessa Zakrevskin tekemään esitykseen suomalaisen meriekipaasien perustamisesta ja Keisarillisen Suomen Senaatin suoritettua tarpeelliset toimenpiteet suunnitelman toteuttamiseksi annettiin 24. 4. 1830 hallitsijan käskykirje tämän tuhannen miehen vahvuisen värvätyn joukko-osaston muodostamisesta. Esitys Suomen kadettikoulussa annettavasta merenkulkukoulutuksesta ei sitä vastoin johtanut tulokseen.

Perustetun ekipaasien upseerinvakanssit piti täyttää osaksi Venäjän laivaston palvelukseen astuneilla suomalaisilla ja nimenomaan suomenkielentaitoisilla upseereilla, osaksi suomalaisilla ylioppilailta ja merikapteeneilta, jotka 2—3 purjehduskautta käsittävän kokelasajan jälkeen ja vaaditut tutkinnot suoritettuaan voitiin ylentää alimpaan upseerin arvoon eli midshipmaniksi. Käytännöllinen laivapalvelus tapahtui alkuvuosina Venäjän Itämerenlaivaston fregateilla ja linjalaiivoilla, mutta 1840-luvulla ekipaasi sai käyttöönsä muutamia omiakin aluksia. Krimin sodan aikana vuosina 1854—1856 toimi maassamme toinenkin suomalainen värvätty meriekipaasi, jonka vahvuus oli kuitenkin vain n. 500 miestä.

Suomalaisen miehen mahdollisuudet päästä palvelemaan upseerina oman maansa laivastoon olivat Venäjän vallan aikana siis varsin vähäiset. Ne rajoittuivat vain kansallisten meriekipaasiemme olemassaoloon eli vuosien 1830 ja 1880 väliseen aikaan. Kysymyksessä olevien upseerinvakanssien määrä oli lisäksi pieni kohoten parhaimmillaankin tuskin kolmeenkymmeneen ja supistuen vuodesta 1862 lähtien ainoastaan neljäksi. Edellä mainittuna puolen vuosisadan pituisena ajanjaksona valmistui suomalaisten meriekipaasien kautta kaikkiaan viitisenkymmentä maanmiestämme meriupseereiksi. Suurin osa heistä oli upseerikokelaaksi astuessaan ylioppilaita, joukossa pari akateemisen loppututkinnon suorittanutakin, loppuosan koostuessa pääasiassa merikapteeneilta ja kauppalaivureista sekä Haminan kadettikoulusta merieki-

pääsiin omasta halustaan siirtyneistä nuorukaisista. Suomalaisen meriekipaasien upseerikokelailla ei vaadittu aatelista syntyperää tai isän upseerin arvoa kuten Pietarin merikadettikoulun oppilailta, vaan hidän vanhempiansa joukossa olivat edustettuina kaikki yhteiskuntaryhmät valtioneuvoksesta ja tilanomistajasta kauppalaivuriin ja seppämestariin saakka.

Merikadettikoulutus Venäjällä

Useimmat meriupseerin uran valinneista maanmiehistämme halusivat saada perusteellisen koulutuksen tuleviin tehtäviinsä käymällä lävitse Pietarin merikadettikoulun. Tämä oppilaitos, jonka perinteet ulottuvat aina Pietari Suuren aikoihin asti, oli tunnettu hyvästä maineestaan. Jo sisäänpääsykarsinta sinne oli varsin tiukka. Ajan tavan mukaan aloitettiin valmistautuminen meriupseerin uralle sangen nuorena. Maavoimien upseereita valmistavan Aleksanterin kadettikoulun yhteydessä toimi Tsarskoje Selossa aina vuoteen 1859 saakka erityinen merikomppania, johon otettiin oppilaita jo seitsemän vuoden ikäisinä. Täytettyään yhdeksän vuotta heillä oli mahdollisuus siirtyä varsinaiseen merikadettikouluun, joka käsitti kaksi valmistavaa, kolme yleistä ja kolme erikoisluokkaa käytännöllisine laivapalvelusjaksoineen vastaten samalla yliopistoon johtavaa oppikoulua.

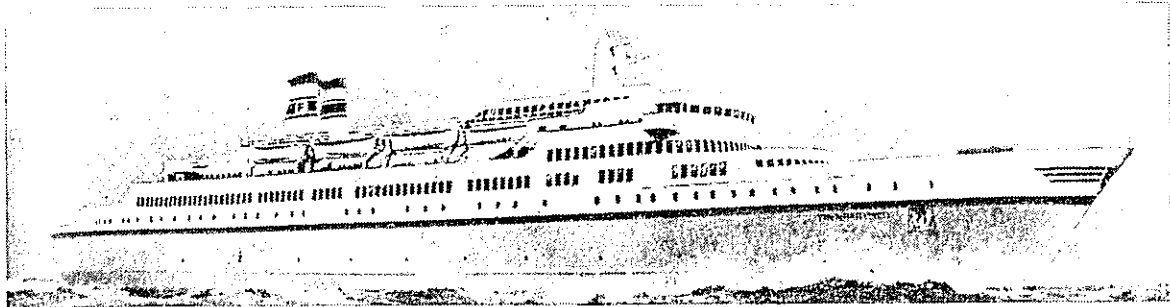
Vanhimman vuosikurssin kadetiksi eli gardemariniksi nimittämistä edelsivät ylioppilastutkintoon rinnastettavat kokeet, joissa parhaiten menestyneet palkittiin. Midshipmanin arvon saatuaan tuli gardemarinista upseeri. Sitä ennen hänen oli osallistuttava määrättyihin ulkomaille asti ulottuviin pitkämatkanpurjehduksiin.

Monet Suomesta lähteneet pojat ottivat ensimmäiset askeleet tulevalle urallaan Aleksanterin kadettikoulun merikomppaniassa, mutta vielä enemmän oli niitä, jotka pyrkivät suoraan Pietarin merikadettikoulun alemmille luokille. Heistä useimmat eivät osanneet kouluun tullessaan ollenkaan venäjää, joten opiskelu tuotti alussa tavallista suurempia vaikeuksia. Siitä huolimatta monet heistä menestyivät opinnoissaan hyvin kiihtyen vähitellen jopa kurssinsa kärkitiloillekin. Suomalaisen merikadettien joukossa oli usein myös sellaisia, jotka olivat aloittaneet opiskelunsa Haminan kadettikoulussa, mutta muuttaneet myöhemmin mieltään päättäen valmistua meriupseeriksi tuossa Pietarin mainehikkaassa oppilaitoksessa.

Maaliskuun 20 päivänä 1867 annettulla keisarillisella käskykirjeellä määrättiin, että Suomen valtion varoilla oli ylläpidettävä kahta vapaapaikkaa Pietarin merikadettikoulussa. Nämä paikat olivat suomalaisten keskuudessa erittäin tavoiteltuja ja varsinkin vaikutusvaltaisten suhteiden puuttuessa saattoi kouluun pääsy olla usein voittamattomien vaikeuksien takana.

Itämeren suurlautoilla Lyypekkiin ja Kööpenhaminaan

Finnhansa ja Finnpartner, Itämeren loisteliaimmat laivat, liikennöivät nyt Helsingistä Lyypekkiin ja Kööpenhaminaan. Lähdöt ovat sekä Helsingistä että Lyypekistä joka tiistai, torstai ja lauantai. Tiistain vuoro kulkee molempiin suuntiin Kööpenhaminan kautta ja tarjoaa kätevän yhteyden Tanskaan ja takaisin.
Tiedustelkaa matkatoimistostanne talvikauden alennuksia.

FINNHANSA

Kanavanranta 1
Helsinki 16

FINNPARTNER

Puh. 650 400

Finnlines

Oy Karl Fazer Ab

Fazerila

JOKER

lateksimaali

NOPEASTI KUIVUVA
TÄYSIN PESUA KESTÄVÄ
SISÄSEINIEN LAATUMAALI

TIKKURILAN VÄRITEHTAAT

Mannerheim ja meriupseerin ura

Suomen marsalkan etäinen sukulainen professori Stig Jägerskiöld kertoo vuonna 1965 ilmestyneessä dokumenttiteoksessaan Nuori Mannerheim, kuinka 19-vuotias Gustaf Mannerheim halusi innokkaasti päästä oppilaaksi Pietarin merikadettikouluun valmistuakseen upseeriksi Venäjän laivastoon. Tultuaan keväällä 1886 erotetuksi Haminan kadettikoulusta rangaistuksena luvattomasta poistumisestaan koulun ulkopuolelle Mannerheim tiesi menettäneensä mahdollisuutensa valmistua upseeriksi Suomen sotaväkeen. Koska suomalainen meriekipaasi oli lakkautettu jo vuonna 1880 eikä sitäkään tietä ollut siis enää mahdollista päästä upseeriksi omassa maassa, hän päätti pyrkiä oppilaaksi johonkin venäläiseen sotakouluun. Nuorta Mannerheimia kiinnosti tällöin eniten meriupseerin ura ratsuväen ollessa toisena vaihtoehtona. Niinpä hän ilmoittikin aikomuksensa enolleen ja tukijalleen Albert von Julinille kirjoittamalle hänelle 7. 5. 1886 mm.: — — — jos jollakin tavoin pääsisin meriväkeen, olisi se minusta paljon edullisempaa kuin mennä Nikolain ratsuväenkouluun.”

Mannerheimin kiinnostus merta ja meriupseerin uraa kohtaan oli varsin luonnollista. Askaisten Louhisaareissa syntyneenä ja kasvaneena hän oli jo pikkupojasta lähtien ollut kosketuksissa mereen. Suvussa oli sekä isän että äidin puolella useita tunnettuja merenkulkijoita ja meriupseereja. Eräänä innostavana esikuvana hänellä oli epäilemättä isoäidin serkku, Krimin sodassa samoin kuin rauhanaikaisessa palveluksessaankin mainetta saavuttanut amiraali Johan Eberhard von Schantz, jonka luona Talin kartanossa Gustaf oli poikasena ollut muutaman kerran vieraisilla. Isän sisar taas oli naimisissa Adolf Erik Nordenskiöldin, kuuluisan koillisväylän löytäjän ja Mannerheimin poikavuosien suuren ihanteen kanssa. Myös äidinäidin nuorempi veli Gustaf Leonard Jägerskiöld, joka oli valmistunut upseeriksi Pietarin merikadettikoulusta, oli laivan päällikkönä kaukoidän vesillä toimiessaan tehnyt monia maineitä. Hänethän tunnetaan mm. Vladivostokin satamakaupungin perustajana, mikä kaupunki kantoikin olemassa olonsa alkuvuosina hänen nimeään.

Seuratessaan äidin sukujuuria vieläkin kauemmas voidaan todeta, että äidin isän äiti, joka oli mennyt naimisiin ruotsalaisen meriupseerin kanssa, oli syntyperäinen englannitar. Hänen veljensä Edward Exmouth oli Englannin suuria merisankareita, kunnostautunut mm. Pohjois-Amerikan vapaussodassa sekä Ranskaa vastaan käydyissä sodissa. Toimittuaan välillä Intiaan sijoitetun laivasto-osaston komentajana hänet lähetettiin eskadereineen Algeriaan, missä hänen onnistui v. 1820 vapauttaa yli 3.000 kristittyä orjaa. Kertomukset lordi Exmouthin seikkailuista kiehtoivat sukupolvesta toiseen suvun nuorten miesten mieltä. Mainittakoon vielä, että Mannerheimin äidin isän tati oli ollut naimisissa amiraali Salomon von Ra-

jalinin Kustaa III:n sodan ja Suomen sodan tunnetun merisoturin kanssa. Tämän isä, vara-amiraali Johan von Rajalin, kuuluvat myös Ruotsi-Suomen merisotahistorian merkkimiehiin. Viimeksi mainittu, jonka nimi oli ennen aateloimista ollut Rajalenius, oli Räisälän rovastin poika, alkuperäiseltä nimeltään Rajala.

Kannustavia esikuvia suvun omassa piirissä ei meriupseerin uralle aikovalta nuorelta Mannerheimiltä siis puuttunut. Henkilökohtainen käynti Pietarin merikadettikoulun kansliassa ja yhteyden ottaminen Suomen ministerivaltiosuhteisiin, joka sai määrätä muutamista suomalaisille varatuista paikoista tuossa kuuluisassa oppilaitoksessa, muodostui kuitenkin tuloksettomaksi. Kouluun pääsyn ehdottomana edellytyksenä oli näet korkein arvostuksessa ei ollut. Näin oli Mannerheimin tie meriupseeriksi suljettu. Petyneenä hän mainitsikin eräässä kirjeessään:

”On kovin ikävää, etten voi päästä laivastoon, sillä minulla olisi todella ollut siihen halua.”

Suoritettuaan keväällä 1887 yksityisoppilaina ylioppilastutkinnon Helsingissä Mannerheim pyrki ja pääsikin seuraavana syksynä Nikolain ratsuväenkouluun Pietarissa valmistuen sieltä kornetiksi toukokuussa 1889. Menestyksellisen ratsuväenupseerinuransa varrella hän säilytti edelleen kiintymyksensä laivastoon. Niinpä hän Japanin sodan puhjettua osallistui keväällä 1904 Pietarissa toimeenpantuun suureen ratsastusnäytökseen, jonka tarkoituksena oli koota varoja laivastolle. Ennen lähtöään kaukoidän rintamalle saman vuoden syksyllä Mannerheim kävi tapaamassa sukulaisia Suomessa ja päätti tällöin tehdä paluumatkan Helsingistä Pietariin laivalla nähdäkseen Kronstadtissa Venäjän Itämeren-laivaston, joka valmistautui parhaillaan lähtemään Japanin sotaan. Tämä laivasto näytti hänen kuvauksensa mukaan mahtavalta. Sen myöhemmät vaiheet kaukoidän sotänäyttämöllä kiinnostivat myös häntä suuresti, vaikuttivathan ne ratkaisevasti koko sodan lopputulokseen ja samalla Suomenkin poliittiseen asemaan.

Suomen vapaussodan aikana valkoisen armeijan ylipäällikkönä ollessaan Mannerheim kutsui huh-tikuussa 1918 muutamia maassa silloin olleita entisen Venäjän laivaston suomalaisia upseereita päämajaan meriasioita koskevaan neuvotteluun. Hän antoi tällöin alkusysäyksen itsenäisen Suomen laivaston syntymiseen johtaneelle organisoimistyyölle.

Merikadettista gardemariniksi

Pietarin merikadettikoulun suomalaisten oppilaiden määrä pysyi melko tasaisena koko Venäjän vallan ajan käsittäen keskimäärin 2—3 uutta tulo-kasta vuosittain. Meriupseerin uralle valmistautumaan lähteneiden maanmiestemme joukossa oli useita samojen sukujen ja perheiden poikia. Niinpä

kirkkoherra Jacob Toppeliuksen viisi poikaa ja amiraali Robert Wirénin samoin kuin kontra-amiraali Alfred Wilhelmsinkin neljä poikaa valitsivat kaikki tämän uran. Vara-amiraali Carl Sidensnören kolme poikaa ja kaksi pojanpoikaa valmistuivat myös upseereiksi Venäjän laivastoon. Isänsä jälkiä seurasivat samoin amiraali Oskar Starckin, kontra-amiraali Carl Kuhlströmin ja 1. lk:n kapteeni Adolf Enqvistin kolme poikaa. Muita sukuja, joista oli lähtöisin useampia meriupseereita, olivat mm. Aminoff, Armfelt, Avellan, Beurman, Boisman, Ericsson, Etholén, Falck, Gadd, Gripenberg, Hästesko, Höök, Munck af Fulkila, Nordmann, von Schantz, von Schoultz, Sederholm, Silfversvan, Sjöman, Stjerncreutz, Tawast, Tawaststjerna, Wirenius, Wrede ja Wulfert.

Opiskelu merikadettikoulussa oli alusta alkaen tiivistä. Kesäisin suoritettu käytännöllinen laivapalvelus, mikä tapahtui mm. kadettieskaaderiin kuuluvilla purjekoululaivoilla, muodostui monessa tapauksessa ruumiilliseen työhön tottumattomille säätyläispojille fyysisesti rasittavaksi. Suomalaiset selviytyivät venäläisten ja muistakin maista kouluun tulleiden kadettitovereidensa joukossa niin tietopuolisissa kuin käytännöllisissäkin oppiaineissa yleensä hyvin. Tätä todistavat mm. ne tunnustuspalkinnot ja kadettialupseeriylennykset, joita monet heistä saivat menestymisestään koulussa.

Varsinaiset kadettiluokat läpäistyään ja vaaditut tutkinnot suoritettuaan merikadetti nimitettiin gardemariniksi, ylioppilaaseen rinnastettavaksi upseerikokelaaksi. Krimin sodan jälkeen perustettiin Sevastopolin sankarin amiraali Nahimovin nimeä kantava stipendiraasto, josta annettiin gardemariniksi nimitetyistä parhaimmille rahapalkintoja. Suomalaisista sai 300 ruplan suuruisen Nahimov-stipendin mm. Anders Wirenius, joka oli vuonna 1869 kurssinsa 41:stä gardemarinista toiseksi paras. Saman suuruisen palkinnon sai v. 1871 Viktor Jaenisch selviytyessään niinkään toiseksi 38:sta gardemariniksi nimitetystä. Turkulainen Alfred Wilhelms, joka mainittiin merikadettikoulun vuosikertomuksessakin erityisen eteväksi oppilaaksi, palkittiin myöskin 300 ruplan stipendillä sijoituessaan v. 1874 toiselle tilalle 48:sta gardemarinista. Vuonna 1875 sai Vasili Boisman ja seuraavana vuonna veljekset Konstantin ja Vladimir Berghäll kukin 250 ruplan Nahimovin palkinnon menestyksellisistä opinnoistaan kadettiaikanaan. Robert Wirén sijoittui v. 1877 kolmanneksi ja Ivan Boström samana vuonna kahdeksanneksi 89:stä gardemariniksi nimitetystä edellisen saadessa 300 ja jälkimmäisen 250 ruplan stipendin. — Mainittakoon vielä, että edellä esitetyistä Nahimovin palkinnon saajista Alfred Wilhelms suoriutui vuonna 1897 priimuksena merisota-akatemian kurssilta. Tämä elevä meriupseeri kaatui kontra-amiraalina Mustalla merellä 1. maailmansodan aikana saksalaisen sukellusveneen torpedoitua 8. 7. 1916 laivan, jossa hän tällöin oli.

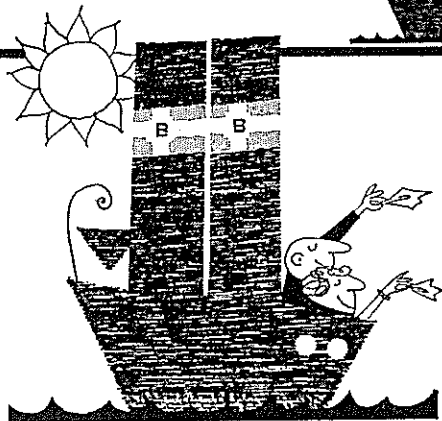
Pietarin merikadettikoulun valmistaessa laivastoon rintamaupseereita annettiin merivoimien teknillisiin erikoistehtäviin tarvittavan päällystön peruskoulutus laivaston teknillisessä oppilaitoksessa. Sen oppilaat, jotka olivat tavallaan rinnastettavissa merikadetteihin, saivat gardemarinia vastaavassa opiskeluvaiheessa nimityksen konduktööriksi. Loppututkintonsa suoritettuaan heistä tuli erikoisalastaan riippuen joko laivatykistö-, merenkulku-, laivanrakennus- tai laivakonetekniikoita, jotka voitiin palvelusuransa aikana ylentää maavoimien arvoasteiden mukaisiin upseerin arvoihin. Venäjän merivoimien teknillisiin päällystövirkoihin koulutettujen joukossa oli monia suomalaisiakin. Varsinkin Krimin sotaa seuranneen merisodankäyntivälineiden suuren murroskauden yhteydessä maanmiestemme lukumäärä laivaston teknillisillä aloilla lisääntyi huomattavasti.

Gardemarinista dishipmaniksi

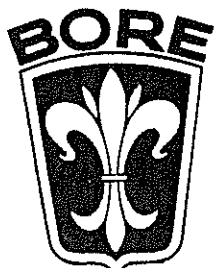
Normaalitapauksessa noin kahden vuoden pituinen gardemariniaika ennen upseeriksi ylentämistä tiesi asianomaiselle lähinnä perehtymistä sotalaivapalveluksen eri aloihin purjehdittaessa sekä kotoisilla että vierailta vesillä. Kadettieskaaderin alusten liikkua etupäässä Suomenlahdella ja Itämerellä ulottuivat gardemarinien matkat Atlantilte ja Välimerelle, tulipa toisinaan kysymyksen purjehdus maapallon ympärikin. Varsinkin sen jälkeen kun Venäjän ulkopolitiikka alkoi 1800-luvun keskivaiheilla suuntautua voimakkaasti kaukoitään, lähetettiin sotalaiva toisensa jälkeen Tyynen valtameren vesille. Sinne matkanneilla aluksilla palveli usein myös gardemarineja, heidän joukossaan maanmiehiämmekin. Niinpä gardemarinini Jakob Hildebrandt osallistui Turussa rakennetun korvetti Kalevalan matkaan Tyynellemerelle vuonna 1860 Alexander Sidensnören tehdessä saman matkan kuunari Sahalinilla v. 1862 ja Adolf Enqvistin klipperi Abrekilla seuraavana vuonna. Gardemarinini Gustaf Armfelt taas oli vuosina 1863—64 korvetti Varjagin maapallonympäripurjehduksella ja Martin Hasselblatt korvetti Bajanin vv. 1869—70 tekemällä samanlaisella matkalla. Mainittakoon vielä, että gardemarinini Georg Grundström ja Carl Tudeer osallistuivat fregatti Osljabjan vv. 1861—62 tekemään matkaan, joka suuntautui mm. New Yorkiin. Fregatti Dimitrij Donskojn valtameripurjehduksiin vv. 1864—66 ottivat puolestaan osaa mm. gardemarinini Otto Armfelt, Hjalmar Höök, Teodor Silfversvan ja Knut Solin.

Myöhemmältä ajalta ansaitsee erikoislaatusuutensa vuoksi tulla vielä mainituksi, että linjalaiva Slava, jossa palvelivat mm. maanmiehemme luutnantti Alexander Weckman sekä gardemarinini Michael Golowin, Erik Grönhagen, Georg Höckert ja Peter Wilhelms, sattui olemaan paikalla Messinan tuhoisan maanjäristyksen tapahtuessa vuonna 1908. Mainitut suomalaiset osallistuivat tällöin

Borella on huippumodernia lastiton-
nistoa, erikoisaluksia paperin ja sellu-
loosan vientiin sekä autojen tuontiin.

Kotona hyvä, mutta me-
rellä parhaita BORE-lai-
voissa — aitoa kahden
savupiipun perinteiden vel-
voittamaa huolenpitoa viih-
tymiseksenne.

HÖYRYLAIVA OSAKEYHTIÖ BORE • TURKU

muiden mukana pelastustöihin saaden uhrautu-
vasta toiminnastaan italialaisen kunniamerkin.

Monet Pietarin merikadettikoulun suomalaisista
oppilaista ylennettiin menestyksellisten opinto-
jensa ja esimerkillisen käyttäytymisensä johdosta
myös eri asteisiin kadettialiupeerin arvoihin.
Kurssinsa korkeimman, gardemarinivääpelin arvon
saivat Gustaf Toivo Johannes von Schoultz vuonna
1889, Michael Golowin v. 1907 ja Georg Herbert
v. 1908.

Japanin sodan katkerien kokemusten, varsinkin
Tsušiman taistelussa kärsityn katastrofin seurauk-
sena uusittiin Pietarin merikadettikoulun opetus-
ohjelmat perusteellisesti. Vuonna 1906 määrättiin
mm., että laivagardemarinien oli ennen upseeriksi
ylentämistään palveltava kaksi purjehduskautta
kotoisilla ja toiset kaksi vierailta vesillä.

Midshipmanin arvon saaminen merkitsi vihdoin
gardemarinille pääsyä upseeriksi. Ensimmäisenä
suomalaisena valmistui vuonna 1823 Pietarin meri-
kadettikoulusta upseeriksi Fredrik Nordmann,
Ruotsinsalmen linnoituksen päällikön eversti Da-
vid Nordmannin poika. Hänen nuorempi veljensä
Boris ylennettiin yhdessä Johan Bartramin kanssa
myös midshipmaniksi kolme vuotta myöhemmin.
He kaikki osallistuiivat vuosina 1827—29 sotatoi-
miin Turkkia vastaan Kreikan vesillä ja Mustan

VAKKURI

Hyvinkää

meren alueella. Porvoossa syntynyt Carl Gyllen-
hök, joka ylennettiin midshipmaniksi v. 1827, kaa-
tui samassa sodassa jo seuraavana vuonna. Hän oli
sukunsa viimeinen Suomessa.

Seuraavina suomalaisina läpäisivät merikadetti-
koulun Carl Sidensnöre, Anton Scheele, Nikolai
Sjöman ja Alexander von Weymarn. Vuonna 1834
ylennettiin samoin midshipmaniksi maanmiehem-
me Peter Ramklo, Fredrik Rotkirch, Wilhelm Top-
pelius ja Johan Ugglä. Heitä seurasivat saman vuo-
sikymmenen jälkipuoliskolla mm. Otto Munster-
hjelms, Adam Brummer ja Ludvig Siljander. Suo-
men kadettikoulusta vänrikiksi laivastotykistöön
v. 1833 tullut August Aminoff nimitettiin midship-
maniksi purjehdittuaan neljä purjehduskautta Itä-
meren laivaston linjalaivoilla ja fregateilla. Sa-
moin sai Haminassa v. 1831 kadettikoulunsa aloit-
tanut mutta v. 1836 laivastoon siirtynyt Knut Fock
kolme vuotta myöhemmin ylennyksen midship-
maniksi.

Kun 1830-luvulla meriupseeriksi valmistuneista
yli neljästäkymmenestä suomalaisesta kaksi kol-
masosaa oli tullut upseeriksi suomalaisen merieki-
pääsin ja yksi kolmasosa venäläisen merikadetti-
koulun kautta, muuttui tämä suhde seuraavalla
vuosikymmenellä jo täysin päinvastaiseksi. Up-
seerin vakanssiensa vähälukuisuuden takia kansal-

linen meriekipaasimme näyttelikin lopulliseen lakkauttamiseensa eli vuoteen 1880 saakka yhä pieneväää osaa meriupseerin uraa ajatellen.

Vuosina 1823—1915 valmistuneista yli 300:sta suomalaisesta laivastoupseerista oli n. 75 % venäläisen merikadettikoulun käyneitä, n. 17 % suomalaisen meriekipaasin kautta valmistuneita ja n. 8 % Venäjän laivaston teknillisen oppilaitoksen suorittaneita. Laivaston lääkärikunnan joukossa oli myös muutamia maanmiehiämme, mutta heidän kouluttamiseksi ei merivoimilla ollut omaa oppilaitosta vaan he valmistuivat yksinomaan yliopistoteitse.

Suomalaisten meriupseeriperinteiden jatkuminen

Midshipmaniksi ylennetty nuorukainen oli vasta upseerin uransa alimmalla askelmalla. Midshipmanin lisäksi kuului yliupseereihin luutnantti ja vanhempi luutnantti. Esiupseereita olivat vastavasti kapteeniluutnantti, 2.lk:n kapteeni ja 1.lk:n kapteeni, amiraaleja taas kontra-amiraali, vara-amiraali ja amiraali. Päästäkseen eteenpäin uralaan yliupseerin oli läpäistävä merikadettikoulun yhteyteen v. 1827 perustetulla erityisellä upseeriluokalla annettu vuoden pituinen jatkokoulutus. Sotalaivojen rakenteessa ja aseistuksessa 1800-luvun puolivälissä tapahtunut mullistava kehitys aiheutti merisota-akatemian perustamisen v. 1862. Opiskelu akatemiassa tapahtui eri tiedekunnissa ollen pituudeltaan kaksi vuotta. Laivaston eri asealojen erikoisupseerien kouluttamiseksi perustettiin 1800-luvun jälkipuoliskolla vielä ampumakoulu, miina- ja torpedokoulu sekä sukelluskoulu. Tällaisen koulun kurssin käytyään asianomainen sai nimityksen 2.lk:n erikoisupseeriksi ja määrätyn pituisen käytännöllisen harjaantumisen jälkeen hänet voitiin nimittää alansa 1.lk:n erikoisupseeriksi.

Meriupseerin uralle Venäjän vallan aikana antaneiden maanmiestemme värikkäiden vaiheiden kuvaaminen heidän palvellessaan laajaa keisarikuntaa ympäröivillä merillä niin rauhan kuin sodankin aikaisissa tehtävissään ei kuulu varsinaisesti tämän esityksen puitteisiin. Osoituksena heidän erinomaisesta menestymisestään voidaan kuitenkin todeta, että tästä yhteensä jonkin verran yli 300 miestä käsittäneestä joukosta 10 ylennettiin amiraalin, 19 vara-amiraalin ja 42 kontra-amiraalin arvoon. Monet heistä kohosivat korkeille virkapaikoille sekä sotilas- että siviilihallinnon palveluksessa. Heitä toimi mm. Itämeren, Mustanmeren ja Tyynenmeren laivastojen esikuntapäälliköinä ja komentajina samoin kuin Kaspianmeren, Aral-järven ja Amur-joen laivueiden komentajinakin. Vieläpä Venäjän meriyleisesikunnan päällikön ja meriministerin korkeat viratkin olivat muutaman kerran suomalaisen meriupseerin käsissä. Eräs näistä maanmiehistämme oli useita vuosia Alaskan ja muiden Pohjois-Amerikan venä-

Kadetit laivapalveluskaudella 1908 Kotkassa. Ylinnä nyt 75-vuotias A. Sourander, yksi kolmesta vielä elossa olevasta Pietarin merikadettikoulun käyneestä kadetista.

laisten siirtomaiden kuvernöörinä ennen niiden myyntiä Yhdysvalloille, toinen taas toimi Itä-Siperian rannikkoalueen sotilaskuvernöörinä ja sikkäläisten siirtomaiden korkeimpana hallintoviranomaisena. Suomen siviilihallinnon palveluksessa ansioituneista meriupseereistamme voidaan mainita mm. viisi keisarillisen Suomen senaatin senaattoria, kaksi läänin maaherraa sekä viisi maanluotsi- ja majakkalaitoksen ylijohantajaa.

Varsin merkittäväksi muodostui maanmiestemme panos myös valtakunnan uusien merikadettipolvien koulutus- ja kasvatustyössä. Pietarin merikadettikoulun ja sen koulutusalusten upseerikuntaan kuului Krimin sodan ja 1. maailmansodan välisenä runsaan puolen vuosisadan pituisena aikana kaikkiaan parisenkymmentä suomalaista. Heitä toimi mm. kadettikomppanian päälliköinä ja useiden eri aineiden opettajina samoin kuin koululaivan päällikön, vieläpä koko koulutuseskaaderinkin komentajan tehtävissä. Parilla meikäläisellä Venäjän vallan loppupuolella valmistuneella meriupseerilla, jotka olivat olleet venäläisten kadettien opettajina välittömästi ennen ensimmäistä maailmansotaa, oli erityinen ilo toimia samassa tehtävässä vielä itsenäisen Suomen laivaston ensimmäisillä merikadettikursseillakin.

Maanmiehemme Venäjän laivastossa osallistuvat myös niihin lukuisiin sotiin ja aseellisiin selkkauksiin, joita sattui eri puolilla laajaa keisarikun-

Kirjoja miesten
mieleen • wsoy

Hugo Österman

NELJÄNNESVUOSISATA
ELÄMÄSTÄNI

Puolueeton kuva puolustusvoimien kehityksestä itsenäisyytemme ensimmäisillä vuosikymmenillä, talvisodan kriisi sotaväen päällikön näkökulmasta. 12:50/15:—

Ole Gripenberg

FINSK
KRIGSMANNABEKLÄDNAD
SUOMALAINEN
SOTILASPUVUSTO

”Ensimmäinen yhtenäinen esitys suomalaisista sotilaspuvuista nykyaikaan asti ja sellaisena erinomaisen mielenkiintoinen” (US) Kangask. 35:—

Carl August Ehrensvärd

UPSEERIN MUISTELMAT

Ruotsin maavoimien komentajan muistelmateos — puoli vuosisataa pohjoismaista poliittista historiaa avarakatseisen upseerin näkökulmasta, maamme ratkaisunajat suuren Suomen ystävän silmin. 15:50/19:—

RAJOJA EMME VARTIOI

SENSIJAAN KAIKKEA OMAISUUTTA JA JÄRJESTYSTÄ MAAN RAJOJEN SISÄPUOLELLA KUTEN

- teollisuus- ja tuotantolaitoksia
- erilaisia rakennustyömaita
- likkeitä, varastoja, varastoluoteita
- virastoja ja julkisia laitoksia, liikennelaitoksia
- suoritamme yleisen järjestyksen valvontaa erilaisissa tilaisuuksissa

VALMIINA PALVELUKSEENNE VUOROKAUDEN AJASTA RIIPPUMATTA

VARTIOPALVELUN ERIKOISLIIKE

TURUN VARTIOKESKUS Oy

PÄÄKONTTORI TURUSSA

Aninkaistenkatu 12 E Puh. 16 930, 23 453

HÄLYTYSKESKUS puh. 21 900

taa. Jo Napoleonin Venäjän-sodan aikana palveli muutamia Suomesta lähteneitä upseereja Venäjän laivastossa pääasiassa Mustalla merellä. Seuraavan, Turkia vastaan vuosina 1827—29 käydyin sodan merisotatoimiin osallistui kaikkiaan kymmenkunta meikäläistä meriupseeria. Krimin sota vv. 1853—1856 ulotti vaikutuksensa aina Suomen rannikoille asti. Laivaston palveluksessa tällöin olleista noin seitsemästäkymmenestä suomalaisesta meriupseerista kuutisenkymmentä toimi Itämeren ja kymmenen Mustan meren alueella. Viimeksi mainituista kaksi kaatui ja neljä haavoittui vaikeasti Sevastopolin ankarissa puolustustaisteluissa.

Valtakunnan itäisillä alueilla sattui rauhan aikana silloin tällöin levottomuuksia, jotka vaativat aseellista asioihin puuttumista. Niinpä Etelä-Ussurissa Kiinan koillispuolella vuosina 1866—69 syntyneiden kapinaliikkeiden tukahduttamiseen osallistuneiden joukossa oli joitakin suomalaisiakin kaukoitään sijoitetun laivasto-osaston upseereita. Venäjän vuonna 1881 toimeenpanemaan Turkmenistanin alueen valtaukseseen otti samoin osaa muutamia meikäläisiä meriupseereita. Useita suomalaisia Tyynenmeren laivaston upseereita taas oli mukana Port Arthurin ja Talienvanin satamakaupunkien haltuunotossa sekä Kiinassa puhjenneen ns. boxarikapinan kukistamisessa vuosina 1898—1900.

Venäjän ja sen perinteellisen vastustajan Turkin välillä vv. 1877—1878 käytyyn sotaan osallistuneihin laivastovoimiin kuului myös suomalaisia meriupseereita. He kunnostautuivat erityisesti Tonavalla joukkojen ylimenon suojaamiseksi suoritetuissa miinanlaskutehtävissä, joiden johtaminenkin oli uskottu suomalaiselle kapteeniluutnantille.

Venäjän ja Japanin väliseen sotaan vuosina 1904—1905 osallistui Venäjän laivastossa Tyynenmeren sotänäyttämöllä kaikkiaan nelisenkymmentä maanmiestämme. Monet heistä kunnostautuivat mm. kuuluisissa Port Arthurin ja Tsušimasalmen taisteluissa saaden urhoollisuudestaan korkeita kunniamerkkejä. Suomalaisista meriupseereista kuusi kaatui tässä sodassa, kolme haavoittui vaikeasti ja kuusi joutui japanilaisten vangiksi.

Ensimmäisen maailmansodan aikana vuosina 1914—1918 palveli Venäjän laivastossa upseerina yhteensä yli neljäkymmentä maanmiestämme, monet heistä jo Japanin sotaan osallistuneita veteraaneja. Suomalaisista meriupseereista viisi menetti henkensä sotatoimissa, viisi murhattiin vuoden 1917 vallankumousmelskeissä ja kaksi joutui sotavankeuteen.

Suomen vapaussodan puhjettua tammikuussa 1918 liittyi toistakymmentä maassa silloin ollutta sekä tänne pakenemaan päässyttä tsaarinajan laivaston suomalaista upseeria valkoisten riveihin. Itsenäisen Suomen luodessa sodan päätyttyä omaa laivastoaan nämä Venäjällä koulutuksensa saaneet meriupseerimme toimivat alkuvuosina sen johtopaikoilla. Heidän tehtäväkseen tuli täten Ruotsin vallan ajoista alkaen jatkuneen, Suomesta vieraan isäntämaan laivastoon lähteneiden miesten ylläpitämisen meriupseeriperinteen siirtäminen itsenäisen Suomen oman laivaston ja merisotakoulun kasvateille.

Loppusanat

Kun ajattelemme niitä maanmiehiämme, jotka Venäjän laivastossa palvellessaan joutuivat viettämään monessa tapauksessa suurimman osan elämästään kaukana kotimaastaan, tulee helposti mieleen kysymys: Eivätkö he vähitellen venäläistyneet ja unohtaneet lopuksi oman maansa? Vastaus on kuitenkin muutama harvaa poikkeusta lukuunottamatta ehdottoman kielteinen. Esimerkiksi Johan Fredrik Oskar von Kraemer, joka syntyi Hauholla v. 1829 ja lähetettiin jo 8-vuotiaana Pietarin merikadettikouluun sekä palveli sittemmin lyhyitä lomiaan lukuunottamatta käytännöllisesti katsoen koko elämänsä, yli 60 vuotta, Suomen rajojen ulkopuolella, säilytti äidinkieltänsä ja piti yhteyden kotimaahansa koko ajan kunnossa. Hänen poikansa mm. kävivät koulua Helsingissä eivätkä edes osanneet venäjänkieltä. Toimittuaan uransa lopulla lähes kymmenen vuotta Venäjän meriyleisesikunnan päällikkönä ja hoidettuaan useita kertoja me-

14—15-vuotiaita kadetteja 3-mastoparki Morjakin kannella kesällä 1906.

riministerin virkaa von Kraemer oli amiraaliksi ylennettynä ja valtakunnanneuvoston jäseneksi nimitettynä varsin vaikutusvaltaisella paikalla keisarikunnassa. Suomelle synkän helmikuun manifestin käsittelyvaiheessa v. 1899 hän teki valtakunnanneuvostossa kaikkensa saadakseen esityksen raukemaan, mutta keisarin asetuttua kolmannessa äänestyksessä manifestin julistamisen kannalle oli asia ratkaistu. Eläkkeelle siirryttyään von Kraemer vietti viimeiset vuotensa Suomessa kuollessaan Ruovedellä v. 1904.

Toisena venäläistämispöyrkimysten vastustajana ja kansallisen ajattelutavan järkkymättömyyttä osoittavana merkkihenkilönä voidaan mainita Anders Johan Nikolai Sjöman, joka meriupseerina eri puolilla laajaa keisarikuntaa palvelemissaan kolmen vuosikymmenen jälkeen nimitettiin v. 1894 Suomen luotsi- ja majakkalaitoksen johtajaksi. Tässä virassaan hän joutui kokemaan routavuodet ja tsaarinvallan sortotoimenpiteet. Hän vastusti kiivaasti Suomen luotsi- ja majakkalaitoksen venäläistämistä ja erosi näissä merkeissä virastaan toukokuussa 1910. Ennen kuolemaansa v. 1912 hän teki Helsingin merimieshuoneelle huomattavan testamenttilahjoituksen käytettäväksi venäläistämisen yhteydessä erotettujen köyhien luotsien ja majakkamiesten sekä heidän perheittensä avustamiseen.

Monet niistä maanmiehistämme, joiden vaiheita edellä on kosketeltu, on jo täysin unohdettu, vaikka heidän päivätyönsä on hyvinkin muistamisen arvoinen. Tällä hetkellä elää keskuudessamme enää kolme venäläisessä merikadettikoulussa peruskoulutuksensa saanutta suomalaista upseeria. He ovat kaikki miehiä, jotka aluksi Venäjän laivastossa palveltuaan osallistuivat vapaussotaamme valkoisten riveissä ja jatkoivat uraansa joitakin vuosia vielä itsenäisen Suomen laivastossakin. Vanhin heistä on jo yli 80 ja nuorinkin 75 vuoden ikäinen. Heidän mukanaan tulee kokonainen pitkä ja värikäs aikakausi suomalaisen meriupseerikunnan vaiheissa siirtymään historiaan.

Toivotamme Kadettikunnan jäsenistölle

JOUTJÄRVI OY
Lahti, puh. 25 071

KORTTILAN KENKÄ OY
Hamina

OY EGMA AB
Nurmijärvi—Klaukkala

ETELÄ-SUOMEN SANOMAT
Lahti

FORSSAN KIRJAPAINO OY
Forssa

FORSSAN LEIPÄTEHDAS OY
Forssa

OY RONEBERG
Teknillinen toimisto
Helsinki

KUVATEOLLISUUS-OSAKEYHTIÖ
Lönnrotinkatu 4
Helsinki

KIRJAVÄLITYS OY
Helsinki

ARKKITEHTITOIMISTO PEKKA RAJALA
Fredrikinkatu 61
Helsinki

OULUJOKI OY
Helsinki

MAA JA KALLIO OY
Helsinki

KAUKO K SALONEN
Liisankatu 9 Helsinki
Elintarvikkeita ja herkkuja

HOTELLI TORNI
Keskellä Helsinkiä
Monien mahdollisuuksien talo

SHELL-HUOLTOASEMA
Helsinki — Liisantorin
puh. 623 133

AUTO - HELKAMA
Yliopistokatu 16
Turku

YHTYNEET KUVALEHDET OY
Helsinki

**KIINTEISTÖNOMISTAJAIN
DESINFEKTIOKESKUS OY**
Helsinki

PAPERI-HUOLTO OY
Helsinki

OY HOECHST FENNICA AB
Helsinki

OY AGA AB
Kilo
puh. vaihde 400 011

OY EHO AB
Helsinki

KALVA OY
Järvenpää

HAATO OY
Järvenpää

OY SOFFCO AB
Helsinki

HELTA OY
Helsinki

SUOMALAINEN ALFA-LAVAL OY
Helsinki

RANNIKKOSOTILASKOTIYHDISTYS

METALLITEOS OY
Helsinki — Kerava

HYVÄ-MAKU OY (HM)
Helsinki

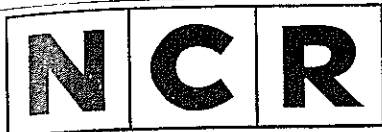
VAKIORAKENNE OY
Helsinki

BENSOW OY-AB
Koneosasto
Helsinki

TUKKUKAUPPOJEN OY
Helsinki

Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

SUOMEN HÖYRYLAIVA OY
Helsinki

PALKKI OY
Helsinki

YHTYNEET HARJA- JA
SIVELLINTEHTAAT OY
Turku

OY LUMIVALKO AB
Turku

OY CARL KNIEF AB
Helsinki

KOMMANDIITTIYHTIÖ TOIVO SAIRANEN
Helsinki

RAKENNUSTOIMISTO JUHO L AALTO
Helsinki

RAKENNUSHOVI OY
Lahti

TURO OY
HEMMING & CO OY
TENA-TEOLLISUUS OY

RAASEPORIN TIILI OY

KATAJANOKAN UPSEERIKERHO

INSINÖÖRITOIMISTO INTO OY
Elektroniikan komponentit
ja mittalaitteet

KOUVOLAN RAKENTAJAT OY
Kouvola

KYMEN NAHKA OY
Kouvola

PIETINEN
Mainosvalokuvaamo
Lauttasaari

KALARANNAN KONEPAJA OY
Kotka

HÖYRYLAIVA OY ÅLAND
Turku

RAKENNUSLIIKE T POTINKARA OY
Kuusankoski
Kauppatori 6
Puh vaihde 86 13 33

VALMET OY
Kuoreveden Tehdas
Halli

HAMINAN SEURAHUONE
Hamina

VALINTA O LAAKSONEN
Obbnäs

OY TRAK-TEK AB
Telastojen erikoisliike
Jyväskylä, Sammonkatu 6
Puh. vaihde 941-18 145

RAKENNUSLIIKE VELJ. ELORANTA OY
Kouvola
Puh. 15 422, 15 522

LIIKENNÖITSIJÄ ÅKE WICKSTRÖM
Tilausajoja suoritetaan
Puh. 66 36 77

PAPERIHANKINTA OY
Helsinki

ESPE OY
Helsinki

TUOTTAJAIN LIHAKESKUSKUNTA
Helsinki

TERÄSBETONI OY
Helsinki

SUOMEN LAIVANPÄÄLLYSTÖLIITTO r.y.
SUOMEN MERENKULKU

SUOMEN KAAPELITEHDAS OY

VESTO-YHTIÖT
Fabianinkatu 9
HELSINKI 13

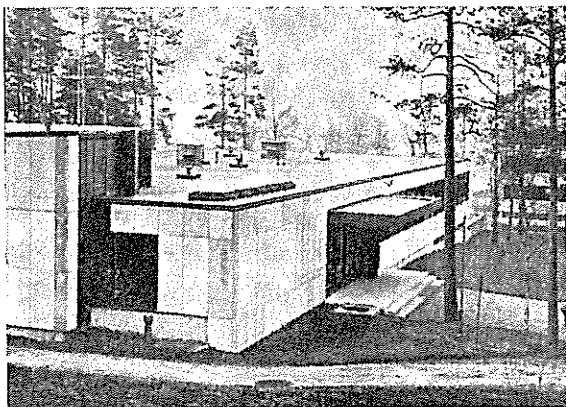
KUULUMISIA KADETTIKOULUSTA

Eversti M Haaksalo pitää vastaanottopuhetta Kadettikoululle. Taustalla osa päärakennusta.

Kapteeni P Saarikoski

Kadettikoulussa ovat parhaillaan käynnissä 51., 52. ja 53. kadettikurssi. 51. kadettikurssi, josta vain jalkaväkikadetit ovat Kadettikoulussa muiden opiskellessa eri aselajikouluissa, valmistuu ensi vuoden maaliskuussa. 52. kadettikurssi opiskelee toista vuosikurssiaan. Kurssin lentäjät ovat jo siirtyneet Ilmasotakouluun Kauhavalle. 53. kadettikurssi aloitti opintonsa kuluvan vuoden syyskuussa.

Uusi luokkarakennus. Oikealla näkyy osa vuonna 1964 valmistuneesta Kadettitalosta.

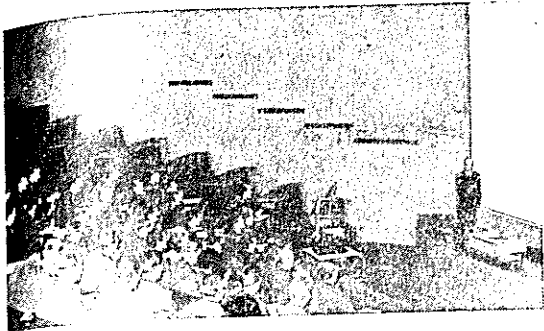
Kurssien yhteisvahvuus on 451 kadettia. Upseerikunnan vahvuus on hieman yli 40. Lisäksi on koulussa 3 vakinaista siviililehtoria kielten ja matematiikan opettajina. Oppilasaines on hyvää, koska riittävää karsintaa on voitu suorittaa. Noin 60 % pyrkijöistä on otettu viime aikana kouluun.

Huhtikuussa tapahtui koulun johtajan vaihdos. Aktiiviupseerien peruskoulutuksen perusteellisesta uudistamisesta aiheutuneen vaikean ylimenokauden ajan koulun johtajana toiminut ev B Backström luovutti tehtävänsä ev M Haaksalolle. Kadettikomppanioiden päällikkönä toimivat majurit J Suviniemi, E Kaira ja R W Stewen.

Kadettikoulun uusittua opetusohjelmaa on aikaisemmin käsitelty tämän lehden vuoden 1964 joulunumerossa, joten siihen ei ole tässä yhteydessä syytä puuttua. Todettakoon vain, että tämän vuoden maaliskuussa valmistunut 50. kadettikurssi oli ensimmäinen, joka täydellisenä oli läpikäynyt koko uusitun opetusohjelman. Uuden peruskoulutuksen saaneet upseerit ottavat parhaillaan ensi askeleitaan urallaan, joten ehdottomien käsitysten esittäminen siitä, miten he ovat joukko-osastoissaan menestyneet, lienee ennen aikaista.

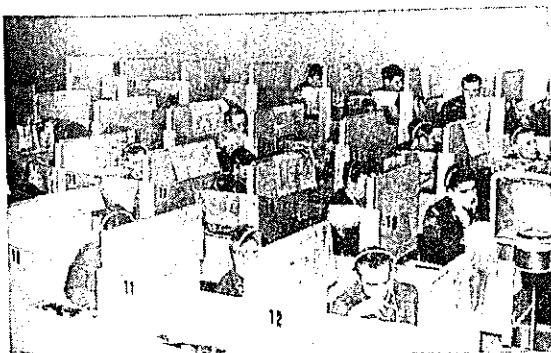
Koulun majoitustilat ovat olleet suurista kursseista huolimatta hyvät sen jälkeen kun uusi Kadettitalo vuonna 1964 valmistui.

Tämän vuoden huhtikuussa saatiin koulun opetustiloihin ratkaiseva parannus, kun uusi luentosalirakennus saatiin käyttöön. Rakennuksen opetustilat käsittävät 328-paikkaisen luentosalin, 8 luokkaa ja kieliluokan.

Luokkarakennuksen luentosali.

Luentosali ja luokat on varustettu viimeistä kehitystä edustavilla laitteilla. Kieliluokka, jollaisia ei vielä ole kovinkaan monta maassamme, tehostaa merkittävästi kadettien vieraiden kielten opiskelua. Luokassa voidaan kouluttaa noin joukkuetta kerrallaan. Jokaisella oppilaalla on oma eristetty äänipöytänsä nauhureineen. Oppilaat toistavat vieraskielistä tekstiä nauhoituksen mukaisesti. Opettaja voi puhua kaikille oppilaille yhtäaikaan tai jokaiselle erikseen. Oppilaat voivat kuunnella omaa nauhoitustaan ja tarvittaessa korjata tekemänsä virheet. Parhaillaan kokeillaan kieliluokan käyttöä myös muiden aineiden opetukseen. Hyviä kokemuksia on jo saatu sen käytöstä taktiikan opetuksessa. Varsinkin käskynantoharjoitukset saadaan tehokkaiksi kieliluokkaa hyväksi käyttäen.

Näkymä kieliluokasta. Tällä kerralla on käynnissä taktiikan käskynantoharjoitus.

Fyysisen kunnon kohottamiseen tähtäävä koulutus on voimakkaasti lisääntymässä puolustusvoimissa. Kadettikoulussa testattiin syksyllä opintonsa aloittaneen 53. kadettikurssin fyysinen kunto välittömästi kouluun tulon jälkeen. Kurssista otet-

Kilpailu käynnissä kuntoradalla. Kadetit ylittämässä verkkoestettä.

tiin lisäksi 10 kadetin otos, jonka fyysisen kunnan kehittymistä tarkkaillaan jatkuvasti koko kurssin ajan kolme kertaa vuodessa tapahtuvien kuntotestien avulla. Testaukset suorittaa Työterveyslaitoksen fysiologinen osasto.

Kadettikoulun kuntoharjoittelumahdollisuudet paranivat huomattavasti, kun koulun johtaja 29. 10. avasi uuden kuntoradan. Radan pituus on noin 800 m ja se käsittää 13 erilaista estettä. Kuntoradan uskotaan, paitsi kohottavan kadettien fyysisistä kuntoa, myös kasvattavan ripeyttä ja rohkeutta.

Kadettikouluun pääsy on helpottunut. Pääsyaatimuksista ei suinkaan ole tingitty, mutta koululle johtava tie ja koulun ympäristö on asfaltoitu. Samalla on saatu uudet tyylikkäätkä ulkovalaisimet.

Muista ulkonaisista muutoksista mainittakoon vielä hiljakkoin suoritettu arvomerkkien muutos. Kullavärinen reunusnauha jäi pois olkaimista (pl puku m/58). Vuosikurssit erotetaan kullavärisillä suorilla nauhoilla siten, että ensimmäisen vuosikurssin kadetilla ei ole ollenkaan nauhaa, toisen vuosikurssin kadetilla yksi nauha, ja aselajikadetilla kaksi nauhaa. Kadettialiupseerien arvomerkit säilyivät ennallaan.

Niin että edistystä on jälleen tapahtunut.

AMPUMATOIMINNASTA SVEITSISSÄ

Everstiluutnantti R. Erjola

Sveitsi on tunnettu maana, jossa ammutaan asukasta kohden enemmän kuin missään muussa valtakunnassa. Ampumatoiminta jakaantuu kahteen päähaaraan

- kansainvälisen ampumaohjelman mukaiseen ampumatoimintaan ja
- massa-ammuntaan, johon kuuluu armeijan ampumaohjelmien suoritukset, seurojen toiminta ja niin sanotut ampumajuhlat.

Painopiste on selvästi massa-ammunnoissa, joista suurimmiksi muodostuu valtakunnallinen kenttäammuntakilpailu kiväärillä. Tämä kilpailu suoritettiin tänä vuonna viikon vaihteessa 18.—19. 6. ja siihen osallistui yli 200 000 ampujaa. Noiden kahden päivän aikana paukkui kaikilla Sveitsin tuhansilla ampumaradoilla aamuvarhaisesta illan hämärään.

Sveitsissä on jokaisen kaupungin ja kunnan velvollisuus rakentaa rata ampumaseuran käyttöön. Maassa on noin 3 200 kaupunkia ja kuntaa, joten ampumaratoja lienee suunnilleen saman verran. Radat ovat yleensä pieniä, 10—20 paikkaisia. Keskusradat ovat kuitenkin suuria, esimerkiksi Bernissä on 160 paikkaa 300 metrin radalla. Yleensä on olemassa vain 300 ja 50 metrin ratoja, esimerkiksi 25 metrin pistooliradat ovat siinä määrin harvinaisia, etten nähnyt kuin 4 sellaista koko Sveitsissä.

Varotoimenpiteistä ammunnan aikana ovat vastuussa ampumaseurojen toimitsijat. Meikäläisiin verrattuna ovat varomääräykset löysiä. Ammutaan esimerkiksi yleisen maantien yli tai ihmisiä kuljettava köysirata kulkee maalitaulujen yläpuolitse. Kuitenkaan ei koko kolmen vuoden aikana tullut tietooni yhtäkään vahinkoa.

Erikoista on myös, että ampumaradalla tai sen välittömässä läheisyydessä on tavallisesti ravintola, jossa on täydet anniskeluoikeudet. Aivan yleistä on, että ennen varsinaista kilpailua nautitaan olutta tai viiniä hermojen rauhoittamiseksi, jotkut käyttävät jopa Kirsch-viinaa. Kun tämän kirjoittaja nautti ampumaradalla vain mineraalivettä, se herätti siinä määrin huomiota, että katsottiin aiheelliseksi kirjoittaa siitä lehdistä.

Periaatteena on yleensä, ettei kilpailla niinkään voitosta ja henkilökohtaisesta sijoituksesta, vaan pyritään saavuttamaan ampumamitaliin oikeuttava tulos. Joukkuekilpailut sensijaan ovat tärkeitä. Seuran puitteissa jakaantuvat ampujat vielä ikäänkuin alaryhmiä sen mukaan, mihin joukkueeseen he kuuluvat. Näillä joukkueilla on omat nimensä, ne pitävät omia kokouksiaan, tukevat vaikeuksiin joutuneita tovereitaan ja niin edelleen. Tällaisia joukkueita oli siinä seurassa, jota kirjoittajan oli kunnia edustaa, toistakymmentä. Nimeltä

voitaisiin mainita Delli, Kutsch, Zytglogge ja Bäregrabe. Hyvälle miehelle joukkueessa ja rehdille toverille yleensä annetaan arvo. On suorastaan epäkohteliasta poistua radalta heti kilpailun päätyttyä istumatta jonkin aikaa ampumatovereiden seurassa. Ennen ammuttiin kilpailussa usein vain kaksi laukausta, joten joukko saatiin pian kokoon ravintolaan. Nykyään ovat ajat muuttuneet kullemmalla ankeiksi — pitää ampua 10 laukausta ennenkuin pääsee toveripiiriin istuskelemaan.

Alussa mainitusta ampumatoiminnasta voidaan todeta, että kansainvälisten sääntöjen mukaan ammuttavia kilpailuja on harvoin ja niihin osallistuvien joukko pieni, Bernissä muutama kymmenen. Kansainvälisissä kilpailuissa saavutetut menestykset ovat jatkuvassa valmennuksessa olevan laajennetun maajoukkueen työn tuloksia.

Massa-ammunnoista tarkastelemme ensiksi armeijan ampumaohjelmia. Kaikki 20—50-vuotiaat miehet ovat Sveitsissä miliisioilaita, joilla on kivääri tai rynnäkkökivääri kotonaan. Vuotuiset ammunnat ovat heille pakollisia. Lisäksi hyvin monet nuorisoampujat ja 50—80-vuotiaat miehet pitävät kunnia-asianaan suorittaa armeijan ampumaohjelmien mukaiset ammunnat, joihin on käytettävissä ilmaiset patruunat. Näiden ohjelmien suorituksen järjestelyistä vastaavat yleensä ampumaseurat. Kiväärillä ammuttavaan A- ja B-ohjelmaan kuuluu 24 laukausta kumpaankin. Näistä on 4 koelaukausta ja varsinaisia osaharjoituksia on 4, joissa kussakin ammutaan 5 laukausta. Tämän lisäksi kuuluu ohjelmaan jo aikaisemmin mainittu kenttäammunta, jossa ammutaan 18 laukausta ilman kokeita. Vuotuinen laukauss määrä on siis kiväärillä 66. Edellä esitettyyn eivät sisälly ne ammunnat, jotka suoritetaan alokas-, aliupseeri- ja upseerikouluissa. Pistoolilla ammutaan vastaavasti 42 patruunaa vuodessa.

Seurojen toiminnalle on ominaista, ettei pidetä yleensä kilpailuja, vaan harjoitellaan edellä esitetyjä armeijan ohjelmia tai ampumajuhlia varten sekä suoritetaan eräitä kotiratakilpailuja. Ilmeellistä kyllä ei edes kilpailla seuran mestaruudesta. Bernin mestaruuksista kilpailtiin kansainvälisten ohjelmien mukaisesti.

Oman erityisen huomion saavat Sveitsissä osakseen joukkuemestaruudet erikseen kiväärillä ja pistoolilla. Viime vuonna oli kummallakin aseella ilmoittautunut yhteensä lähes 2 000 viisimiehistä joukkuetta näihin kilpailuihin. Kevätkaudella ammutaan kolme esikierrosta, jotka suoritetaan kotiradoilla vieraan valvojan alaisina. Ensimmäisen esikierroksen jälkeen jää jäljelle noin 500 joukkuetta kummallakin aseella. Toisen esikierroksen jälkeen karsitaan joukkueita siten, että jäljelle jää

Neuvottelu- ja käsäynantofilaisuus kaupungintalon ampujientuvassa.

248. Kolmannen esikierroksen jälkeen on jäljellä enää 124 joukkuetta. Karsinta on tähän asti tapahtunut tuloksen perusteella.

Elokuussa alkavat kolme pääkierrosta, joissa kilpailu tapahtuu cup-periaatteen mukaisesti. Arvan perusteella muodostetaan neljän joukkueen ryhmiä, joista kaksi parasta pääsee jatkamaan seuraavalle kierrokselle. Kilpailu suoritetaan edelleenkin kotiradoilla, mutta ammutut taulut on lähetettävä järjestelytoimikunnan tarkastettavaksi. Pääkierrosten jälkeen on kilpailussa vielä mukana 16 joukkuetta, jotka suorittavat lokakuussa loppukilpailun kiväärillä Oltenissa ja pistoolilla St Gallenissa. Koska sekä kivääri- että pistoolijoukkueisiin saattaa kuulua samoja miehiä, suoritetaan loppukilpailut eri viikonvaihteena.

Loppukilpailu suoritetaan siten, että ensimmäisen kierroksen jälkeen pääsee 8 parasta jatkamaan. Näistä pääsee toisen kierroksen jälkeen jatkamaan 4 joukkuetta. Kun jäljelle jääneistä neljästä vielä putoaa kaksi, ovat loppuottelijat selvillä. Kahden parhaan joukkueen otellessa mestaruudesta on hermopaine luja, mikä enemmän tai vähemmän heijastuu saavutetuissa tuloksissa.

Kilpailulajina on sotilaskiväärillä 2 koe- ja 10 kilpailulaukausta 300 metriltä makuuasennosta kansainväliseen tauluun. Pistoolilla taas ammutaan meidän rintarengastauluav astaavaan tauluun sama määrä laukauksia kuin kiväärillä 50 metrin matkalta.

Pääkierroksilla riittää kiväärillä yleensä 440–450 pisteen joukkuetulokset mukana pysymiseen, pistoolilla tarvitaan keskimäärin 10 pistettä enemmän. Parhaat tulokset ovat 470 pisteen paremmalla puolella. Loppukilpailussa tulokset yleensä puotavat 10–20 pistettä.

Joukkuemestaruuskilpailulla on erittäin suuri mielenkiinto Sveitsissä. Mielestäni voitaisiin myös meillä harkita jotain vastaavaa esimerkiksi pienois kiväärillä makuulta ja pienois pistoolilla kouluammunnassa. Näillä aseilla saataisiin ehkä eniten joukkueita mukaan.

Ampumajuhlilla riittäisi paljonkin kerrottavaa, mutta yritän keskittyä oleellisimpiin seikkoihin. — Vain yhden kivääri- ja pistoolilajin käsittäviä kilpailuja ovat jonkin historiallisen tapahtuman, kuten voitetun taistelun muistoksi järjestetyt ammunnat, joista ehkä kuuluisimmat ovat Rütli- ja Morgartenammunnat. Nämä kilpailut viedään läpi 1–2 päivässä.

Suurempia ampumajuhlia ovat seurojen vuosijuhla- ja ratojen viikkimiskilpailut. Näissä ammutaan tavallisesti useampia eri kilpailuja. Tällaisten ampumajuhlien kesto aika on 10 päivää siten, että siihen kuuluu kaksi viikonvaihdetta. Huomattavin tapaus viime kesänä oli Baselissa sikäläisen Feuerschützen-seuran 500-vuotisjuhlakilpailut (ei ole painovirhe).

Joka vuosi järjestetään 3–5 kanttoonin ampumajuhlaa. Valtakunnallinen ampumajuhla järjestetään joka neljäs vuosi. Viimeksi sellainen oli vuonna 1963 Zürichissä. Lyhyt tarkastelu ampumajuhlien ohjelmistoon ja palkintoihin lienee lo- puksi paikallaan.

Kanttoonin mestariampujan arvosta ja mitalista ammutaan sekä kiväärillä että pistoolilla. Kiväärillä on kilpailuna 3x20 laukausta 300 metriltä vapaa-, sotilas- tai rynnäkkökiväärillä. Ei kilpailla niinkään voitosta, tärkeämpää on saavuttaa tietty tulosraja, jolloin tulee mestariampujaksi. Luzernin kanttoonin ampumajuhlissa vuonna 1965 sai 480 tantin ja taivaankappaleiden avulla alkoi sujua en-

Urheiluvälineet sopivat joululahjaksi,

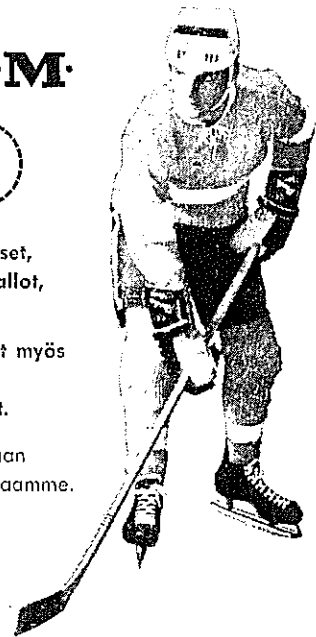
C.C.M.

**PRO
OKI**

luistimet, mailat, sukset,
siteet, sauvat, koripallot,
lentopallot, tossut.

Mieluisia ovat myös
autoradat ja
jäähokkipelit.

Tervetuloa tutustumaan
runsaaseen valikoimaamme.

HELSINGIN URHEILUKESKUS OY

Kaisaniemenk. 7 Puh. 639802
Hakaniementori 1 " 719549

HOLLMING OY

RAUMA

isteellä pienen ja 500 pisteellä suuren mestaruusmerkin. Tulosta arvioitaessa on vielä otettava huomioon, että kilpailussa saa sotilaskiväärillä 24 pistettä hyvitystä. Rynnäkkökiväärillä kilpailu suoritetaan erityisesti sitä varten tehtyjen sääntöjen mukaisesti.

Pistoolilla ammuttaessa voi kilpailun suorittaa vapaapistoolilla, jolloin tulosrajat ovat samat kuin kiväärillä. Jos kilpailu suoritetaan isopistoolin tapaan 50 metriltä, ammutaan koulukilpailu 1 metrin halkaisijaiseen tauluun ja kuvioammunta normaaliin kuviotauluun viiden laukauksen pikasarjoina, joihin on aikaa 30 sekuntia. Tulosrajat ovat isopistoolikilpailuissa 520 ja 535 pistettä. Rajoja voidaan pitää helppoina, sillä tulokset tässä kilpailussa ovat miltei yhtä korkeat kuin tavanomaisessa isopistoolikilpailussa. Tästä johtuu suuri osanotto, vaikka ilmoittautumismaksu onkin niin korkea kuin 30 markkaa.

Muina kilpailuina ovat erilaiset 2, 4, 5, 6, 8 tai 10 laukausta käsittävät ammunnat erilaisiin tauluihin ja osaksi aikarajoituksin. Esimerkkinä mainittakoon taitoammunta, jossa ammutaan 5 laukausta sotilaskiväärillä makuulta 300 metriltä kansainväliseen tauluun, joka on ajateltu jaetuksi sataan renkaaseen. Parhaat tulokset ovat päälle 480 pisteen. Pistoolilla tapahtuu vastaava kilpailu 1 metrin tauluun 50 metriltä. Kilpailussa saa käyttää vapaapistoolia, mutta sotilaspistoolilla ammuttaessa saa 15 pistettä hyvitystä. Kirjoittajan onnistui

kesällä 1965 ampua Trubin pistooliradan vihkiäiskilpailuissa heti ensimmäisenä päivänä sotilaspistoolilla 497 pistettä, joka säilyi parhaana koko 10 päivän ajan. Mukavaksi muistoksi Sveitsistä saatuoda mukanaani Suomeen kauniin sveitsiläisen arkun, joka oli ensimmäisenä palkintona tässä kilpailussa. — Pika-ammunnoista todettakoon, ettei niissä yleensä tunneta suurempaa tulinopeutta kuin laukaus 10 sekunnissa, joten ne tuntuvat meikälistä helpoilta.

Osanottomaksut ovat ampumajuhlissa korkeita, mm. taitoammunnassa 9 markkaa. Palkinnot ovat hyviä, sillä esimerkiksi Luzernin ampumajuhlissa oli ensimmäinen palkinto taitoammunnassa 440 markan arvoisen ja palkintoja riittää jopa sadalle parhaalle. Kaikille vähintään 415 pistettä ampuneille jaetaan kaunis ampumamitali. Ampumajuhlisiin osallistuu tuhansia kilpailijoita.

Edellä esitetystä lyhyestä tarkastelusta ilmenee, että ampumatoiminta on Sveitsissä laajalla pohjalla. Kuten aikaisemmin mainittiin pyrkimyksenä ei ole huipputulos, vaan tietyn rajatuloksen saavuttaminen. Juuri se tuo mukaan suuret joukot. Yleensä 20—30 % kilpailijoista saavuttaa mitaliin oikeuttavan tuloksen. Tulee kysyneeksi itseltään eikö tämän tapainen ampumatoiminta olisi mahdollista meillä Suomessakin. Ei ole kuitenkaan mitään mahdollisuuksia toteuttaa meillä näitä periaatteita, koska järjestelmäämme ei kuulu, että armeijan aseet olisi jaettu sotilaille kotiin ja että ampumarjoitukset kuuluisivat koko reservin henkilöstölle. Antanee kuitenkin ajattelemisen aihetta.

keittiön-, eteishallin- ja kylpyhuoneen
seiniin, kalusteisiin

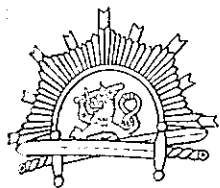
NASTA

uudenlainen
puolikiilto

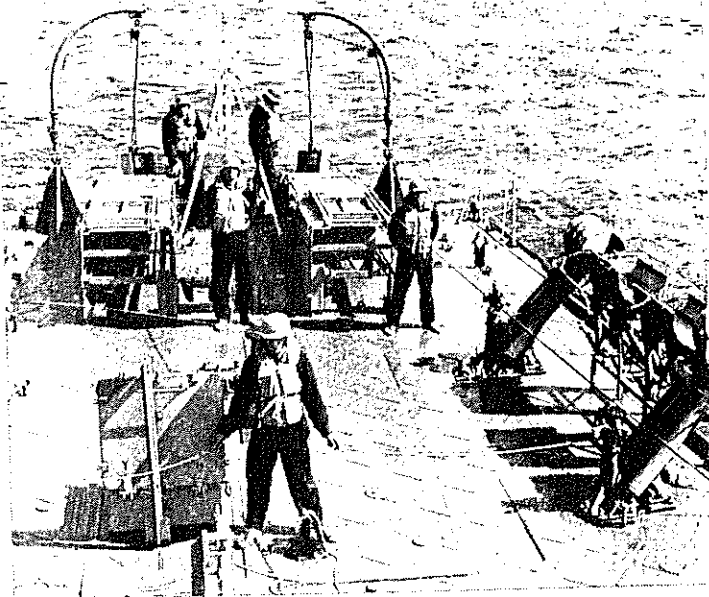
Nasta luo hyväilevän pehmeän, helmenhohtoisen pinnan, joka on helppo pitää puhtaana ja joka säilyttää puolikiiltionsa pesuista huoltamatta.

ainaa **PERHO** maalein

SUOMEN VÄRI-
JA VERNISSATEHDAS OY.

Kadettipalsta

Kadetit syvyyspommiharjoituksessa.

Merikadetin kesä

Kadettipursimies
Markku Moisala

Merivoimien aktiiviupseeritutkintoa varten on suoritettava n 2½ v kestävä kadettikurssi. Koko tämän ajan palvelevat merikadetit Merisotakoulussa. Kadettiaika jakautuu kolmeen talvi- ja kahteen kesäkauteen. Talvikausi alkaa lokakuun alkupäivinä ja kestää huhtikuun loppuun. I vuosikurssin kadeteilla on kuitenkin ennen ensimmäisen talvikauden alkua n 3 viikon pituinen laivapalvelukseen tutustumiskausi. Kesäkaudet kestävät yhteensä n 10 kk ja talvikaudet 20 kk. Kesäkausina tapahtuu koulutus kokonaan laivapalveluksena, joka korvaa kadettikoulun aselajikauden. Koulutus tapahtuu koululaiva Matti Kurjella ja Laivastolippueen aluksilla.

Kadettien kesäkauden koulutuksessa on pääpaino merenkulullisilla aineilla, joiden tuntimäärä on 50 % koulutukseen varatusta tuntimäärästä. Kou-

lutukseen kuuluu I kesäkautena perehtyminen laivapalvelukseen eri palvelushaarojen puitteissa, merenkulkuopin soveltaminen käytäntöön rannikolla ja saaristossa sekä tutustuminen väylästöömme ajojen ja väyläselostusten avulla. II kesäkautena käydään käsiksi laivalla esiintyviin erilaisiin päällystötehtäviin, joista pääosan muodostavat vahtiupseerina suoritettut merenkululliset harjoitukset.

Asetekniikalle on varattu n 20 % tunneista. Tähän kuuluu laivatykistön ja torpedojen ase- ja ampumakoulutus, miina- ja raivauskoulutus, sukellusveneentorjunta sekä kone- ja laivanrakennusoppi.

Johtamistaidollisiin harjoituksiin käytetään n 80 % tunneista. Koulutus käsittää kadettien johtamia laivapalvelus-, ase- ja laiteharjoituksia. Huomattavan osan harjoituksista muodostavat myös vahtipalvelukseen liittyvät tehtävät. Liikuntakoulutus ja tutustumiskäynnit muodostavat n 10 % tunneista. Liikuntakoulutus pyritään suorittamaan pääasiassa maissa, ja soutu- ja veneharjoituksista saadaan merkittävä lisä koulutukseen.

Liikuttaessa koko rannikon alueella on mahdollisuus suorittaa tutustumiskäyntejä puolustuslaitoksen eri joukko-osastoihin, satamiin ja rannikolla oleviin laitoksiin.

Suomen Meripelastus- osakeyhtiö

NEPTUN

Helsinki

PELASTUSTÖITÄ — HINAUKSIA
— SUKELLUSTÖITÄ

**Kaikenlaisia vedenalaisia
hitsaus- ja leikkuutöitä suorittavat
erikoistuntijat**

Puhelimet: 63 32 03 ja 63 17 38

Toimistoajan jälkeen: 40 05 50 ja 44 36 06

Sähkeosoite: NEPTUN

PIENOISMERIKARTTOJA URHEILUPURJEHTIJOILLE

Kaikista kirjakaupoista

Vanhimman kurssin osalta alkoi kesäkausi 1966 toukokuun 2 päivä, jolloin koko kurssi siirtyi miinalaiva Ruotsinsalmelle. Kadetit osallistuivat aluksen varusteluun ja sen jälkeen yhteisharjoitukseen Kadettikoulun kanssa Porvoon saaristossa. Toukokuun lopussa alkoi juhannukseen saakka kestävä merenkulku- ja aseharjoituskausi, johon sisältyi torpedoammunnat saattajalaihueessa ja tykistön maa- ja merimaaliammunnat mil Ruotsinsalmella. Juhannuksen jälkeen kurssi lähti KL Matti Kurjen mukana 25 vrk:n avomeripurjehdukselle Pohjanmerelle ja Pohjois-Atlantille. Matkan päätyttyä seurasi viikon pituinen merenmittausjakso Merenkulkuhallituksen merenmittausretkikunnan mukana. Tämän jälkeen oli n kahden viikon pituinen merenkulku-, miina- ja raivausharjoituskausi Suomenlahdella. Saaristomeren sotaharjoituksiin 24. 8.—3. 9. kadetit osallistuivat päällystötehtävissä eri laivueissa. 4.—23. 9. välisenä aikana kadetit olivat jaettuina Laivastolippueen aluksille, ja 24. 9. koko kurssi oli taas Merisotakoulussa.

Nuoremman kurssin laivapalvelus alkoi vasta toukokuun lopulla yliopistollisten aineiden tenttien vuoksi. 25. 5. nuoremmat kadetit muuttivat KL Matti Kurjelle laivapalvelus-, merenkulku- ja aseharjoituskaudeksi, joka kesti aina syyskuun alkupäiviin saakka. Samalla kurssi osallistui avomeripurjehdukseen ja Saaristomeren sotaharjoituksiin. Vanhemman kurssin palvelussa lippueen aluksilla, siirtyi kurssi mil Ruotsinsalmelle kolmeksi viikoksi merenkulku-, miina- ja raivauskoulutukseen. Kesäkausi päättyi kuten vanhemmillakin 24. 9. Merisotakouluun.

Edellä esitetty on perusta, jolle merikadetin kesä rakentuu. Tämä perusta antaa kuitenkin hyvinkin kalpean, kuivan ja puutteellisen kuvan siitä toiminnasta, johon kadetit laivoilla osallistuvat ja joka tekee kadetin kesästä rasittavan, värikkään, mielenkiintoisen, hermoja koettelevan, mutta ennenkaikkea tapahtumarikkaan ja vaihtelevan ajanjakson.

Kun nuorempi kadetti I kesäkautensa alussa, polvet merimiessäkin painosta notkuen, astuu kadet-

HOSPIZ EMMAUS

HAMEENKATU 1 ☎ 21 980
TAMPERE

tilaivaan, on hänen parasta heti alusta alkaen vaurautua asumaan ahtaasti ja epämukavasti, syömään epäsäännöllisesti, tekemään kaikenlaisia töitä kaikkina vuorokauden aikoina ja nukkumaan aina kun siihen on tilaisuus. Ensimmäiset viikot kuluvat aluksen kunnostukseen, majoitusjärjestelyihin ja laivapalvelukseen totuttautumiseen. Haalaripukuinen kadettijoukko hakkaa ruostetta, maalaa, pesee, rasvaa ja kiillottaa talven jäljet pois aluksesta. Kun työt vihdoin hämärän tai kasteen laskeuduttua lopetetaan, on jokainen sen verran väsynyt, ettei enää jaksa kiistellä siitäkään kenen vuoro on nukkua riippumatossa. Vahtipalvelus joka pyörii ympäri vuorokauden verottaa myös osansa alkukesän niukasta vapaa-ajasta. Keväisten iltojen romantiikkaa ehtii harva ajatella. — Kun alus alkaa olla kunnossa ja merikelpoisuuskatsaukset pidetty voidaan kääntää kohti saariston sokkeloita. Ensimmäisen kesänsä aikana kadetti perehtyy yleisesti kaikkiin tehtäviin laivalla, ts. hän tutustuu myös miehistölle kuuluviin töihin ja on koulutettavana, mutta toimii samalla itsekin kouluttajana. Aluksen liikkuessa merellä ovat kadetit vahtijaon puitteissa ruorimiehinä, tähyistäjinä, viesti- ja tutkamiehinä sekä erilaisissa vahtitehtävissä. Talvella opitut teoriat sovelletaan nyt tosioihin. Merikartan reunassa ei enää lue "Merenkulkun kelpaamaton" niinkuin talven oppitunneilla, vaan kartha on todenmukainen kuva silmien eteen aukeavasta merimaastosta. Käsitteet suunti- ma, etäisyys, suunta, linja, loisto ja monet muut, muuttuvat todellisiksi pisteiksi, viivoiksi ja merimerkeiksi, joiden avulla laiva saadaan kulkemaan määräpaikkaan. Paikanmäärityskeinot saaristossa ja rannikolla tulevat vähitellen tutuiksi ja saarien labyrintistä alkaa muodostua eräänlainen kokonaiskuva. Ruorimies oppii pitämään aluksen suunnassa kompassin avulla ja tutkamies määrittämään käännöspisteen kuvaputkelta. Kaikille alkavat selvitä ne periaatteet, joiden mukaan alusta ohjataan. — Aluksen rakenteet ja nimitykset opitaan, samaten toiminta eri hälytystiloissa. Aluksen I-upseerin johdolla saavutetaan taito tehdä ja johtaa

laivalla esiintyvät tavallisimmat merimiestyöt. Muutaman kylmän kylvyn jälkeen saadaan veneet vesille niitä kaatamatta ja soutukoulutus kasvattaa lisää känsiä kämmeniin. Köysien ja vaijerien käsittelyssä saadaan tottumusta ja solmut osataan tehdä pimeässäkin. Kesä on jo vierähtänyt lähelle juhannusta ennenkuin näin pitkälle on päästy, ja vasta nyt voi kadettilaivan päällikkö hie- man levollisemmin syyttää piippunsa komentosil- lalla.

Rinnakkain merenkulullisen koulutuksen kans- sa tapahtuvat harjoitukset eri aseilla. Koulutus aloitetaan tutustumalla perinpohjaisesti aseiden rakenteeseen. Palvelushaarojen johtajat pitävät kadeteille harjoituksia aseiden toiminnasta, purka- misesta, kokoamisesta ja huollosta. Kukin kadetti saa jonkin ase- en huoltoalueekseen ja pitämällä sen kunnossa hän samalla oppii tuntemaan ase- en niin hyvin, että voi vuorostaan pitää harjoituksia ka- dettitovereilleen. Tykkisulkeiset ja tulitoiminta- harjoitukset kuuluvatkin Kadettilaivan jokaiseen viikko-ohjelmaan. Kun riittävä varmuus ja tottu- mus on saavutettu, suoritetaan ammunnat, joissa nouremmat kadetit toimivat tykki- ja keskusmie- histönä. — Samo- jen periaatteiden mukaan tutustu- taan sukellusveneentorjunta- aseistukseen. Aluksi suoritetaan kaikumittaus-, syvyysammusheitin- ja pudotinharjoitukset erikseen. Vähitellen päästään yhteisharjoituksiin ja vihdoin ammuntoihin. Sukel- lusveneentorjuntaharjoitukset ja -ammunnat ovat- kin ehkä odotetuimpia kaikista harjoituksista. Ka- dettien poikamaisia mieliä kun kiehtoo kova rä- jähdys ja toive runsaasta kalansaaliista. Aina ei kuitenkaan olla vesillä. Alus tarvitsee muona- ja vesitäydennystä, henkilökunta saunaa ja pyykin- vaihtoa. Kerran viikossa on varattu iltapäivä lii- kuntakoulutukseen maissa ja saunassa käyntiin. Ensimmäisen kesäkauden laivapalvelus ja meren- kulku on melko lyhytjännitteistä. Ainoastaan päi- väaika pyritään käyttämään koulutukseen ja ilta sekä yöt lepoon. Mikä onkaan hermoja rauhoitta- vampaa kuin kesäinen lauantai-ilta kylpyläkau- pungin edustalle ankkuroidussa aluksessa. Veden yli kantautuvaan tanssimusiikkiin sekoittuu keu- lakannelta ruostehakun kolke ja sillalta viestilam- pun yksitoikkoinen rätinä.

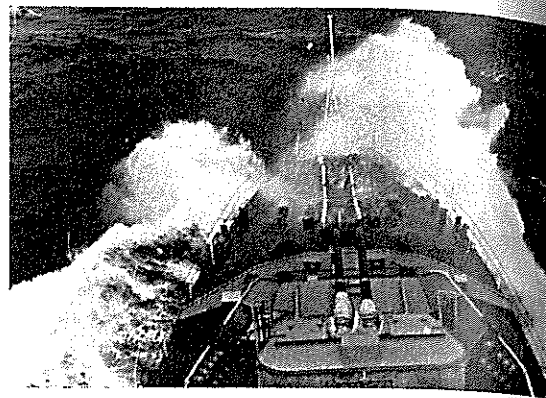
Kesä kuluu, kaikkeen totutaan ja paljon opitaan. Kasvot ruskettuvat, kädet känsöittyvät, hurtti- huumori kukoistaa ja toleranssiraja nousee. Odo- tetaan koululaivan avomeripurjehduksen alka- mista.

Vanhemmat kadetit olivat jo kokeneet laivapal- veluksen suruja ja riemuja ja osasivat sen vuoksi asennoitua paljon rauhallisemmin alkavaan toiseen kesäkauteen. Kuitenkin hekin vähän hätkähtivät palatessaan vanhalle kunnan Ruotsinsalmelle. Alus oli telakassa. Sen kannet olivat täynnä telinei- tä, letkuja, kaapeleita, työkaluja ja vieraita mie- hiä. Koko laiva oli aivan sekaisin, ainakin siltä näytti. Tehtävänä oli varustella alus merikelpoi-

seksi. Jokaiselle jaettiin oma erikoisala, joka oli saatettava kuntoon. Kun alus saatiin pois telakalta ja laivastoaseman laituriin, alkoi kiireinen varustelutyö. Merikelpoisuuskatsastuspäivä oli määrätty ja siihen mennessä piti aluksen ja sen laitteiden samoin kuin miehistönkin olla kunnossa. Illat laskettiin eksymäkäyriä ja laadittiin jakokirjoja. Päivisin pidettiin merikelpoisuuteen liittyviä hälytysharjoituksia ja raahattiin varastoilta tarvittavia varusteita. Kun katsastus oli onnellisesti ohi ja viiri nostettu maston huippuun, rauhoitui touhu hieman. Vuorotellen toimivat kadetit aluksen ohjailijana ja ohjailijan apulaisena. Ennenkuin kadetti sai ryhtyä ohjaamaan oli hänen tutustuttava ajettavaan väylään ja laadittava siitä selostus. Ennestään tutuilla paikoilla selvittiin melko mukavasti, mutta uudet ja oudot vedet saivat monen paikallisvaiston hieman sekaisin ja aluksen päällikön heittämään lakkinsa kanteen. Muut kadetit seurasivat ajoa turvallisen kaukaa tai kouluttivat miehistöä aseilla ja laitteilla. Onnellisesti selvittiin kuitenkin ensimmäiset hankalimmat ajotunnit. Ruotsinsalmen oikkuihin ja erikoisuuksiin saatiin juuri sen verran tuntumaa, että Kadettikoulun sotaharjoituksissa voitiin maavoimien kadeteille esittää merimieselämän parhaimpia puolia. Toukokuun lopussa otettiin haalarit kainaloon ja marsittiin saattajille torpedokoulutukseen muutamaksi päiväksi ja yöksi. Kadettilaiva jäi laituriin ihmettelemään yhtäkkistä hiljaisuutta. Sitä ei kuitenkaan kestänyt kauan, sillä pian alkoivat harjoitukset tykistöammuntoja varten. Jokainen kadetti joutui vuorollaan toimimaan tulenjohtajana ja laivatykistön ampumaohjesääntö olikin kauan Carter Brownin ohella suosituin ajanvietelukumisto. Kun ammunnat oli saatu onnellisesti päätökseen alkoi taas merenkulkukoulutus täydellä teholla.

Ajotunteja kertyi palveluskortteihin, uusia väyliä ja satamia opittiin tuntemaan. Illat vietettiin usein maissa ja vapaa-aikaakin alkoi olla runsaammin. Paahtava aurinko, joka rusketti nopeasti ulkona merellä toimivan miehen ja lämpimät kesäillat kesäheiloineen saivat kesän tuntumaan oikein "vanhanajan" kesältä. Juhannuskin vietettiin ja sen jälkeen alkoikin mieli palaa jo isoille vesille.

Heinäkuun 4 irroitti Matti Kurki köytensä Obbnäsista ja suuntasi kulkunsa avomerelle kohti Pohjois-Atlantin levottomia vesiä. Molemmat kadettikurssit seurasivat alusta matkalle. Valtameripurjehduksen tarkoituksena on totuttaa aluksen henkilökunta jatkuvaan vahtipalveluun sodan ajan tapaan sekä antaa henkilöstölle, erikoisesti kadeteille, selvä kuva sotalaivan toimintavalmiudesta asejärjestelmien toiminnan kannalta. Samoin perehdytetään kadetit avomeripurjehdukseen, sen vaatimaan tähtitieteelliseen merenkulkuun, teknillisten merenkulkulaitteiden käyttöön ja valtameriolosuhteiden huomioimiseen. — Koulutus alkoikin heti lähdön jälkeen täysipainoisena. Vanhemmat

Matti Kurki Atlantin aalloilla.

kadetit toimivat vahtiupeerin tehtävissä vahtinäjännestensä puitteissa. Yhteen neljännekseen kuului 4 vanhempaa ja 6 nuorempaa kadettiä. Vanhemmat toimivat vuorotellen ohjailijana, ohjailijan apulaisina, merenkulkuhytissä ja ohjaamossa. Nuoremmat hoitivat ruorimiehen, merenkulkualiupseerin, viestialiupseerin ja konevahdin tehtäviä. Merivahdistista vapaat kadetit olivat eri asejärjestelmien koulutuksessa mukana. Vanhemmilla oli tähtitieteen oppitunteja ja laskuharjoituksia päivittäin muun koulutuksen ohella. Lisäksi oli jokaisella "vanhuksella" oma erikoisala, jonka toiminta oli hänen vastuullaan. Erityisesti voidaan mainita aluksen I upseerin apulaisena toimiva kadetti, jonka harteilla oli laivan kunnossapito. Alkumatkasta koulutus ja toiminta tapahtui erikoisaloittain, mutta myöhemmin siirryttiin yhteistoimintaharjoituksiin eri palvelushaarojen kesken.

Miellyttävimmän osan purjehduksesta muodosti muutaman päivän vierailu Puolaan, Gdyniaan. Siellä oli tilaisuus tutustua vieraan maan ihmisiin, tapoihin, luontoon, kaupunkeihin ja merivoimiin, harjoittaa kielitaitoaan ja solmia uusia tuttavuus-suhteita. Gdyniasta lähdön jälkeen alkoi varsinaisen valtameripurjehdus ja sen vaatimat järjestelyt ja totuttautumiset. Makean veden käyttöä jouduttiin rajoittamaan uusiin merenkulkusuunnitelmiin oli turvauduttava, normaalia päiväjärjestystä oli muutettava ja kelloja siirrettävä. Vanhempien kadettien tähtitieteen laskut joutuivat tuliko-keeseen ja hyvin ne sen kestävätkin. Consol-järjestelmän ja radiosuuntimien kanssa saivat kadetit aikaan sinunkaupat ja vuorovesi- ja virtalaskutkin näyttivät pitävän paikkansa. Paikanmääritys sekstistä nopeammin ja tarkemmin, ja Fär-saarille saavuttiin ihan oikeaan aikaan. Siellä pikainen vesitädennys ja taas merelle. Asejärjestelmien yhteistoiminta saatiin pyörimään entistä kitkattomammin merenkäynnistä huolimatta. Vaikka koulutus olikin mielenkiintoista kävi se kuitenkin pitkän merelläolon takia rasittavaksi. Kun laiva 26 vrk:n jälkeen kiinnittyi Obbnäsin laituriin, olivat

kaikki kypsiä palaamaan kotiin vanhalle Ruotsinsalmelle. Merellä oli vietetty 3 viikkoa, josta pisin yhtäjaksoinen aika oli 2 viikkoa ja satamassa oli oltu 5 päivää.

Nuorempi kurssi jäi vielä Matti Kurjelle syyskuun alkuun asti, jolloin he vuorostaan saivat tehdä tuttavuutta legendaarisen Ruotsinsalmen kanssa. Koulutus oli pääasiassa merenkulkukoulutusta. Kadetit saivat ajaa laivaa väylillä, joista he olivat laatineet väyläselostukset. Kokemuksen puuttuessa rajoitettiin helppokulkuisempiin reitteihin. Samanaikaisesti harjoiteltiin miina- ja raivauskaluston tuntemusta huoltamalla, laskemalla ja nostamalla kalustoja. Syksyn tuntua oli jo ilmassa ja mieli teki takaisin koululle, pois sateesta ja tuulesta. Kesälomakin oli vielä pitämättä. Kun lopulta sai nostaa merimiessäkin selkäänsä ja kulkea tuttu portaat kouluun, ei säkki enää painanutkaan kuten keväällä. Valtameripurjehduksen jälkeen vanhempi kurssi siirtyi mil Ruotsinsalmelle ja sieltä käsin osallistui viikon kestävään merenmittausjaksoon, jonka aikana kadeteille annettiin yleiskuva merenmittauksen suorituksesta ja välineistä sekä merikarttojen valmistamisesta. Se, mikä erityisesti jäi tuolta kaudelta mieleen oli vaakakulmien käyttö tarkassa paikanmäärityksessä.

Elokuun loppuosa käytettiin taas väyläajoon sekä laiturinajoharjoituksiin. Useita kiperiä tilanteita sattui ajojen aikana, mutta niistä selvittiin kadetin tuurilla ja Ruotsinsalmen pienen syväyksen ansiosta. Laituriinajot olivat tuottaa harmaita hiuksia aluksen päällikölle ja satamatoimistolle. Laituriin kiinnittyvä kadettilaiva on nähtävyys. Konelennätin kilisee, pillit viheltävät, vesi kuohuu, miehet huutavat laiturilla, laivassa ja naapurilaivoissa. Heittoliinoja ja vajereita sinkoilee ilmaan, veteen ja laiturille, ja kaiken aiheuttajana

Tarvitessanne luotettavia juotosvapaita liittimiä
elektroniikkalaitteisiin
avojohdoille
maakaapeleille
erikoisliitoksiin

kääntykää puoleemme.

Olemme johdonrakennusalan ja liitostekniikan erikoisliike. Pysyvä näytely toimitalossamme odottaa vahvavirta- ja viestiupseerien käyntiä.

LuottajainKone oy

Orapihlajantie 41, Helsinki 32, puhelin 470 411

Veitsiluodon ovet ja ikkunat valmistetaan Lapin männystä

Lapin mänty kasvaa hitaasti. Siksi se on ihanteellinen materiaali ovien ja ikkunoiden valmistamiseen: sitkeää ja kestäväää.

Valmistamme ovia ja ikkunoita kaikkia vakiokokoja. 3-kertaiset ikkunamme sopivat nimenomaan kylmään ilmastoomme.

Kolme kuusta - laatutyön merkki.

Laadun takeena on myös Rakennuspuusepänteollisuus r.y:n myöntämä yhdistysmerkin käyttöoikeus.

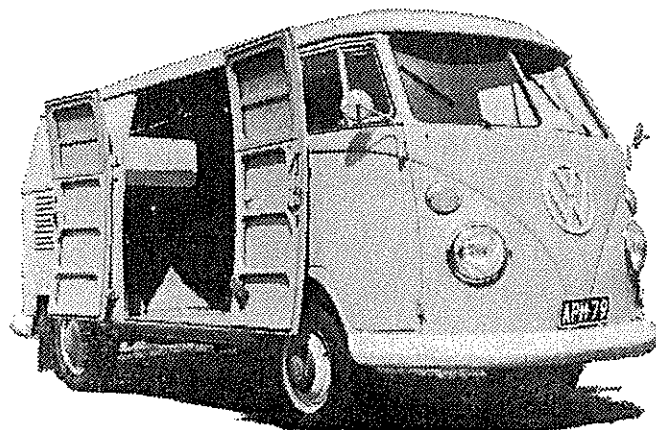
 **VEITSILUOTO
OSAKEYHTIÖ**

Veitsiluoto, puh. Kemi,
vaihe 3651
Myyntivarasto:
Veitsiluoto Osakeyhtiö
Rovaniemi, puh. 2176

kadetti aluksen ohjaimissa. Vähitellen konstit opitaan ja kiinnitysaika lyhenee ja iltalomat pitenevät.

Syyskuussa alkaa loppusuora, laivuepalveluskausi. Kadetit jaetaan lippueen aluksille koulutettaviksi ja kouluttamaan. Viimeisten viikkojen aikana kierretään vanhoja väyliä, nyt toisilla aluksilla ja suuremmilla nopeuksilla. Saadaan lisää ajokokemusta ja uusien laitteiden tuntemusta. Huomataan, että muut laivat ovat vähemmän vaikeita ajaa kuin Ruotsinsalmi. Käydään katsomassa kesän ankkuripaikat ja mahdollisesti kesäheilaa, joka on jo kenties muuttanut pois huvilaltaan. Se ei vedä kuitenkaan mieltä matalaksi. Viimeisen kerran pakataan tavarat vauhtipussiin. Vanha Ruotsinsalmi puksuttelee Suomenlinnaan, jossa aivan uudet vihreät kadetit ystävällisesti kiikuttavat pussit koululle. Kadettiajan värikkäin jakso on ohi. Takana ovat monet hauskat yhteiset riehut, monet ponnistukset ja raskaat harjoitukset, Heitä ankuri!

Myytävänä: Volkswagen-pakettiauto. Kuormatila 4,8 m³, kantavuus 1.100 kiloa. Taakse sijoitettu, ilmajäähdytteinen moottori kehittää 53 hevosvoimaa. Kuormatila auton parhaiten jousitetussa osassa, keskellä. Huolto- ja varaosapalvelu järjestetty. Polttoaineenkulutus vain 9,7 l/100 km (DIN). Ohjehinta kaikkialla Suomessa 7.700,-. Nähtävänä lähimmän Volkswagen-piirimyyjän luona.

Kadettikurssien kuulumisia

11. MERIKADETTIKURSSI

Koululaiva Suomen Joutsenen kadetteja vuodelta 1936 kokoontuneena 29. 10. 1966 Katajanokan upseerikerhon Sailor-kabinettiin valtameripurjehdukselle lähtönsä 30-vuotismuistojen merkeissä.

Vasemmalta: johtaja, kapteeni evp Matti Tuomarila, dipl.insinööri, majuri evp Antton Similä, koulutuspäällikkö, majuri evp Rainer Grönholm, eversti, dipl.insinööri Eero Veranen, ekonomi, kapteeni res. Kai Rydman, hallitussihteeri, komentajakapteeni evp Toivo Siivonen, ostopäällikkö, kapteeniluutnantti evp Lauri Parma ja valtiot.maisteri, komentaja evp Tapani Mattila.

Me-kadetti n:o 257

14. KURSSI

Kenrm	Koppinen, Veikko William	ylennetty kenraaliluutnantiksi	7. 11. 1966
Maj	Rajakaltio, Johan Vilhelm Abram	ylennetty everstiluutnantiksi reservissä	6. 12. 1966
Kapt	Rekola, Reino Olavi	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1966

7. Me-KURSSI

Komkapt	Nyman, Stig Theodor	ylennetty komentajaksi reservissä	6. 12. 1966
---------	---------------------	-----------------------------------	-------------

15. KURSSI

Ev	Avela, Martti Sakari	ylennetty kenraalimajuriksi	7. 11. 1966
Kapt	Mönkkönen, Ilmari	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1966
EvI	Roiha, Mauno Taneli	ylennetty everstiksi reservissä	6. 12. 1966

9. Me-KURSSI

Kom	Killinen, Paolo Kullervo	ylennetty kommodoriksi reservissä	6. 12. 1966
-----	--------------------------	-----------------------------------	-------------

		16. KURSSI	
Maj	Silanterä, Martti Olavi	ylennetty everstiluutnantiksi reservissä	6. 12. 1966
		17. KURSSI	
Maj	Miettinen, Lauri Vilhelm	ylennetty everstiluutnantiksi reservissä	6. 12. 1966
		19. KURSSI	
Maj	Karhula, Urho Sanfrid	ylennetty everstiluutnantiksi reservissä	6. 12. 1966
Evl	Knuutila, Armas	Myönnetty ero	1. 1. 1967
		10. Me-KURSSI	
Kaptil	Innamaa, Eero Olavi	ylennetty komentajakapteeniksi reservissä	6. 12. 1966
		21. KURSSI	
Kapt	Läykki, Antti Oskari	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1966
Evl	Suorsa, Eino Emil	ylennetty everstiksi	6. 12. 1966
		22. KURSSI	
Ev	Ylirisku, Otto Erkki	ylennetty kenraalimajuriksi	20. 10. 1966
		23. KURSSI	
Kapt	Euramo, Aimo Veli Päiviö	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1966
Evl	Hämälä, Mikael Johannes	ylennetty everstiksi	6. 12. 1966
Evl	Kaakinen, Olavi Aleksander	ylennetty everstiksi	6. 12. 1966
		13. Me-KURSSI	
Kaptil	Örö, Lars Ferdinand	ylennetty komentajakapteeniksi reservissä	6. 12. 1966
		24. KURSSI	
Maj	Kakkuri, Veikko Vilhelm Anselm	ylennetty everstiluutnantiksi	6. 12. 1966
Kapt	Laine, Pentti	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1966
Kapt	Vuorilehto, Heikki Erkki Olavi	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1966
		14. Me-KURSSI	
Evl	Varsio, Osmo Olavi	myönnetty ero	5. 12. 1966
		25. KURSSI	
Kapt	Furu, Pehr Eugen	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1966
Kapt	Halli, Pertti Yrjänä	myönnetty ero	8. 2. 1967
Evl	Myyryläinen, Pentti Kalervo	ylennetty everstiksi	6. 12. 1966
Maj	Rosenholm, Rolf Albert Sverre	ylennetty everstiluutnantiksi	6. 12. 1966
Kapt	Turkka, Kalle Kustaa	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1966
Maj	Väisänen, Gunnar August	ylennetty everstiluutnantiksi	6. 12. 1966
		26. KURSSI	
Ylil	Keva, Ola Oiva Aarre	ylennetty kapteeniksi reservissä	6. 12. 1966
Ylil	Kälström, Einar Allan	ylennetty kapteeniksi reservissä	6. 12. 1966
Evl	Räisänen, Arvo Emil	ylennetty everstiksi	6. 12. 1966
Ylil	Taulaniemi, Matti Tapani	ylennetty kapteeniksi reservissä	6. 12. 1966
Maj	Törmä, Jaakko Aarre	ylennetty everstiluutnantiksi	6. 12. 1966
Ylil	Varala, Veikko	ylennetty kapteeniksi reservissä	6. 12. 1966
Kapt	Varras, Kai Jorma Rafael	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1966
		15. Me-KURSSI	
Maj	Salin, Armas Aleksis	ylennetty everstiluutnantiksi	6. 12. 1966
		27. KURSSI	
Ylil	Bergman, Olli Oleg	ylennetty kapteeniksi reservissä	6. 12. 1966
Maj	Ekberg, Lennart Akillis	ylennetty everstiluutnantiksi	6. 12. 1966
Maj	Kiianlinna, Ilkka	ylennetty everstiluutnantiksi	6. 12. 1966
Maj	Linnakko, Veikko Aukusti	ylennetty everstiluutnantiksi	6. 12. 1966

16. Me-KURSSI			
Ylil	Färkkilä, Aarno Evert	ylennetty kapteeniksi reservissä	6. 12. 1966
17. Me-KURSSI			
Komkapt	Heltimoinen, Terho Sointu Olavi	ylennetty komentajaksi	6. 12. 1966
Maj	Tirronen, Eino Osvald	ylennetty everstiluutnantiksi	6. 12. 1966
28. KURSSI			
Maj	Kujala, Pentti Johannes	ylennetty everstiluutnantiksi	6. 12. 1966
Evl	Parviainen, Pekka Olavi	myönnetty ero	28. 2. 1967
35. KURSSI			
Kapt	Siljander, Eero Olavi	ylennetty majuriksi	6. 12. 1966
Kapt	Vallmies, Terho Edvin	ylennetty majuriksi	6. 12. 1966
38. KURSSI			
Kapt	Hurmerinta, Eino Ilmari	ylennetty majuriksi	6. 12. 1966
Kapt	Kalliala, Kaarlo Juha	ylennetty majuriksi	6. 12. 1966
Kapt	Kallio, Pentti	ylennetty majuriksi	6. 12. 1966
Kapt	Parikka, Petter Johannes	ylennetty majuriksi	6. 12. 1966
Kapt	Räsänen, Seppo Kullervo	ylennetty majuriksi	6. 12. 1966
Kapt	Sihvola, Raimo Einari	ylennetty majuriksi	6. 12. 1966
39. KURSSI			
Kapt	Jäppinen, Kyösti	ylennetty majuriksi	6. 12. 1966
Kapt	Schönberg, Veikko Olavi	ylennetty insinööri majuriksi	6. 12. 1966
44. KURSSI			
Ylil	Ahokas, Ilkka Velimies	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Arjavalta, Aimo August Kaarle Henrik	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Auvinen, Esko Petteri	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Hurme, Jaakko Olavi	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Inkinen, Arto Aapro Kalervo	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Innanen, Reijo Urho Tapio	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Isomursu, Veikko Aarne	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Jokinen, Arto Aulis	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Kinnari, Yrjö Juhani	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Korhonen, Reijo Kalevi	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Koskenvuori, Leo Uolevi	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Koskinen, Asko Joonas	ylennetty kapteeniksi	28. 10. 1966
Ylil	Leppänen, Kari Heikki Juhani	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Lumme, Matti Pekka	ylennetty kapteeniksi	28. 10. 1966
Ylil	Lähteenmäki, Mikko Olavi	ylennetty kapteeniksi	28. 10. 1966
Ylil	Murto, Raimo Olavi	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Mälkkiä, Rauno Rainer	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Nevalainen, Pentti	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Nieminen, Seppo Olavi	ylennetty kapteeniksi	28. 10. 1966
Ylil	Närviäinen, Osmo Kalervo	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Pajuniemi, Pertti Johannes	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Rautiainen, Aimo Tapani	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Räty, Antti Johannes	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Savonjousi, Kai Matti Immanuel	ylennetty kapteeniksi	28. 10. 1966
Ylil	Simola, Eero Antero	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Sivula, Asko Olavi	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Sivuoja, Pentti Elias	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Turunen, Pentti Allan Johannes	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Vanonen, Jaakko Erkki Juhani	ylennetty kapteeniksi	28. 10. 1966
Ylil	Virtapohja, Harri Sakari	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Visamo, Juha Veikko Ilmari	ylennetty kapteeniksi	28. 10. 1966
Ylil	Vuorenmaa, Anssi Sakari	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
29. Me-KURSSI			
Ylil	Alanne, Ilkka Seppo Ilmari	ylennetty kapteeniluutnantiksi	6. 12. 1966
Ylil	Friberg, Kauko Alexander	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Iivonen, Heimo Matti	ylennetty kapteeniluutnantiksi	6. 12. 1966
Ylil	Läntinen, Kari Juhani	ylennetty kapteeniluutnantiksi	6. 12. 1966
Ylil	Kokkola, Heikki Kalervo	ylennetty kapteeniluutnantiksi	6. 12. 1966
Ylil	Meuronen, Matti Elias	ylennetty kapteeniluutnantiksi	6. 12. 1966
Ylil	Niska, Juhani Antero	ylennetty kapteeniksi	6. 12. 1966
Ylil	Pajala, Jukka Kaleva	ylennetty kapteeniluutnantiksi	6. 12. 1966

Uutispaloja

UPSEEREITA NEUVOSTOLIITON KOMMUNISTISEN PUOLUEEN KESKUSKOMITEASSA

Viime huhtikuussa pidetyssä puoluekokouksessa valittiin kommunistisen puolueen keskuskomitean 195 jäsenen joukkoon seuraavat upseerit: NL:n marsalkat Bagramjan, Gretsko, Zaharow, Konjev, Krylov, Malinovski, Moshkalenko, Tsuikov ja Voroshilov, laivastoamiraali Gorshkov, ilmavoimien päämarsalkka Vershinin, armeijan kenraalit Batitski, Beloborodov, Jakubovski ja Jepishev.

Lisäksi kandidaattijäsenten joukossa on viisi marsalkkua, kaksi amiraalia, neljä armeijan kenraalia, neljä kenraalieverstiä sekä kolme kenraaliluutnanttia.

Wehrkunde 10/1966

MAAVOIMIEN LENTOJOUKOT

Länsi-Saksan maavoimien lentojoukkoihin kuuluu 7 000 miestä, 220 kevyttä helikopteria (Alouette), 100 keskiras-kasta helikopteria (Sikorsky H 34 ja Vertol H 21) sekä 140 DO 27 lentokoneita. Aselajista on tähän mennessä perustettu 65 %. Seuraavana tärkeänä vaiheena on keveiden Bell UH-1 D kuljetushelikoptereiden hankinta. Myös keskiras-kaiden kuljetushelikoptereiden osalta on jo tehty valinta.

Wehrkunde 10/1966

MOOTTORITORPEDOVENE T 121 SPICA

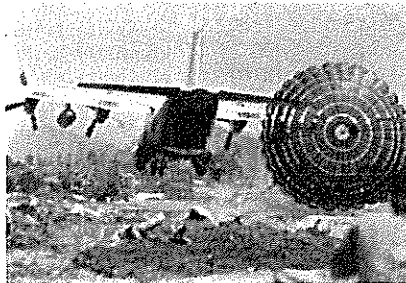
Ruotsin merivoimien uusinta aluskalustoa edustaa moottoritorpedovene "Spica". Tämän luokan veneitä toimitetaan vuoden 1966 kuluessa kuusi kappaletta. Kolmen valmistajana on Götaverken ja kolmen muun Karlskronan telakka.

Veneet, joissa on 3x4100 PS Bristol Marine Proteus 1274 kaasuturbiinit, saavuttavat yli 40 solmun nopeuden. Miehistön vahvuus on 28. Pääaseistuksena on kuusi kauko-ohjattujen torpedojen putkea. Tykkiaseistusta edustaa 57 mm:n tutkaohjattu Boforsin kanuuna. 190 tonnin Spica on 42,5 m pitkä ja

7,1 m leveä. Alus on suunniteltu sellaiseksi, että sillä pystytään liikkumaan myös radioaktiivisen alueen läpi.

Wehrkunde 10/1966

MATERIAALIN MATALA- PUDOTUKSIA

USA:n ilmavoimat ovat jo pitemmän aikaa kokeilleet materiaalin pudotuksia matalista lentokorkeuksista. Yllä olevassa kuvassa pudottaa C-130 Hercules kuljetuskone materiaalia Vietnaminna. Avautunut laskuvarjo vetää materiaalin ulos lastitilasta. Tällaisella menetelmällä, jolla vältetään toisaalta korkeapudotusten epätarkkuus ja toisaalta vaaralliset laskeutumiset taisteluvyöhykkeellä, voidaan pudottaa jopa 5 tonnin kuormia parin metrin korkeudesta. Uusi kehitteillä oleva menetelmä mahdollistane 10 tonnin lastierän pudottamisen 30 metrin pituiseen "maaliin". Eräissäkin tapauksissa kuljetit Hercules 287 tn materiaalia yhdeksäs-sä tunnissa laskeutumiselle täysin sopimattomaan paikkaan.

Interavia 11/1966

IT-OHJUKSIA MOOTTORI- TORPEDOVENEISIIN

Englantilaisissa lehdissä on kerrottu Länsi-Saksan ja Short Brothers-yhtiön välisistä neuvotteluista, jotka koskevat kolmenkymmen Seacat-tyyppisen aluksesta ilmaan ohjuksen hankintaa. Tilaushinnan väitetään olevan 3,36 milj. Saksan markkaa. Ohjukset on suunniteltu käytettäväksi saksalaisissa moottoritorpedoveneissä.

Wehnd Wirtschaft 10/1966

Kirjallii

Richard Aldington:

ERÄÄN SANKARIN KUOLEMA

388 sivua
Gummerus

Kirjan vaikuttavimpana tekijänä on sota, vaikka kysymyksessä ei olekaan sotaromaani sanan täydessä merkityksessä. Keskeisenä tuodaan lukijan eteen kysymys, miksi kapteeni George Winterbourne haki vapaaehtoisesti kuolemansa saksalaisesta konekiväärisuuhkusta aivan sodan viime hetkillä. Tämän ymmärtämiseksi tutustutetaan lukija häikäilemättömän satiirisesti kirjan päähenkilön, herkän taiteilijanuurukaisen kehitykseen suursodan puristuksessa. Kirjan kritiikki on terävänä suunnattu viktoriaanisen vaikutuksen alaisena elänyttä englantilaista yhteiskuntaa ja sen sotaan suhtautumista kohtaan, mutta samalla se kohdistuu sotaan yleensä kaikkine sen synnyttämäne lieveilmiöineen.

YDINKOKEET JATKUVAT

Yhdysvallat ovat suorittaneet kolmen viimeisen vuoden aikana 96 maanalaista ydinräjäytystä, joista on annettu tietoja julkisuuteen. Näiden lisäksi on tapahtunut joukko kokeita, jotka on pidetty salassa. Uskotaan, että Neuvostoliitto on suorittanut vähintään yhtä monta maanalaista koetta, vaikka se on ilmoittanut vain yhden. Tämä ilmoitettu puhkaisi maan pinnan, joten sitä oli mahdoton pitää salassa.

Ranska suoritti 11. 9. Mururoan atollilla ydinräjäytyksen, jonka räjähdysvoima oli 100-200 KT luokkaa. Tämä oli jo neljäs räjäytys heinäkuusta alkaen. Pommi oli räjähdyskapselin tapaan viidensadan metrin korkeuteen vajjerilla ankkuroidussa ilmapallossa.

Allgemeine Schweizerische
Militärzeitschrift 11/1965

Kirjan ilmestyminen täydellisenä 37 vuoden kuluttua sen valmistumisesta osoittaa sen löytäneen sijansa vasta nykyisenä radikalismien aikakautena. Vaikka teoksen alkupuolen pitkävetisyys kaikkine miehen ja naisen välisen intimien kysymysten selvittelyineen saattaakin kyllästyttää miehistä lukijaa, on loppuun asti päässeän myönnettävä lukeneensa vaikuttavan ja ajatuksia antaneen kirjan. — ER.

Hans Peter Krosby:

**NIKKELIDIPLOMATIAA
PETSAMOSSA 1040—1941**

316 sivua
Kirjayhtymä

Kanadalaisen historioitsijan Hans Peter Krosbyn tohtorinväitöskirja käsittelee Talvisodan jälkeistä Petsamon kysymystä selvittäen samalla laajasti ja kiihkeästi Suomen silloista asemaa suurpolitiikan monisäikeisessä kentässä.

Norjalaisyyntyinen kirjoittaja kykenee selvällä ja mielenkiintoisella tavalla esittämään erittäin runsaaseen lähdeaineistoon nojautuen Petsamon alueen merkityksen kolmelle suurvalalle, joiden eturistiriitojen keskellä Suomi joutuu taiteilemaan nuorallantanssijan tapaan. Saksa tarvitsee Petsamoa lähinnä Kolasjoen nikkelikavosten takia, Neuvostoliitto haluaa suojata Muurmannin sataman ja Englanti tahtoo sulkea Petsamon sataman Saksaa ympäröivän kauppasaarron takia. Näiden vaatimusten kytkeytyminen sotien väliseen ulkopolitiikkaamme esitetään niin realistisella tavalla, että lukija todellakin huomaa, miten vähän pienten kansojen edut merkitsevät suurten välisissä ristiriidoissa. Suomen silloisen ulkopolitiikan vaihtoehdot mahdollisine seurauksineen esitetään kiihkeästi ja pyrkimättä langottamaan historian tuomiota silloisille ratkaisuille.

Kirjassa esitetyt käsitykset venäläisten voimien suurista keskityksistä rajoillemme syksyllä 1940 ja tammi—hel-

mikuussa 1941 eivät yhdy Suomen Sota 1941—45 1. osan kantaan, jonka mukaan kyseisinä aikoina oli lähinnä havaittavissa vain venäläisten voimien poiskuljetuksia ja uudelleenryhmittelyä.

Joka suhteessa on todettava, että kysymyksessä on mielenkiintoinen ja avartava kirja, jota voi todella suositella joululahjakirjallisuuden kärkipäähän. — ER.

Matti A Aarnio:

TALVISODAN IHME

395 sivua.
Gummerus

Talvisodan aikaisen JP 4:n, "Hiipijän" komentajana toiminut tekijä valottaa tutkimustyössään sekä omiin kokemuksiinsa että laajaan tutkimusmateriaaliin perustuen Talvisotamme itärintaman tapahtumia.

Teoksen 1. osassa, "Neuvostoliiton sotilaallinen tila Suomen vastaisella rajalla ennen Talvisotaa," annetaan lukijalle kuva mm. rajan takaisen alueen tarjoamista operaatiomahdollisuuksista maataamme vastaan ja näiden mahdollisuuksien lisääntymisestä sekä liikenneyhteyksien parantamisesta että voimien kasvun perusteella Talvisotaa edeltäneinä vuosina. Tekijä on kyennyt ihmeteltävän perusteellisesti selvittämään venäläisten joukkojen keskityskuljetukset aina niiden lähtövaruskunnista alkaen. Useat muutkin kyseisessä osassa esille tulevat seikat tuovat runsasti lisävalaistusta Talvisodan tapahtumiin.

2. osa, "Neuvostoliitto ja Suomi sodan alkaessa", tarkastelee voimasuhteita sodan alkaessa sekä materiaalin että joukkojen osalta.

3. ja 4. osa, "Venäläisten joukkojen keskitysmarsit rajalle ja sodan alkutapahtumat" ja "Laatokan-Karjalaan tunkeutuneiden venäläisvoimien saartaminen", käsittelevät tilanteen kehittymistä itärintaman eri operaatiosuunnissa siirtäen tarkastelun painopisteen Laatokan-Karjalaan.

NL:n korkeimman sodanjohdon uusi

tilanteenarviointi suomalaisten vastarinnan osoittautuutakin yllättävän tehokkaaksi ja tämän aiheuttamat uudelleen järjestelyt paikallisessa sodanjohdossa selvitetään 5. luvussa "Stalin luopuu asettamistaan sodan päämääristä rajoittaen niitä."

Näiden uudelleenjärjestelyjen seurauksena muodostettiin Kannakselle NL:n luoteisrintama, jonka komentajaksi tuli I luokan armeijankomentaja ja sittemmin marsalkka S K Timosenko, joka aikaisemmin oli toiminut ehkä Neuvostoliiton tärkeimman rintaman, Ukrainan rintaman komentajana. Tällöin muodostettiin myös Laatokan-Karjalaan uusi armeija, 15. A, jonka komentajaksi tuli II luokan armeijankomentaja, myöhemmin marsalkka G M Stern. Uuden komentajan johdolla oli Laatokan-Karjalaan keskitettävien lisävoimien eräänä tärkeimpänä tehtävänä estää Kitelään ja Syskyjärvelle edenneitten ja suomalaisten saartamien 168. ja 18.D:n tuhoaminen.

Teoksen kolme viimeistä osaa "Joukkojen eteneminen ja kiihkeät puolustustaistelut keskipisteinä Koirinajan seutu", "Panssarivoimat tuhoataan" ja "Sodan loppuvaiheet" käsittelevätkin yksityiskohtaisesti syntyneitä motitaisteluja venäläisten lisävoimien aiheuttaman uhan puristuksessa. Keskeisenä tarkastellaan kirjoittajan oman pataljoonan, JP 4:n toimintaa.

Kokonaisuutena voidaan todeta teoksen antavan runsaasti mielenkiintoista lisäselvitystä Talvisotamme tapahtumiin. Sekä historian että taktiikan tutkijoille tarjoaa teos huomionarvoista aineistoa. Palkoittellen hyvinkin yksityiskohtaisten numero- ja tilastotietojen lukemista olisi helpottanut taulukointi- ja grafiikkojen käyttö. Samoin olisi lukija toivonut voivansa seurata tapahtumien kehitystä riittävien karttaliitteiden avulla. Näistä puutteista huolimatta on todettava, että Talvisotamme käsittelevä kirjallisuus on saanut merkittävän lisän, joka selvästi kykenee tuomaan lukijalleen julki omaperäisen taktiikan, joukkojen ankaran työn ja velvollisuudentuntoisen uhri mielen Talvisodan ihmeen tärkeimpinä tekijöinä. — ER.

Vuoden 1967 aihana merkkivuosisia täyttävät Kadettiupseerit

70 vuotta

Ericsson, G A	8. 1. Helsinki	Hiisi, Lauri	20. 8. Helsinki
Maconi, A E	9. 3. Helsinki	Hanén, L N	22. 8. Helsinki
Rauramo, K G	26. 4. Helsinki	Ahonen, I A	30. 9. Helsinki
von Haartman, C M G E	6. 7. Ulkomailla	Hjelt, B S	17. 11. Helsinki
Kesämaa, N V	8. 7. Helsinki		

60 vuotta

Rossi, E A	21. 1. Outokumpu	Harjula, S A	14. 8. Oulu
Tarvainen, E O E	9. 2. Lahti	Peuranheimo, Orvo	15. 8. Helsinki
Korhonen, Onni	19. 2. Toijala	Jyränki, V E	16. 8. Hyvinkää
Fabritius, L E G	10. 3. Tapiola	Holmberg, A E	18. 8. Helsinki
Soukkio, E A	11. 3. Helsinki	Lapinjousi, A V	18. 8. Helsinki
Rainio, O A	19. 3. Helsinki	Hynninen, J U	21. 8. Tikkakoski
Seppälä, K V	20. 3. Helsinki	Salmi, L A I	21. 8. Helsinki
Sotarausta, E E	25. 3. Turku	Mansala, T O	25. 8. Kuopio
Helminen, A A	28. 3. Turku	Komulainen, V J	28. 8. Joensuu
Lumiala, O O	29. 3. Helsinki	Toppola, A H K	8. 9. Hämeenlinna
Muroma, O J	3. 4. Lahti	Byholm, H E	9. 9. Helsinki
Jokiperä, H J	12. 4. Oulu	Kivinen, M E	14. 9. Helsinki
Huuskonen, E E	17. 4. Kuopio	Käär, P S	17. 9. Rovaniemi
Lindholm, V K A O	17. 4. Hämeenlinna	Halonen, N S	18. 9. Helsinki
Kaski, Ilmari	21. 4. Helsinki	Nuolimaa, E I O	22. 9. Vaasa
Roste, H J	1. 5. Turku	Akerblom, L N W	6. 10. Helsinki
Lassila, E E	24. 5. Ulkomailla	Artola, R E	10. 10. Helsinki
Kotiaho, A J	4. 6. Kuopio	Ravila, J E	16. 10. Helsinki
Reunanen, K A E	9. 6. Riihimäki	Laisto, E E	20. 10. Turku
Rintala, E J	14. 6. Kankaanpää	Kämäri, M O	23. 10. Lahti
Tuori, I A	18. 6. Helsinki	Åkerman, N E J	25. 10. Helsinki
Uro, M I	25. 6. Kotka	Korjula, K K	28. 10. Tapiola
Miettinen, L V	27. 6. Rauma	Halla-Seppälä, N A	16. 11. Kotka
Järvinen, Y P	1. 7. Turku	Karvinen, V I M	27. 11. Suomenlinna
Auvinen, T E	10. 7. Helsinki	Mether, O R A	13. 12. Helsinki
Heinilä, E I	16. 7. Savitaipale	Nuortimo, Paavo	19. 12. Ii
Mönkkönen, Ilmari	18. 7. Kouvola	Paaso, L A	21. 12. Oulu
Rekola, P H V	22. 7. Helsinki	Blomqvist, S R	23. 12. Lahti
Salonen, P A	30. 7. Helsinki	Rantala, T V	26. 12. Lappeenranta
Grönqvist, R L	2. 8. Niittykumpu	Vahla, E M A	31. 12. Kuopio
Jääskeläinen, J S L	3. 8. Helsinki		

50 vuotta

Rintanen, M O	15. 1. Niinisalo	Asumus, O Y O	16. 2. Oulu
Tirronen, R I	15. 1. Niinisalo	Rainio, P R	16. 2. Helsinki
Perinne, G K Y	22. 1. Helsinki	Vennala, Tapani	16. 2. Helsinki
Roselius, Oskar	23. 1. Vaasa	Karmela, P-E M	24. 2. Helsinki
Heimonen, L J	27. 1. Riihimäki	Kouri, J A M	25. 2. Oulu
Kangas, L U U	30. 1. Kankaanpää	Jaakkola, H E	26. 2. Turku
Kaarnakari, U B	9. 2. Kärämäki	Häikiö, Juuso	2. 3. Kuopio
Lehto, A L	11. 2. Helsinki	Märkkula, T U	4. 3. Helsinki
Moberg, A E R	11. 2. Helsinki	Kääriö, P K	8. 3. Kuopio

Ala-Panula, V A
 Siltala, A K
 Tarkki, U O
 Paasi, Kauko
 Toiviainen, J S
 Vesterinen, H S
 Metsola, Jorma
 Viljamaa, J P
 Vartiainen, L I
 Granbohm, B T V
 Vilanko, L P
 Raunio, E E
 Similä, A V
 Villanen, A V K
 Setälä, E V
 Koiranen, E A
 Pauanne, J K
 Karu, O A
 Maijala, H J
 Westerlund, A A
 Ramström, S A V
 Muona, A E
 Lanu, K E
 Römpötti, Kalevi
 Ahokas, Y V
 Lindroos, K R M
 Savunen, A P
 Railonkoski, M Y
 Pohjanvirta, Y E
 Salasuo, E V
 Hieta, V V
 Leppälä, V K A
 Juntunen, E A
 Raunto, M A
 Lehtinen, L V
 Mäntyvaara, E J
 Vierto, P P
 Euramo, A V P
 Hirn, K G
 Luoma, Väinö
 Savilahti, J A
 Nikkola, P I
 Uggeldahl, B A
 Heiskanen, L V
 Saari, A V

9. 3. Helsinki
 10. 3. Vaasa
 10. 3. Hoikankangas
 14. 3. Valkeakoski
 14. 3. Lyly
 15. 3. Helsinki
 16. 3. Mikkeli
 21. 3. Turku
 23. 3. Suomenlinna
 26. 3. Suomenlinna
 29. 3. Kerava
 30. 3. Helsinki
 30. 3. Helsinki
 31. 3. Vatiala
 4. 4. Hamina
 5. 4. Kutala
 7. 4. Oulu
 8. 4. Pori
 10. 4. Tampere
 15. 4. Helsinki
 16. 4. Turku
 22. 4. Kuopio
 28. 4.
 30. 4. Helsinki
 3. 5. Helsinki
 8. 5. Messukylä
 14. 5. Rovaniemi
 16. 5. Helsinki
 21. 5. Turku
 29. 5. Helsinki
 30. 5. Helsinki
 31. 5. Hämeenlinna
 1. 6. Kokkola
 3. 6. Turku
 10. 6. Tampere
 15. 6. Helsinki
 28. 6. Vierumäki
 30. 6. Matinkylä
 7. 7. Helsinki
 21. 7. Turku
 25. 7. Helsinki
 26. 7. Niinisalo
 30. 7. Helsinki
 2. 8. Matinkylä
 3. 8. Korja

Kuosa, T I
 Wisakanto, R J
 Kuusamo, M-W
 Sääksjärvi, Lauri
 Kortelainen, J M S
 Lahti, Erkki
 Huuskonen, U E
 Lintulahti, M I
 Torstila, B F
 Skyttä, K F
 Koskenranta, U K
 Hämälä, M J
 Väisänen, V A
 Aitola, V-P
 Ranua, V O
 Määttänen, Martti
 Varsio, O O
 Eerola, E K
 Hallila, A T
 Wikberg, S O A
 Hyttinen, Teppo
 Tokkola, Y K
 Vehmanen, A U
 Vihma, O J
 Kinnunen, J K
 Pallasvirta, E D F
 Reunala, L O
 Tolvanen, E A S
 Helenius, J E T
 Nousiainen, M T
 Pauhakari, L V
 Airakorpi, S A
 Mäkelä, O G
 Kumpula, Martti
 Väisänen, G A
 Varjoranta, M I
 Seppälä, H V
 Hämäläinen, P J
 Sinisalo, A T
 Varala, Veikko
 Mäki, V N
 Sundquist, C P A
 Pitkäkoski, E J
 Ojala, E K
 Kärki, T J

6. 8. Helsinki
 7. 8. Helsinki
 9. 8. Joroinen
 10. 8. Helsinki
 12. 8. Savonlinna
 21. 8. Helsinki
 22. 8. Helsinki
 25. 8. Helsinki
 27. 8. Hämeenlinna
 8. 9. Mikkeli
 25. 9. Sotkamo
 29. 9. Helsinki
 30. 9. Haapajärvi
 4. 10. Helsinki
 7. 10. Rovaniemi
 9. 10. Parola
 10. 10. Raahe
 13. 10. Pello
 16. 10. Helsinki
 16. 10. Tapiola
 18. 10. Helsinki
 18. 10. Oulu
 19. 10. Jukaja
 21. 10. Helsinki
 23. 10. Kuopio
 24. 10. Helsinki
 25. 10. Helsinki
 1. 11. Helsinki
 2. 11. Helsinki
 4. 11. Mäntyluoto
 10. 11. Helsinki
 12. 11. Kokkola
 13. 11. Turku
 15. 11. Helsinki
 18. 11. Lappeenranta
 19. 11. Kaleva
 20. 11. Kyminlinna
 1. 12. Helsinki
 2. 12. Rovaniemi
 3. 12. Lappeenranta
 6. 12. Helsinki
 8. 12. Kemi
 14. 12. Helsinki
 18. 12. Helsinki
 23. 12. Vammala

Kalvosinnappeja,

joihin on kaiverrettu

KADETTIOPPILASKUNNAN MERKKI

on saatavissa Kadettioppilaskunnalta hintaan 15 mk + postikulut. Postitse toimitetaan mieluummin ryhmätilauksina.

NMKY:n

HELSINKI, VUORIKATU 17 b Puh. 10 481 vaihe

— 50 uuden aikaista, nykyajan mukavuuksin varustettua hotellihuonetta uudessa talossamme
 — 70 kodikasta huonetta vanhalla puolella

HOTELLIRAVINTOLASSAMME

tarjoillaan maukkaita lounaita, päivällisiä ja annoksia. Pyhäpäivisin suosittu perhelounas pitopöytineen. Kabinetteja ja saleja juhliin ja kokouksiin.

Sisällysluettelo

	Sivu
Puolustusvoimain Komentajan tervehdys	3
Sotilaspastori Mikko Lahti: Cloria in excelsis deo	4
In memoriam	5
Majuri N Lappalainen: Suomalaiset soturit vierailta taistelukentillä	6
Kenraaliylennyksiä	13
Filosofian maisteri Erkki K Palomäki: Puolustusvoimain osuus suomalaisessa esimieskasvatusjärjestelmässä	14
Valtiotieteen maisteri, komentaja Tapani Mattila: Suomalaiset merikadetit Venäjän vallan aikana	19
Kapteeni P Saarikoski: Kuulumisia kadettikoulusta	30
Everstiluutnantti R Erjola: Ampumatoiminnasta Sveitsissä	32
Kadettipursimies Markku Moisala: Merikadetin kesä	35
Kadettikurssien kuulumisia	41
Uutispaloja ja kirjallisuutta	44
Vuoden 1967 aikana merkkivuotia täyttävät	46

HYVÄÄ UUTTA VUOTTA

ei voi taata kukaan. Jotakin on kuitenkin tehtävissä tulevan vuoden menestyksen hyväksi. Tilamalla AKATEEMISEN AJASTAJAN 1967 turvaatte selustanne esimiehenä, neuvottelijana, yhteiskunnan jäsenenä.

AKATEEMINEN AJASTAIKA 1967

sisältää mm. seuraavat aihepiirit:

- uudet palkkatalukot
- sekä kofi- että ulkomaiset matka- ja päivärahat
- komiteapalkkiot
- AKAVAn tarkistettu suositus asiantuntija-, kirjoitus- sekä luento- ja esitelmäpalkkioiksi
- suositus käännöspalkkioiksi
- yleisradion esiintymispalkkiot
- akateemiset työmarkkinat
- luettelo valtion akateemisista viroista ja toimista palkkausluokkineen ja pätevyysvaatimuksineen
- selostus työeläkejärjestelmästä
- indeksitalukot
- veroasteikot
- postitaksat
- korjausluvun opas

AKATEEMINEN AJASTAIKA 1967 on ilmestynyt marraskuun puolivälissä. Hinta muovikantisena 5,50, nahkakantisena 7,—. Postisiirtotilille 16 684 maksetut tilaukset toimitetaan postivapaasti.

AKAVA r.y.

Lastenkodinkatu 5, Helsinki 18
(Huom. uusi osoite)

KYLKIRAUTA

Kadettikunta ry:n järjestölehti

N:o 72

Päätoimittaja: evl E Korpikoski, PEjärjos, puh 625801/2231

Toimituskunta:

evlt E Korpikoski (phj) ja J Valtanen, maj:t P Ojanperä (siht), N Lappalainen, A Lauri, kapt A Mäkipää ja maist U Ryönänkoski

Toimitussihteeri: kapt P Mattinen, Pääesikunta, puh. 625801

Ilmoitukset: ltn V Levonmäki, Sturenk 9 B 38, puh 714299

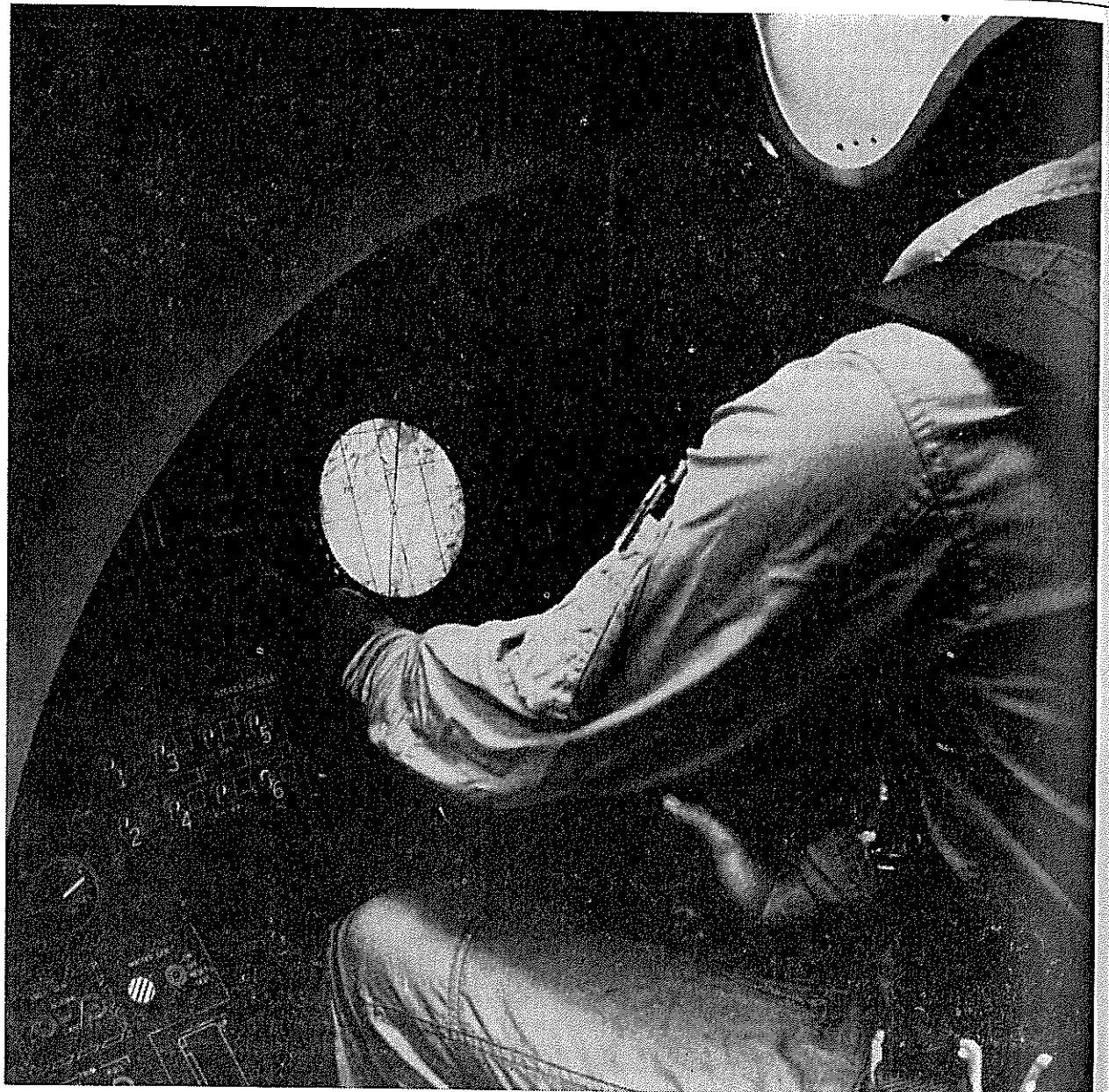
Taloudenhoito ja ilmoitusaineisto: rouva Irja Wonkka, Liisank 1, Helsinki puh 12681/333

Kuvalaata: Helander-Kliché, Helsinki puh 632042

Osoitteen muutokset: Kadettikunnan toimisto, Fredrikink 16 A, 625801/2877 tai 657334

Tilaushinnat: 1/1 v. 6:—, irtonumerot 1:50.

POSTISIIRTOTILI 30909

Lentoelokuvat taistelulentäjän tukena

Kuvan avulla torjuntahävittäjän ohjaaja näkee koko tilanteen, tarkan sijaintinsa ja lentosuuntansa, lentonopeudesta, väistöliikkeistä sekä kaarroista huolimatta — vieläpä puiden latvojen tasalla.

ITT:n uusi, hämmästyttävä näyttölaite, värikäs kartta-kuva liikkuu lentoliikkeiden mukaisesti.

Mutta tässä ei ole vielä kaikki.

Ohjaajan painaessa nappia, hyökkäyskohteet ja muut tärkeät tiedot ilmestyvät kartalle. Niiden lisäksi saa-

daan myös näkyville lentolaskimen käsittelemät tiedot tulka-, infrapuna- ja muilta laitteilta.

Toimintasäde ei ole esteenä: 1/16 maapallon pinta-alasta voidaan yksityiskohtaisesti tallioida laitteeseen. ITT Gilfillan Inc. on toteuttanut erään ilmailun asettaman tehtävän.

International Telephone and Telegraph Corporation ratkaisee myös Teidän tehtävänne.

STANDARD ELECTRIC PUHELINTEOLLISUUS OY

ITT

Valimontie 13, Helsinki 37, puh. 45 01 81